

సప్తగిరి

[illegible] 1979

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానముల మాసపత్రిక

కామాక్షీదేవికి స్వర్ణసమర్పణం

డా. రమేశన్; కామకోటిపీఠాధిపతులు; శ్రీ ప్రసాద్ దంపతులు.

*

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థాన ధర్మకర్తల మండలి, కంచి కామాక్షీదేవి ఆలయ విమాన గోపురం బంగారుపనికి గాను 3 కిలోల బంగారం సమర్పించ నిర్ణయించింది. ఆ ప్రకారం దేవస్థానధర్మకర్తలమండలి అధ్యక్షులు డా. రమేశన్, కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్ ఆ బంగారాన్ని కామకోటి పీఠాధిపతులు జగద్గురు శ్రీ శ్రీ శ్రీ జయేంద్ర సరస్వతీస్వామివారికి 19-1-79న అందజేసినప్పటి దృశ్యాలు.

డా. రమేశన్, స్వామీజీ, శ్రీ ప్రసాద్

*

కామకోటి పీఠాధిపతులకు అందజేసేముందు, బంగారును మరొక్కసారి తూకం వేస్తున్న దృశ్యం. దేవస్థాన ప్రజాసంబంధాధికారి శ్రీ ఆర్. సూర్యనారాయణమూర్తిని (ఎడమ చివర) స్వామివారిని దర్శించిన పత్రికావిలేఖరులను ఎడమనుండి 4, 5, 6) చూడవచ్చు.

ముఖచిత్రం

అన్నమాచార్య సాహిత్యానికి సంబంధించినదీ, మల్లిక్ స్వరంతో ఆబాలగోపాలాన్ని ఆనంద పరవశం చేసినదీ. శ్రీ వేంకటేశ్వరభక్త శిఖామణి అన్నమయ్య భావనా ప్రపంచానికి, అన్నమయ భావనా ప్రపంచానికి ఎంతో వ్యత్యాసం ఉంది. మనకు రాళ్ళు రప్పలుగా కన్పడే వాటివిషయంలో అన్నమయ్య భావనే వేరు. ఆతనికి తిరుమలలోని తరులు, విరులు, గిరులు, ఝరులు అన్నీ శ్రీవారి సేవకు తిరుమల రూపంలో నెలకొన్న దేవతా స్వరూపాలే. పర్వతపు ప్రతి వొంపూ ఆపరతత్త్వం పవళించే శేషుని పడగట:

అదివో అల్లదివో హరి వాసము
పదివేల శేషుల పడగల మయము.

అదె వెంకటాచల మఖిలోన్నతము
అదివో బ్రహ్మాదుల కపురూపము
అదివో నిత్యనివాసమఖిలమునులకు
అదె చూడుఁడదె మ్రొక్కుఁడానందమయము.

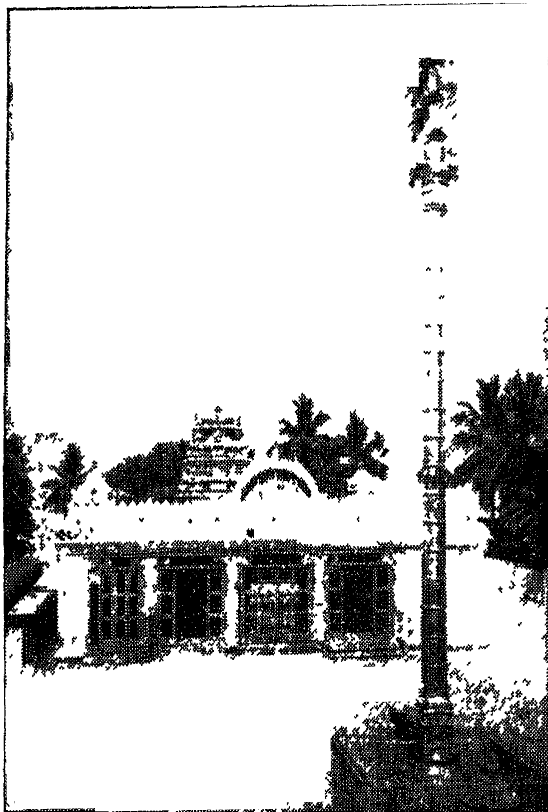
చెంగట నల్లదివో శేషాచలము
నింగినున్న దేవతల నిజవాసము
ముంగిట నల్లదివో మూల నున్న ధనము
బంగారు శిఖరాల బహుబ్రహ్మమయము.

కైవల్య పదము వెంకటనగమదివో
శ్రీ వేంకటపతికి సిరులైనది
భావింప సకల సంపద రూపమదివో
పావనములకెల్ల పావనమయము —

— (V–23)

ఈ దివ్యభక్తి భావమందార రసాన్ని రూపంగా తీర్చి, స్వామి కైంకర్యం ఈ రూపంగా చేసుకున్నది, ప్రముఖ రేఖాచిత్ర రచయిత, చలనచిత్ర దర్శకులు శ్రీ బాపూ. తీరికలేని తమ సమయాల కలకొద్ది తీరుబడిని సద్వినియోగపరుచుకోగా, అన్నమాచార్య జయంతి సంచికలో ప్రచురితమై కొందరికే అందుబాటైన కొన్ని రేఖా చిత్రాలను అందరికి అందించాలనే - సప్తగిరి ఈ యత్నం. ఈ సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని 'బాపు' గారికి సప్తగిరి తన శుభాకాంక్షలను అందజేస్తుంది.

తిరుపతి సందర్శించండి!

తిరుపతి శ్రీ కోదండరామస్వామివారి బ్రహ్మోత్సవ క్రమము

తేది	వారం	పగలు ఉత్సవములు	రాత్రి ఉత్సవములు
25-3-79	ఆది	—	సేనాధిపతి ఉత్సవము, అంకురార్పణము
26-3-79	సోమ	తిరుచ్చిఉత్సవం ధ్వజారోహణము	పెద్ద శేషవాహనము
27-3-79	మంగళ	చిన్న శేషవాహనం	హంసవాహనము
28-3-79	బుధ	ముత్యపుపందిరి	సింహవాహనము
29-3-79	గురు	కల్పవృక్ష వాహనము	సర్వభూపాలవాహనము
30-3-79	శుక్ర	మోహిని అవతారం	గరుడోత్సవము
31-3-79	శని	హనుమద్వాహనము	గజవాహనోత్సవము
		సాయంకాలము వసంతోత్సవము	
1-4-79	ఆది	సూర్యప్రభ వాహనము	చంద్రప్రభ వాహనము
2-4-79	సోమ	రథోత్సవము	అశ్వ(గుఱ్ఱం)వాహనము
3-4-79	మంగళ	పల్లకీ ఉత్సవము, తిరుచ్చిఉత్సవము తీర్థవారి అవభృథోత్సవము.	తిరుచ్చి; ధ్వజావరోహణోత్సవము

ఫిబ్రవరి 79

సంపుటి 9 సంచిక 9

విడిప్రతి 0-50 పైసలు

సం॥ చందా రు. 6-00

విషయసూచిక

అన్నమప్రభ

అనుబంధం

గౌరవసంపాదకులు;

శ్రీ పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్

ఐ. ఏ. ఎస్,

కార్యనిర్వహణాధికారి

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి.

టెలిఫోన్ నెం. 2322

ప్రచురణకర్త-సంపాదకుడు:

కొాట్రపాటి సుబ్బారావు

ఎమ్. ఏ.,

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి.

ముద్రాపకుడు,

ఎమ్. విజయకుమార్ రెడ్డి,

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ప్రెస్, తిరుపతి.

టెలిఫోన్ నెం. 2340

* సప్తగిరిలో ప్రచురణలకు పారితోషికములేదని గమనింప గోర్తాము. సం॥

* కొన్ని అనివార్య కారణములవలన 'శ్రీనివాస ప్రబంధము' ప్రకటింపబడలేదు.

సంపాదకీయము

'అనిర్జ్ఞాతాని దైవతాని అవధూయంతే' అన్నాడు భాసమహాకవి. గొప్ప కన్పడకపోతే కొండంత దేవుణ్ణయినా గోరంతగా తీసిపారేస్తోందిట లోకం. అదే మన పరంగా చెప్పుకుని ఒక ఊరికేడు మరొక ఊరి పొలేరన్న నానుడి ఏర్పడింది. సర్వవ్యాపి, అనంతజ్యోతి స్వరూపుడు వాచామ గోచరుడైన ఆ స్వామిని గూర్చి తెలియాలంటే ప్రపంచంలో జ్ఞానం – జిజ్ఞాస ఈ రెండు కావాలి. అవి లుప్తమైననాడు నారాయణుడుకూడా నరప్రతిముడౌతాడు. అంతదాకా ఎందుకు, శ్రీనివాసుడు ఎవరో తెలియకనేగదా పద్మావతి చెలికత్తెలు 'ఘన' సన్మానంజరిపినది! బహుశః బాజాభజంత్రీలు వందిమాగధకైవారాలు ఇందుకే ఏర్పడ్డ విశేషాలేమో.

కనుక తెలియదగిన వస్తువెంత గొప్పదైనా, తెలుపగల సాధనం, నిశ్చలబుద్ధితో నిర్మల మనస్సుతో తెలుసుకోగోరే భక్తుడు అవసరం. ఆర్తిగల భక్తులు లేకపోతే, ఆ గొప్పతనాన్ని చెప్పేందుకు భాష సాధనం గాకపోతే ఆ పరమాత్మ కేవలం అంతర్యామిగానే ఉండిపోయేవాడు. ఇది చరిత్ర కందిన సత్యం.

ఆదిదేవుని అనంతశక్తిని, స్వరూపాన్ని వేదాలు లేకపోతే మనం తెలుసుకోగలిగే వాళ్ళంగాదు. ఆదిపురుషుని గూర్చిన ఆదివాఙ్మయం గనుకనే అది ఆదిసాహిత్యం, సమీకృత జ్ఞానభండారం అయింది. అలాగే వాల్మీకి లేకపోతే, రాముని దైవీ గుణ సంపత్తి, వ్యాసుడు లేకపోతే, అనంత ప్రపంచ ధర్మం, ప్రాపంచిక రాజకీయ ధర్మసూక్ష్మత, భాగవత రూపంలో శ్రీకృష్ణ దివ్య లీలార్ణవం, ప్రపంచాని కందేవేకావు.

తిరుమల విషయం తీసుకున్నా ఇంతేమరి. ఈనాడు మనకిలా కన్పించే వేంకటేశ్వరస్వామిని, దేవతలు, ఆళ్వారులు వివిధ రూపాలలోచూచినట్లు వర్ణించారుగదా! వారివర్ణనం మనలోభక్తి స్పందనం కల్గిస్తున్నదికదా! కనుక భగవంతునికి, భక్తునికీమధ్య వారధిలాంటిది వాఙ్మయం. దీనినే కవిస్వాభావికమైన ఆత్మవిశ్వాసంతో, సర్వసాహిత్య సామ్రాజ్యప్రతినిధిగా ఇలా అంటాడుఅన్నమయ్య.

నే నొక్కండ లేకుండితే నీ కృపకు పాత్రమేది
పూని నావల్లనే కీర్తి పొందేవు నీవు — ఇది అన్నమయ్య భావనాపటిమకేగాక, ఆత్మ పరమాత్మల శాశ్వతసంయోగస్థితికి అనుసంధానకసూత్రం సాహిత్యమన్న నిత్యసత్యాన్ని కూడా బోధిస్తుంది.

మరి ఆనాటి వేదాలనుండి ఈనాటి అలతి అలతి పదాలలో ఆ విశ్వవిరాట్‌ను వర్ణించే వాఙ్మయ సాగరసారాన్ని ఆర్తులకు జిజ్ఞాసువుల కందించే ప్రయత్నాలే స్థితిలో ఉన్నాయంటే-కదలలేని స్థితిలో ఉన్నాయనే అనాల్సివస్తుంది. ఆ ఆదినారాయణుడే స్వామి పుష్కరిణిగట్టున శ్రీనివాసుడుగావెలసిన ఈ పవిత్ర కేంద్రంలోకూడా, ఎంతో విస్తృత ధార్మికసామ్రాజ్యం రూపొందినా, ధార్మిక వాఙ్మయజ్యోతి మిణుకు మిణుకు మంటూనే ఉండటం జరిగింది. వ్యవస్థలోని మార్పులు వచ్చినప్పుడల్లా వాఙ్మయ ప్రచోదనకు శ్రద్ధచూపటం పెరిగినా, జరగవలసిన వాని ముందు జరిగింది చాల స్వల్పమన్నదే విన్పిస్తూ వచ్చింది.

కాని, కాలక్రమాన బలీయమవుతున్న తపన ఇటీవలి మార్పుతో ఫలరూపం ధరించింది. అందువల్లనే దేవస్థానం శ్రీనివాసదయాధనాన్ని ఈ వాఙ్మయ వారధి బలపడేందుకు వినియోగించ నిశ్చయించింది.

వేదరక్షణ నిధిక్రింద, సంప్రదాయకంగా వేదవిజ్ఞానాన్నిఅంది పుచ్చుకునే విద్యార్థులకు ఉపాధ్యాయులకుపారితోషికాలివ్వటం జరుగుతున్నది. దేవాలయ ప్రావిత్ర్యాన్ని పెంపుచేసేందుకు ఆలయాలలో వేదపారాయణ పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టి పండితులను నియమించి, ఆలయందాకా కూడా నడిచే శరీరదార్ఢ్యంలేని పండితులు ఇంటివద్దనే పారాయణం జరిపే పద్ధతిన, పారితోషికా లివ్వబడుతున్నవి. ఇక భక్తిసాహిత్య రంగానికి కిదిస్వర్ణయుగమే. ముద్రణకుగానువచ్చిన గ్రంథాలన్నిటిని దేవస్థానగ్రంథాలుగా ముద్రించటం, బహుకష్ట సాధ్యం గనుక రచనలను పరిశీలించి, ఆయా రచనలను గ్రంథకర్తలు ముద్రించుకునేందుకు వీలుగా ఐదు వేల రూపాయల వరకు ధన సహాయం జరుగుచున్నది.

దేవస్థానం పక్షాన ముద్రితమయ్యే గ్రంథాలకు కర్తలకు నిర్దిష్టమైన ధనం చెల్లించి ముద్రించటం జరుగుతుంది.

ఈ ధార్మిక సాహిత్యాన్ని, దేవస్థాన ఆశయాలను ప్రజల కందించి, దేవస్థానానికి భక్తులకు నడుమ వారధిగా సేవ చేస్తున్న సప్తగిరిలో ప్రచురణలకు పారితోషికా లిచ్చే ఏర్పాటు మళ్ళి చేపట్టటం జరుగుతున్నది.

ఇది దేవస్థానం నుండి వచ్చే ధార్మిక వాఙ్మయ సహాయ ప్రవాహం. దీని సక్రమంగా వినియోగించుకుని దేశంలో దైవీ వాఙ్మయ ఫలవృక్షాలను పెంచి వాటి ఫలాలను ముందు తరాలకు అందించే బాధ్యత భాషా పరిచితులకన్న చేయగల్గిన, చేవగల్గిన పరిజ్ఞానులపైనే ఎక్కువఉంది. ఇది జరగనినాడు సారంగు తమ్మయచెప్పినట్లు 'వజ్రపంజర నిభంబైన సద్భావంబు...కరిగెబోటో నీళ్ళకుం బల్చనై' అన్న అపవాదుకు దేవస్థానం, ఇటు పండితలోకం పాలు గావల్సివస్తుంది. కాని. శ్రీవేంకటేశ్వర కరుణాకటాక్షం వల్ల అంతా సక్రమంగా జరుగుతుందనే ఆశిద్దాం.

ధర్మో రక్షతి రక్షితః అని గదా ఆర్యోక్తి

శ్రీ వరాహ పురాణం

అనువక్త:
శ్రీ ఏలూరుపాటి
అనంతరామయ్య
అధ్యక్షులు:
శ్రీ కె.వి.కె. సంస్కృత కళాశాల,
గుంటూరు

ఇష్టదేవతాదిక నమస్కారం

శ్లో॥ కర్ణతాళానిలక్షిప్త
విఘ్న జీమూత సంహతిం।
నతకార్యగతిం వందే
గణాధిపతి మన్వహమ్॥

భా॥ చెవు లనే తాళాలగాలులతో విఘ్నా లనే మేఘాలను చెదరగొట్టి, తనకు నమస్కరించిన వారి పనులకు దిక్కయిన గణాధిపతికి అనుదినమూ ప్రణమిల్లుతున్నాను.

శ్లో॥ సృష్టిస్థితిలయాకార
చక్రభ్రమణకారణం।
నతార్తివారణచణం
నౌమి నారాయణం సదా॥

భా॥ లోకసృష్టిస్థితిలయములనే చక్రాన్ని త్రిప్పుతూ, తనకు మ్రొక్కినవారి బాధలను తొలగించే శ్రీమన్నారాయణుని సదా స్తుతిస్తున్నాను.

శ్లో॥ సమస్తోపనిషత్సార
క్షీరపూర్ణనిజోదరం।
నరం వందే నరవరం
నారాయణసుహృత్పరమ్॥

భా॥ ఉపనిషత్తుల లన్నింటిసారమనే పాలతో నిండిన కుక్షికల నరోత్తముడు, నారాయణుని మిత్రశ్రేష్ఠుడు అయిన నరునికి వందనం,

శ్లో॥ యత్ప్రాప్య నివర్తన్తే
వచాంసి మనసా సహ।
సత్య లీలాం వర్ణయన్తీ॥
మంబాం వాణీ ముపాస్మహే॥

భా॥ వాక్కులూ మనస్సూకూడా శ్రీమన్నారాయణుని పొందలేక తిరిగి వస్తున్నవి. అట్టివాని లీలలను వర్ణించే సరస్వతీ మాతను ఉపాసిస్తున్నాము.

హిందూధర్మ ప్రతిష్ఠానం, తిరుపతి.

తిరుమల ఆర్ష సంస్కృతి సదస్సు మండపంలో జరిగే

సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు.

17-2-79	భజన	—	శ్రీమతి కందుల కోటీశ్వరమ్మ, హరేరామనామ సంకీర్తన సంఘం. తాడికొండ, గుంటూరుజిల్లా.
18-2-79	హరికథ	—	శ్రీ మైనంపాటి కేశవరావు భాగవతారు, బుడుగుంట్లపల్లె, రాజంపేటతాలుకా కడపజిల్లా
19-2-79	వీణ	—	శ్రీ శిష్టుగౌరీపతిశాస్త్రి, శ్రీరామాపురం, కాకినాడ తూ. గోదావరిజిల్లా.
24-2-79	భజన	—	శ్రీ బి. నరసింహరాజు శ్రీరామభజనమండలి తిరుమల.
25-2-79	హరికథ	—	శ్రీ చింతా శివరామశాస్త్రి భాగవతార్, వంకాయలవారివీధి, రాజమండ్రి
26-2-79	వయోలిన్	—	శ్రీమతి యం. యస్. బాబు ఆకాశవాణి; విజయవాడ

గమనిక: సదస్సు భవనంలో ప్రతిదినం ఉ॥ 10 గం॥ నుండి 11-30 గం॥ వరకు రామాయణ పారాయణం జరుప బడును.

శ్లో॥ వేదాన్విభజ్య, సూత్రాణి,
పురాణాని విరచ్య చ।
ధర్మత్రిపథగాం పృథ్వ్యాం
చాలయంతం మునిం నుమః॥

భా॥ వేదాలను విభజించీ, బ్రహ్మసూత్రాలను నిర్మించీ, అష్టాదశమహాపురాణాలను వ్రాసీ — ఈ మూడురీతుల ధర్మగంగా నదిని ప్రవహింపజేస్తున్న వ్యాసులవారిని స్తుతిస్తున్నాము.

శ్లో॥ త్రిమూర్త్యాత్మకత్వేన
కేవలం భానుసన్నిభః।
లిప్యజ్ఞతాంధ్యనాశేన
యస్తం గురుమహం భజే॥

భా॥ త్రిమూర్తి స్వరూపులు కావటం వల్లనే కాక, అజ్ఞానపు చీకటిని నశింపజేసినందునకూడా సూర్యునివంటివారైన గురువులను సేవిస్తున్నాను.

శ్లో॥ మత్తో యద్యపి సంపది
ప్రశిథిలాహంకారవా నాపది
హిత్వా మూర్ధజ సంచయం హి
శరణం గచ్ఛంత ముద్యద్దయః।
పాతి శ్రీగిరిసప్తకాశ్రితవపుః
శ్రీ వేంకటేశః ప్రభుః
శ్రీమానాదివరాహద త్తవసతిః
తం భావయే సర్వదమ్॥

భా॥ సంపదలు వచ్చినపుడు మదించినా, ఆపదలు వచ్చినపుడు ఆ అహంకారం అంతా ఉడిగి, అందుకు గుర్తుగా జుట్టు తీయించుకొని శరణు జొచ్చిన వానిని కాపాడే ప్రభువు శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు 'సప్తగిరి'పై ఉన్నవాడు. ఆయన శ్రీమంతుడే కాని ఆదివరాహమూర్తి ఆయనకు ఆవాసభూమి ఈయవలసి వచ్చింది అన్నీ యిచ్చే ఆ శ్రీనివాసుని భావిస్తున్నాను.

(35వ పేజీలో చూడుడు)

శ్రీ వేదాంత దేశికులు

(గత సంచిక తరువాయి)

ఇట్లు విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతములలో క్లుప్తముగా చెప్పినచో తత్త్వములు మూడు గలవు, ద్రవ్యములు ఆరు గలవు విస్తృతముగా తీసికొనిన తత్త్వముల సంఖ్య ముప్పది యగును. త్రిగుణములు వాని పరిణామములుచేరి ఇరువదినాలుగు, కాలము నిత్యవిభూతి, ధర్మభూతజ్ఞానము జీవాత్మ లక్ష్మీనారాయణ స్వరూపము మొత్తము ముప్పది. తత్త్వత్రయ వాదమందు కాలము, ధర్మభూతజ్ఞానము, నిత్యవిభూతి. వీనియందు ధర్మభూత జ్ఞానము చేతనత్వమునకు గుణభూతమై యున్నది, కాలము, విభూతులు, ఈశ్వర తత్త్వమునకు గుణభూతమై యున్నవి. అందుచేతనే వీనిని పరిగణింపక, మూడు తత్త్వములని వ్యవహరింతురు. ఈ చేతనాచేతన తత్త్వములు ఈశ్వర తత్త్వమునకు గుణభూతములు అను నభిప్రాయముచే అది ఒకే తత్త్వమని ఉపదేశ మున్నదని ఆచార్యులవారు చక్కగా సిద్ధాంతమును పరిష్కరించి యున్నారు.

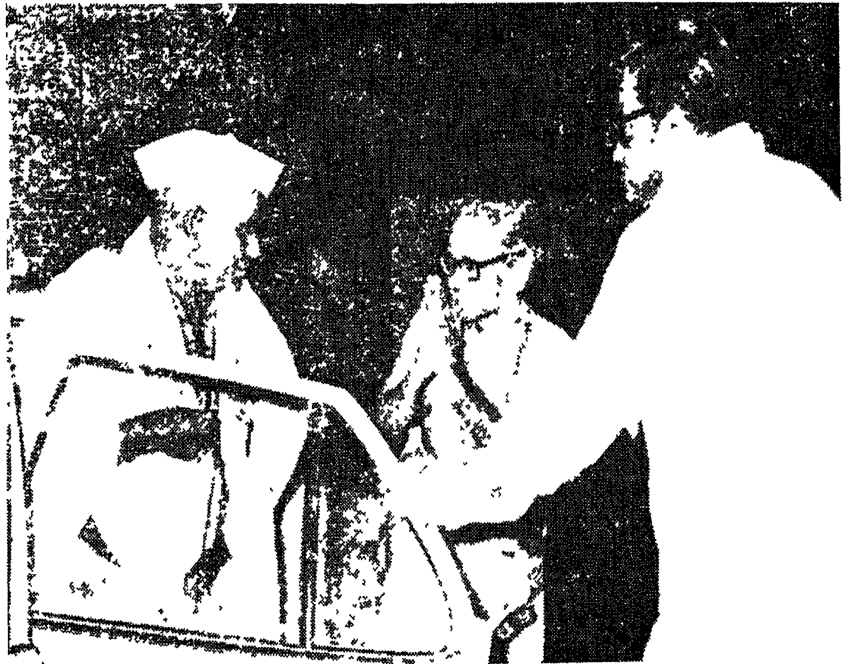
భక్తి:

ఈ సిద్ధాంతము ప్రకారము విషయము తత్త్వము, హితము, పురుషార్థము అని మూడు ప్రకారములు గలదు. తత్త్వ విషయము ముందే చెప్పబడినది. ఇప్పుడు హిత నిరూపణ విషయము హితమనగా కర్తవ్యాంశము. పురుషార్థ మనగా దీని నుండివచ్చు ప్రయోజన హితము. హితము భక్తి ప్రపత్తులను మనుష్య కర్తవ్యము నుండి ఉత్పన్నమగుటచే పరమాత్మను గ్రహము. భక్తిఅనగా జీవాత్మ పరమాత్మ యాథాత్మ్య జ్ఞాన పూర్వకమై వర్ణాశ్రమ ధర్మమున కనుగుణమై చేయబడు పరమ పురుషుని పాదారవింద ధ్యానము, అర్చన ప్రణామము మొదలైనవి. ఉపనిషత్తులందు దీనిని వేదన, ఉపాసనము బ్రహ్మ విద్య మొదలైన శబ్దములచే వివరింతురు.

భక్తి వాచికము, కాయికము మానసికము అని మూడు విధములు. నామ సంకీర్తనము, మంత్ర జపాది రూపములు వాచికము. అర్చనము, ప్రణామము, ప్రదక్షిణము మొదలైన రూపములు కాయికము. ధ్యానము, ధారణ, సమాధి మొదలైన రూపములు మానసికము. ఇవి మూడును పరస్పరము అనుకూల్యముతో ఉండును. శాస్త్రరీతిగా మోక్షమునకు సాధనమై ఉపదేశింపబడిన పరభక్తి అని దీనిని చెప్పదగును. దీనికి హేతువై సాత్త్విక సహవాసము, శాస్త్రాభ్యాసముచే ఉత్పన్నమై పరిపూర్ణ పరమాత్మ విషయకమైన అతిశయ ప్రీతియే భక్తి. భక్తికి పరభక్తికి గల అంతరమిట్టిది. ఈ పరభక్తియు, భగవంతుని సాక్షాత్కారమునకు ఉత్కటేచ్ఛా రూపమైన అభినివేశమును కలిగించి దీని మూలకముగా పరమాత్మను గ్రహముచే తాత్కాలికమైన పరిపూర్ణ బ్రహ్మానుభవమును కలుగజేయును. ఇదే పరజ్ఞానము ఎల్లప్పుడు పరమాత్మ సాక్షాత్కారము కలుగుచుండ వలెనను తీవ్రమైన అభిలాషను కలుగజేయుచుండును. ఇది పరమభక్తి. ఇట్లు పరమ భక్తియు పరమాత్మని అనుగ్రహము కలుగజేసి సర్వదేశ సర్వకాల సర్వవస్థోచితమైన పరిపూర్ణ పరబ్రహ్మానుభవమను మోక్షప్రాప్తికి పూర్వక్షణ మందుండి సాధన యగును.

(సశేషము)

శ్రీ అయాచితుల హనుమచ్ఛాస్త్రి,
అలిఘర్

ఇటీవల ముఖ్యమంత్రి తిరుమలకు వచ్చినప్పుడు ఆయనకు ఆలయంవద్ద ధర్మకర్తలమండలి అధ్యక్షులు డా. రమేశన్, దేవాదాయ కమీషనర్ శ్రీ చంద్రమౌళిరెడ్డి స్వాగతం చెప్తున్న దృశ్యం.

పురాణములు - వాని విభజనము

పురాణములు మహా పురాణము లనియు రెండు విధములు. సంప్రదాయము ననుసరించి మహా పురాణములు పదునెనిమిది. ఉప పురాణములును పదునెనిమిదియే. దేవీభాగవతము అష్టాదశ మహా పురాణముల నిట్లు పేర్కొన్నవి.

"మద్వయం, భద్వయంచైవ, బ్రత్రయం, వచతుష్టయం,
అ, నా, ప, లిం, గ కూ, స్కా నిపురాణాని పృథక్ పృథక్"

మద్వయం = మత్స్యమార్కండేయ పురాణములు 2

భద్వయం = భాగవత భవిష్యపురాణములు 2

బ్రత్రయం = బ్రహ్మ, బ్రహ్మాండ, బ్రహ్మవైవర్త పురాణములు 3

వచతుష్టయం = విష్ణు, వరాహ, వామన, వాయు పురాణములు 4

అ = అగ్ని పురాణము, నా = నారద పురాణము, ప = పద్మ పురాణము, లిం = లింగపురాణము, గ = గరుడ పురాణము, కూ = కూర్మపురాణము స్కా = స్కాందపురాణము).

ఈ పురాణముల యందలి బ్రహ్మవైవర్తమును వైవర్తమని ఔత్తరాహులు కైవర్తమని దాక్షిణాత్యులు వ్యవహరింతురు. అష్టాదశ పురాణములలో శైవపురాణము పేర్కొనబడక వాయుపురాణ ముటంకింపబడినది. కాని, వాయు శైవపురాణములు భిన్నములు గావని మత్స్యపురాణము నందలి యీ శ్లోకము సాక్ష్యమిచ్చుచున్నది.

"యత్ర తద్వాయవేయం స్యాత్ రుద్రమాహాత్మ్య సంయుతమ్।
చతుర్వింశత్సహస్రాణి పురాణం శైవ ముచ్యతే॥"

(రుద్ర మాహాత్మ్యమును వెల్లడించునది వాయువీయము, 24 వేల శ్లోకములు కల శివపురాణమని చెప్పబడు చున్నది.) సుప్రసిద్ధ విమర్శకులకు డా॥ ఎ. డి. పుసార్కర్ గారు వాయు శివ పురాణములు భిన్నములనియు, శివుని కీర్తించు వాయు పురాణమున శివపురాణము నందువలె శివావేశమంతగ కనరాదనియు, ప్రాచీనము వాయవీయము, నవీనము శివపురాణము ననియు వివరించిరి. ఇట్లే అష్టాదశ మహాపురాణములలో స్థానము భాగవత

శ్రీ డి. నాగసిద్దారెడ్డి,
తిరుపతి.

మునకా? దేవీ భాగవతమునకా? యను ప్రశ్న బయలుదేరినది. రెండు శతాబ్దాల క్రిందటనే యీ వివాద ముత్తరదేశమున విజృంభించి దక్షిణ దేశమునకు సైతము ప్రాకినది. కాశీ నివాసియగు గదాకాశీనాథభట్టు దేవీ ఆ భాగవతమే మహాపురాణములలోని దనియు, భాగవతము ఆర్షమేకాదనియు నిరూపించుచు దుర్జనముఖ చపేటిక' యను గ్రంథమును రచించెను. ఇతని వాదముమ ఖండించుచు రామాశ్రమి పండితుడు భాగవత మార్షమే యనియు, దేవీభాగవత మనార్షమనియు వివరించి 'దుర్జనచపేటికా ఖండనము'- అను నొక గ్రంథమును వెలయించెను. మరియొక పండితుడు రామాశ్రమి పండితుని వాదమును తిరస్కరించుచు 'దుర్జన ముఖ పద్మ పాదుకము'- అను ఖండన గ్రంథమును వెలువరించెను. ఈ రెండు వాదములతో విల్సన్, మేక్డొనల్, పర్గిటర్, కోల్బ్రూక్, మేజర్ D. బసు, కొల్హాత్కర్, C. V. వైద్య, B. N. కృష్ణమూర్తిశర్మ A. N పాయ్ A. D. రామ్ N. శ్రీకంఠశాస్త్రి, గంగానాథఝా, మల్లాది సూర్య నారాయణశాస్త్రి మున్నగు సుప్రసిద్ధ పాశ్చాత్య ప్రాచ్య పండితులు సైతము భాగస్వాములైరి. వీరి వాదసారాంశ మెట్లున్నను- "బృహద్ధర్మ పురాణాదులు కొన్ని యీ రెంటిని గూడ అష్టాదశ పురాణములలో చేర్చియుండ వీని మహా పురాణత్వమును మనము చర్చింప పనిలేదు. తక్కిన పురాణమువలె నివియునార్షములే. వృత్రవధాశ్రయమైన భాగవతము వలెనే శుంభవధాశ్రయమైన దేవీ భాగవతముగూడ చిరకాలమునుండి ప్రశంస కెక్కినదేగాని వేరుగాదు. దీనివలె నదియు ద్వాదశ స్కంధము, అష్టాదశ సహస్ర గ్రంథము. దీనికి శ్రీకారమున్నది. దానికి దేవీ శబ్దము. ఇది భాగవతము. అది మహాభాగవతము ఇది కృష్ణ లీలాశ్రయము. అది పార్వతీ పరమేశ్వర విలాసాశ్రయము. ఈ దృశమైన పోలికలను చూడగా భాగవతమును చూచి దేవీ భాగవత ముదయించినదని తోచుచున్నది." (సంస్కృత వాఙ్మయ చరిత్ర Part II) అను మల్లాది వారి సమన్వయ వాదమెంతయు సమంజసముగ నున్నదని నుడువవచ్చును.

ఉపపురాణములు పదునెనిమిది యని ప్రతీతియేగాని వివిధ పురాణములొసగిన పట్టికలను చూడనవి లెక్కకు మిక్కిలిగ చూపెట్టుచున్నవి. శైవ వైష్ణవ గాణాపత్యాది వివిధ మతములకు ప్రాతినిధ్యము వహించు నీ పురాణములు ప్రస్తుతము 34 కన్పట్టుచున్నవని శ్రీ మల్లాది సూర్య

(33 పేజీలో చూడుడు)

మహిమ్నస్తవం - దానిమహిమలు

ప్రాచీనకాలములో శివుని కటాక్షము బొందిన భక్తులు ఎందరో కలరు. ఆ పరమేశ్వరుని కటాక్షమపారమైనది.

పరమశివుని భక్తులలో అగ్రగణ్యుడు, శివమహిమ్న స్తవకర్తయైన పుష్పదంతుడు ఆ కోవకు చెందినవాడే, ఇతడు గంధర్వరాజు. తన యుపవన పుష్పములతో, తనివి తీరక, మరియొక రాజు యొక్క ఉద్యానవనములోనికి అదృశ్య రూపమున ప్రవేశించి, కొల్లలుగా పుష్పములను సంగ్రహించి, తెచ్చి యథేచ్ఛముగా శివునారాధించుచుండెను.

వేఱొకవైపు ఆ యుద్యానముగల రాజు తన శివార్చనకు పుష్పములు లభించక, ఆపుష్పచోరుని పట్టుకొనుటకై యొనర్చిన యత్నములన్నియూ వ్యర్థములయ్యెను.

చివరకు మంత్రుల యుక్తివలన ఉద్యానవనముచుట్టునూ, శివనిర్మాల్యము వెదజల్లబడెను. పుష్పములపైని భ్రాంతివలన ఎప్పటివలె అదృశ్యుడై ప్రవేశించుచుండ పుష్పదంతునిచే శివనిర్మాల్యము దాటబడినది. కావున యాతని యదృశ్యకరణశక్తి నశించెను. అంతనా యుద్యానపాలకులాతనిని బట్టి రాజాజ్ఞననుసరించి కారాగారమున బంధించిరి. ఎట్టివాడైననూ అపరాధ ఫలము ననుభవింపక తప్పదని తుదకు గ్రహించి తనచౌర్యమునకు పశ్చాత్తప్తుడై పవిత్రమైన హృదయముతో ఈ శివమహిమ్నస్తోత్రమును గ్రథించి కృతార్థుడయ్యెను.

అమోఘమగు నీ స్తుతికి పరమశివుడు సంతసించి, మెచ్చిప్రత్యక్షమై పుష్పదంతుని అనుగ్రహించి చౌర్యమునుండియూ, కారాగారమునుండియూ విముక్తిని గావించి నిరతిశయమగు శివసాయుజ్య కైవల్యమును ప్రసాదించెను.

శివుని మహిమిందుకలదు కావున శివమహిమ్నస్తోత్రమనియో, మహిమ్నస్తోత్రమనియో దీనికి సరియైన నామకరణము గావలసియుండెను. కాని "మహిమ్నః" స్తోత్రమని విలక్షణముగా వ్యవహరింపబడుచున్నది. కారణమేమియనగా శ్రీపుష్పదంతాచార్యుడు, మహర్షికల్పుడు. కావున తత్కృతస్తోత్రము యొక్క ఆదియందు ప్రయోగింపబడినటులే షష్ఠీవిభక్తిరూపముతో శ్రుతులవలె "మహిమ్న"ము అనియే వ్యవహరింపబడెను.

శ్రీ కాశీక్షేత్రమున జగద్గురు విశ్వారాధ్య సింహాసనపు జంగమవాడిమఠము (బంగాలిటోలా) చౌషష్ఠీదేవాలయమునకు ఉత్తరమున శ్రీపుష్పదంతేశ్వరలింగము ప్రతిష్ఠితమైయున్నది.

భారతవర్షపు మధ్యప్రాంతమందలి నీమాడ్ జిల్లాలో ఓంకారేశ్వర జ్యోతిర్లింగ క్షేత్రము కలదు. అచ్చటి మందిరమగు

అమరేశ్వర దేవాలయమున విక్రమశకము 1120 వ సంవత్సరములో (శాలివాహన శకము 985 (క్రీ. శ. 1063) అనగా ఇప్పటికి 876 వత్సరములకు పూర్వము ఈ మహిమ్నస్తవము శిలాశాసనముగా జెక్కబడినది.

కావున వేల వేల సంవత్సరముల నుండియూ నీ స్తుతి వేదమువలె పారాయణము గావింపబడుచున్నది.

స్తుతికావ్యముల పేరెత్తినంతనే మొట్టమొదట గణనకు వచ్చునది మహిమ్నస్తోత్రము. పుష్పదంతుడు అను గంధర్వరాజు రచించినట్లు తెలియవచ్చు నీ శివస్తవము భరతఖండమందంతట చిరకాలము నుండి పఠనప్రచారమందియుండుట యెల్లరకును దెల్లము.

మహాకవి కాళిదాసంతటివాడు మహిమ్నస్తవములోని యీ క్రింది శ్లోకభావమును తన రఘువంశమున కావ్యములో, సంగ్రహించి యనువదించెనన్నచో నీ స్తవముయొక్క ప్రాచీనతగూర్చిగాని ప్రశస్తిని గూర్చిగాని వేఱ వివరింప నక్కరలేదు.

త్రయీ సాంఖ్యం యోగః పశుపతి
మతం వైష్ణవమితి,
ప్రభిన్నే ప్రస్థానే పరమిద మదః పథ్య
మితిచ,
రుచీనాం వైచిత్ర్యాదృజు కుటిల
నానాపథజుషాం,
నృణామేకో గమ్యస్త్వమసి పయసా
మర్ణవ ఇవ

బహుధా ప్యాగమైర్భిన్నాః పంథాన
స్సిద్ధి హేతవః
త్వయ్యేవ నిపతంత్యోఘా జాహ్నవీయా ఇవార్ణవే
(రఘువంశము, 10 సర్గం, శ్లోకము 27)

కావున శివపంచస్తవము లన్నిటిలోను మహిమ్నస్తవమగ్రగణ్యము. మరియూ ప్రాచీనతమమునని నిరాఘాటకముగా జెప్పవచ్చును.

ఈ మహిమ్నస్తవము శంకరాచార్యులకు పూర్వముదయించినదన్న ప్రతీతి యేనాటినుండియో వచ్చుచున్నది. ఆయన నాటికే పుష్పదంతునిస్తుతి పూర్వమనుటయే యిచ్చట గ్రాహ్యము. ఈ క్రిందివానిలో మొదటిది, పుష్పదంతునిది, రెండవది, శంకరాచార్యునిది:—

"త్వం మర్కస్త్వం సోమస్త్వమసి
పవనస్త్వం హుతవహ
స్త్వమాపస్త్వం వ్యోమత్వం ధరణి
రాత్మా త్వమితిచ
పరిచ్ఛిన్నామేవం త్వయి పరిణతా
బిభ్రతు గిరం
నవిద్మస్తత్త్వం వయమిహతు
యత్త్వం న భవసి"

శ్రీ లక్కరాజు ప్రఫుల్లచంద్ర
కదిరి

హిందూ ధర్మ ప్రతిష్ఠానం, తిరుపతి.

అన్నమాచార్య కళామందిరంలో

కార్యక్రమ వివరాలు.

15-2-79 ఉపన్యాసం — శ్రీ ముష్టిగురుమూర్తి; సిద్ధాంతం, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

16-2-79 భజన — శ్రీమతి కందుల కోటీశ్వరమ్మ, హరేరామనామ సంకీర్తన సంఘం. తాడికొండ, గుంటూరుజిల్లా.

18-2-79 వీణ — శ్రీ శిష్టుగౌరీపతిశాస్త్రి, శ్రీరామాపురం, కాకినాడ తూ. గోదావరిజిల్లా.

19-2-79 హరికథ — శ్రీ మైనంపాటి కేశవరావు భాగవతారు, బుడుగుంట్లపల్లె, రాజంపేటతాలుకా కడపజిల్లా

22-2-79 ఉపన్యాసం — శ్రీ సి. హెచ్. బుచ్చిరామయ్య, నండూరు, గుంటూరుజిల్లా

23-2-79 భజన — శ్రీ రాధాకృష్ణ, శ్రీ మారుతిసేవామండలి, తిరుపతి

25-2-79 సంగీతం — శ్రీ యస్. కె. కృష్ణమూర్తి, తిరుపతి.

26-2-79 హరికథ — శ్రీ చింతా శివరామశాస్త్రి భాగవతార్, వంకాయలవారివీధి, రాజమండ్రి

అన్నమాచార్యకీర్తనల కచ్చేరి

17-2-79 శ్రీ యస్. ఆర్. జానకిరామన్, గాత్ర సంగీతశాఖాధ్యక్షులు, శ్రీ వేంకటేశ్వర సంగీత నృత్యకళాశాల

24-2-79 శ్రీమతి శ్యామల, సంగీతవిభాగ అధికారిణి, పద్మావతీ మహిళాకళాశాల, తిరుపతి

గమనిక: ప్రతిదినం సాయంకాలం 5 గం॥ నుండి 6 గం॥ వరకు రామాయణ పారాయణం జరుప బడును.

"భూరంభాం స్యనిలోఽనలోఽమ్బర
మహర్నాథో హిమాంశుః
పుమానిత్యాభాతి చరాచరాత్మక
మిదం యస్యైవ మూర్త్యష్టకమ్
నాన్యత్కించన విద్యతే విమృశతాం
యస్మాత్పరస్మాద్విభోః,
తస్మై శ్రీ గురుమూర్తయే నమ
ఇదం శ్రీదక్షిణామూర్తయే"

ఇందు పుష్పదంతునిశ్లోకము "ఇంద్రం మిత్ర" మిత్యాది ఋఙ్మంత్రము ననుసరించినదని మధుసూదనసరస్వతియన్నాడు.

ఇట్లే శివానందలహరిలోని కొన్నిశ్లోకములను పుష్పదంతుని పద్యములననుకరించుచున్నవి.

గంభీరార్థకమయ్యు పరతత్వమును సుఖబోధ్యమును గావించునిది శ్రావ్యమును మనోహరమునగు శిఖరిణీఛందోబద్ధమై యున్నది.

సంస్కృతమభ్యసించు విద్యార్థికిందలి శ్లోకమొకటేని నోటికిరాకుండనుండదనుట కంటె దీని వ్యాప్తిని ప్రశస్తిని వర్ణింప నక్కరలేదు. ప్రత్యక్షముగానో, పరోక్షముగానో సకలశాస్త్రప్రస్థానములకును పరమేశ్వరునియందే తాత్పర్యమనుచూ బోధించు నీక్రింది శ్లోకమును పఠించవలెను.

త్రయీసాంఖ్యం యోగః పశుపతి
మతం వైష్ణవమితి,
ప్రభిన్నే ప్రస్థానే పరమిదమదః పథ్య
మితిచ
రుచీనాం వైచిత్ర్యాదృజు కుటిల
నానాపథజుషాం
నృణామేకోగమ్యస్త్వమసి పయసా
మర్ణవ ఇవ

కోటినక్షత్రాలైన నొకచంద్రుని సాటియగునా. శాశ్వతకీర్తి కిట్టి కృతియొకటి చాలదా!

ఇప్పటికినీ పంచస్తవములలో మహిమ కలదైన ఈమహిమ్న మేవిశేషముగా ప్రచారమున నున్నది. ఇన్నిమహిమలుగల ఈ మహిమ్న స్తవమును పఠించు భక్తులకింట శివకటాక్షప్రాప్తి తప్పకుండ లభిస్తుంది. *

నవ్రగిరి

ధర్మకర్తల మండలి నిర్ణయాలు

11—12—78, 18—1—79 తేదీలలో జరిగిన సమావేశాలు.

శ్రీ కోదండరామస్వామి ఆలయంలో సదస్సు మండపానికిపోయే దారిలో ఉన్న దిగుడుబావిమీది బొమ్మలుగల స్తంభాలను పునరుద్ధరించేందుకుగాను రు. 2000/- మంజూరు చేయటమైనది.

ఒరిస్సా రాష్ట్రం కోరాపుట్ జిల్లా చిత్రకొండలోని బాలాజీ వేంకటరమణ స్వామి ఆలయానికి, పద్మావతీ వేంకటేశ్వరస్వామి వార్ల విగ్రహాలను ఉచితంగా ఇచ్చేందుకు అంగీకరించటమైనది.

ఉత్తర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం లక్నోలోని సనాతన ధర్మసభవారి శ్రీ వేంకటేశ్వరాలయానికి 3 అడుగుల ఎత్తుగల శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి విగ్రహాన్ని ఇచ్చేందుకు అంగీకరించటమైనది.

కాంచీపురంలోని శ్రీ కామాక్షి అమ్మవారి ఆలయ విమానం బంగారు పనికిగాను 3 కిలోల బంగారాన్ని, అనవాయితీగా మార్చకుండా ఉండే పక్షంలో, విరాళంగా ఇచ్చేందుకు నిర్ణయించటమైనది.

గోవా రాష్ట్రంలోని, వెర్నాలోని శ్రీ మహాలసనారాయణిదేవాలయ పునరుద్ధార సమితివారికి ఆలయ పునరుద్ధరణకుగాను రు. 25,000/- మంజూరుచేయటమైనది.

తిరుపతి లోని యోగ పరిశోధనా కేంద్రాన్ని పద్మావతీ మహిళా కళాశాలకు చెందిన ప్రస్తుత స్థలంలో కొనసాగించేందుకు అంగీకరించటమైనది.

విశాఖజిల్లా చింతపల్లి తాలూకా రాఘవేంద్ర నగర్ లోని శ్రీ వేంకటేశ్వరాలయానికి కావల్సిన విగ్రహాలను విరాళంగా ఇచ్చేందుకు అంగీకరించటమైనది.

విశాఖ జిల్లాలో ప్రభుత్వ సహాయోగంతో నిర్మింపబడే కళాకేంద్రానికి నిర్వాహక సంఘంలో దేవస్థాన ధర్మకర్తల మండలిపక్షాన సర్వశ్రీ సి. హెచ్. వెంకటరత్నం, జి. వెంకన్న జి. చంద్రశేఖరం నాయుడులను నియమించటమైనది.

కడప: ఖమ్మంలో నిర్మాణం కాబోయే కళాకేంద్రాలకు దేవస్థానం పక్షాన క్రింది వారిని నిర్వాహక సభ్యులుగా నియమించటమైనది.

కడప. సర్వశ్రీ వై. మహానందరెడ్డి, పి. ఆర్. మాధవరావ్; జి. చంద్రశేఖరం నాయుడు, ఖమ్మం; సర్వశ్రీ వి. యన్. గౌడ్, జి. చంద్రశేఖరం నాయుడు, శ్రీమతి టి. శాంతాబాయ్.

తిరుమలలో 18–10–78 న, యాత్రికులు పోగొట్టుకోగా తనకు దొరికిన బంగారు గొలుసును నిజాయతీతో, అధికారులకు అప్పగించిన, దేవస్థాన ప్రసార విభాగపు సహాయకుడు (హెల్పర్) శ్రీ యస్. పద్మనాభరెడ్డికి ప్రోత్సాహ పారితోషికముగా రు. 50/- ఈయ నిర్ణయించటమైనది.

ఆర్జిత సేవలు జరిపిన గృహస్థులగదులు లేదా కాటేజీలకు ప్రసాదాలను తీసుకొని పోయి ఇచ్చేందుకు గాను పరిచారకుల హోదా, వేతనంలో 17 మంది ప్రసాదం పంపిణీదారుల పదవులు కల్పించటమైనది.

తిరుమల శ్రీవారి ఆలయప్రాంతంలో 21-11-78 నుండి శాంతి భద్రతల రక్షణకు గాను 1 ప్లేటూన్ సాయుధ పోలీసుబలగం ఏర్పాటును ఆమోదిస్తూ, దేవస్థాన దేవాలయాన్నిటిలోను; 'ఎలక్ట్రిక్ ఐ', అలారంలను ఏర్పాటు చేసేందుకు నిర్ణయించటమైనది.

దేవస్థానంలో తాత్కాలిక ప్రాతిపదిక పైన పర్పడి ఏటేటా పొడిగింప బడే ఉద్యోగాలన్నిటిని శాశ్వత ప్రాతిపదిక పై ఖాయం చేస్తూ నిర్ణయించటమైనది.

శ్రీ ఆర్. వాసుదేవనాయుడును తిరుపతిలో ఉపకార్య నిర్వహణాధికారి (జనరల్) గానూ, శ్రీ యస్. మునుస్వామి నాయుడును తిరుమలలో ఉప కార్యనిర్వహణాధికారి గానూ 20-11-78 నుండి నియమించటమైనది.

తిరుమలలోని శ్రీ వేంకటేశ్వర వేద పాఠశాలలోని గ్రేడ్ II సంస్కృత పండితుల ఉద్యోగాలను 320-14-460-15-580 వేతనంపై గ్రేడ్ I పండితులుగా 1979-80 విద్యా సంవత్సరంనుండి మార్చనిర్ణయించటమైనది.

శ్రీ వేంకటేశ్వర సంగీత నృత్య కళాశాలలో శ్రీ కె. వి. జగన్నాథంను 'హరికథ', అధ్యాపకులుగా తిరిగి నియమించటమైనది.

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ద్వారా వేదపారాయణ (సంభావన) పథకాన్ని నడిపేందుకు, దేవస్థాన నిధులనుండి రు. 5 లక్షలు మంజూరునుఆమోదిస్తూ ప్రభుత్వం చేసిన సూచన ప్రకారం ఆ సొమ్మును ఆ పథకం పేరిట ప్రత్యేకంగా బ్యాంకులో వేయుటకు నిర్ణయించటమైనది.

మద్రాసులో 98. పీటర్స్ రోడ్డు (మద్రాసు 14) లో 27 గ్రౌండ్ల విస్తీర్ణ

శ్రీ పద్మావతీ ఆలయం
తిరుచానూరు

*

విశేష ప్రబోధ కార్యక్రమాలు

సాయంకాలం 6-30 గం॥ నుండి

16-2-79 అన్నమాచార్య కీర్తనలగానం
కుమారి ఆర్. జి. శోభారాజు
తిరుపతి.

18-2-79 భక్తిగానం
కుమారి ఆర్. జి. శోభారాజు

23-2-79 అన్నమాచార్య కీర్తనలగానం
కుమారి మైథిలి, తిరుపతి.

25-2-79 హరికథ కోట ధనలక్ష్మి
భాగవతి. తిరుపతి

ఆలయ ప్రాంగణంలో ప్రతి సాయంత్రం 4 గం॥ నుండి పురాణ కాలక్షేపం జరుపబడుతుంది.

★

ఇతర ప్రదేశాలలో ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు.

చిన్మయామిషన్ కార్యక్రమాలు

15-2-79 అన్నమాచార్యుల శిక్షణ
విద్యార్థుల కుమారికలు:
పార్వతి, ఉమ, మైథిలి

18-2-79 కుమారి ఆర్. జి శోభారాజు

ఇతర దేవాలయాలలో: కాళహస్తీశ్వర స్వామి దేవస్థానం శ్రీకాళహస్తి.

25-2-79 కుమారి ఆర్. జి. శోభారాజు,
జి. బాలకృష్ణ ప్రసాద్
(సదస్సు కళాకారులు)

*

ములో రు.10 లక్షలవిలువగల శ్రీ వాకాడు వీరరాఘవరెడ్డి స్వత్తాన్ని దేవస్థానపు ఆస్తిగా దానాన్ని ఆమోదిస్తూ, ఆ ప్రాంగణంలో దేవాలయం, ప్రార్థనా మందిరం, కల్యాణమండపం సమాచార కేంద్రం ఏర్పాటు చేసే విషయం పరిశీలించ వలసిందిగా కార్యనిర్వహణాధికారిని కోరుతూ తీర్మానించటమైనది.

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం నిర్మించిన 'శ్రీ వేంకటేశ్వర వైభవం' పై ప్రజాభిమానం దృష్ట్యా మరల వారం రోజుల ప్రదర్శనకు గాను ఖర్గపూర్‌లోని లక్ష్మి ఎంటర్ ప్రైజెస్ వారి కిచ్చేందుకు అంగీకరించటమైనది

దేవస్థాన సిబ్బందికి వలెనే కల్యాణకట్ట పనివారికి కూడా ఉన్ని దుప్పట్లు ఇచ్చేందుకు అంగీకరించటమైనది.

తిరుమలలోని వసంత మండపాన్ని వివాహాది కార్యక్రమాలకు ఇకముందు అనుమతించరాదని తీర్మానిస్తూ దాని మరమ్మత్తులు చేయించి, సుందరంగా తీర్చ వలసిందిగా కార్య నిర్వాహణాధికారిని కోరటమైనది.

కల్యాణకట్ట లోని వివిధ తరగతుల ఉద్యోగుల వేతనాలను 1-1-79 నుండి ఈ క్రింది విధంగా హెచ్చిస్తూ కమీషనర్ ఆమోదమును కోరటమైనది.

ఉద్యోగం	నెలసరిఇప్పుడు జీతం	క్రొత్తజీతం
1) మంగలి	రు. 330	రు. 365
2) షరాఫ్	రు. 250	రు 275
3) అటెండర్లు	రు. 245	రు. 270
4) గైడ్లు	రు. 220	రు. 240
5) పీక్సుకూలీలు	రు. 205	రు. 225
6) పాకీపనివారు	రు. 200	రు. 220

దేవస్థానంలో 27-12-74 న, అంతకు ముందునుండి రోజు కూలీపై (ఎన్. యం. ఆర్) పనిచేస్తున్న వారందరిని, తదితర వర్క్‌చార్జి సిబ్బందిని ఖాయపు ఉద్యోగాలలోకి తీసుకునేందుకు నిర్ణయించటమైనది.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోని పెద నిండ్రకొలను, నిడమానూరు, గునపర్తి జగన్నాథపురం, పడమట విప్పర్రు, మందలపర్రు, కుంచపల్లి, బంగం గూడెం, పెద తాడేపల్లి గ్రామాల హరిజన వాడలలో రామమందిర నిర్మాణాలకుగాను ఒక్కొక్కదానికి 10,000/- మంజూరు చేయటమైనది.

న్యూఢిల్లీలోని శ్రీ వేంకటేశ్వర కళాశాల పాలకమండలిలో సర్వశ్రీ కె. పురుషోత్తమ నాయుడు, డా॥ సి. అన్నారావుల స్థానంలో సభ్యులుగా కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్, శ్రీ యం. ఆంకినీడుల నియమిస్తూ, సర్వశ్రీ సి. హెచ్. వెంకటరత్నం, వై. మహానందరెడ్డిలను కొనసాగించ నిశ్చయించటమైనది

సర్వశ్రీ నేదునూరి కృష్ణమూర్తి, లాల్‌గుడి యస్. జయరామన్‌లను దేవస్థాన ఆస్థాన గాత్ర, వాయులీన విద్వాంసులుగా నియమించటమైనది.

18—1—79 తేది తీర్మానాలు
(29 వ పేజీలో)

పురాణ కాలక్షేపాలు.

తిరుపతిలోని శ్రీ గోవిందరాజస్వామి వారి ఆలయ శ్రీ కోదండరామస్వామివారి ఆలయాల ప్రాంగణాలలో సాయంత్రం 4 గం॥ నుండి 6 గం॥ వరకు పురాణ కాలక్షేపాలు జరుగుతవి.

శివరాత్రి మాహాత్మ్యం

మహా పర్వదినంగాఁ బరిగణింపబడు చున్న శివరాత్రి, ఒక వ్రతమునకు సంబంధించిన పండుగయని చెప్పవచ్చును.

'ప్రజభుజస్యతః, భతుణభేదే ఉణాది పుణ్యాసాధనే ఉపవాసాది నియమభేదేచ' అనగా, పుణ్యాసాధనమునకై యుపవాసాది నియమములచేఁ జేయు కార్యమునకు వ్రతమని యర్థము. వ్రతములనేక విధములుగా నున్నవి.

వ్రతములవలన కలుగు లాభములను గూర్చి ఆదిత్య పురాణములో—

శ్లో॥ వ్రతోపవాసాన్ ఖలు యో విధత్తే దారిద్ర్య
పాశం స భినత్తి చాశు
వ్రతోపవాసేషు రతస్య పుంసః నైవా
పద శ్శాంతిముశంతి తజ్ఞాః'

అనగా, వ్రతములు, ఉపవాసములు చేయువాడు తనదారిద్ర్యమును బోగొట్టుకొనుచున్నాడు. అంతేగాక, వానికెట్టి యాపదలను కలుగవు.

దేవలుడు తనస్మృతి గ్రంథములో కూడ—

శ్లో॥ వ్రతోపవాస నియమైః శరీరోత్తాపనైస్తథా.
వర్ణాస్సర్వేపి ముచ్యంతే పాతకేభ్యో న
సంశయః'

—అని చెప్పియున్నాడు. అనగా, వ్రతోపవాస నియమములచేత మనుష్యుడు తన పాపములనుండి విముక్తి చెందుచున్నాడు.

ప్రతిసంవత్సరము మాఘకృష్ణ చతుర్దశీ దివసమున మహాశివరాత్రి పండుగ చేయబడును. ఆనాడు భక్తులందరు పగలంతయు నుపవాసముండి, రాత్రి యంతయు మేల్కొని యుందురు. దీనికే జాగరమందురు.

'తెలిసికాని, తెలియకకాని, శివరాత్రి వ్రతమాచరించు వాడు మోక్షమును బొందుననియు, ఎన్ని పాపములు చేసిన వాడైన న్నావ్రతమును జేయు మనుజుడు యమలోకమునుండి తప్పించుకొని, శివలోకమును జెందుననియు పరమేశ్వరుడు పార్వతీదేవికి తెలిపినట్లు లింగ పురాణమునందుఁ గలదు. ఇందుకు నిదర్శనములుగాఁ బెక్కు కథలు స్కాంద, లింగ పురాణములందు కనబడుచున్నవి. అభిప్రాయ భేదములున్నప్పటికిని, వాని

సిద్ధాంత మొక్కటియే యని పండితుల యభిప్రాయము.

శివరాత్రి మాహాత్మ్యము నుగ్గడించునొక యితిహాసము నిచ్చట నుదాహరింతును.

పూర్వము హేమాంగదుడను రాజు రత్నపురమును పాలించుచుండెను. అతని యొద్ద యజ్ఞదత్తుడను నతడు మంత్రిగా నుండెను. యజ్ఞదత్తునకు సంతానము లేదు. అనేక పుణ్యకార్యముల ఫలితముగా, చిర

శ్రీ జింకా రంగయ్య,
యూనివర్సిటీ హైస్కూల్, తిరుపతి

కాలమున కాతని కొక కుమారుడు కలిగెను యజ్ఞదత్తుడాతనికి సుకుమారుడని పేరిడెను. సుకుమారుడు పెరిగి పెద్దవాడగు కొలది, దుర్వ్యసనములకు మిక్కిలి సన్నిహితుడగుచుండెను. జూదము, త్రాగుడు, వ్యభిచారము మొదలగు దుర్గుణము లన్నియు నాతనికలవడినవి.

'మొక్కైవంగనిది మ్రానై వంగునా'

అన్నట్లు, చిన్నతనము నుండియు దుర్వ్యసనముల కలవడిన సుకుమారుని యెవ్వరు నేమియుఁ జేయజాలకుండిరి. 'మూడేండ్లలేని సద్బుద్ధి ముప్పదేండ్ల లేద'ను నానుడి సుకుమారుని విషయమున స్పష్టమయ్యెను. తల్లిదండ్రులు దండించినపుడు మాత్ర మికనుండి అట్టి పనుల జోలికి పోనని సుకుమారుడు పలుకుచుండెడివాడు. కాని తన పద్ధతుల నేమాత్రమ తడు విడువలేకపోయెను.

తిరుచానూరు శ్రీ పద్మావతీ అమ్మవారి ఆలయంలో...

ఆర్జితడోలోత్సవం

ప్రతి శుక్రవారంనాడు సాయంత్రం అద్దాల మంటపంలో దేవస్థానంచే డోలోత్సవం (ఊంజల్ = ఊయలసేవ) నిర్వహించబడుతుంది. కాని ఈ సేవ దేవస్థానానికే పరిమితం కాదు. రు. 150 చెల్లించి గృహస్థులు ఈ సేవలో పాల్గొనవచ్చు. గృహస్థు ఆయనకు సంబంధించినవారు మొత్తం 4 వ్యక్తులు అద్దాలమంటపంలో కూర్చుని సేవ తిలకింపవచ్చు. సేవ తరువాత గృహస్థుకు వెండిపతకం బహూకరించబడుతుంది. అదనంగా పాల్గొనే ప్రతి భక్తుడు రు. 25/- చెల్లించవలసి ఉంటుంది. భక్తులీ సదవకాశాన్ని వినియోగించుకొని తరింపవచ్చు.

★

తి. తి. దేవస్థానం, తిరుపతి.

వేటుకకాడై కులస్త్రీల నెందరినో సుకుమారుడు చెఱచ నలవాటుపడెను, అందువలన రాజాతనిని దేశమునుండి బహిష్కరించెను. అతడొక చండాలాంగనతో వలసపోయెను. ఆ చండాలాంగన యిద్దరు కుమార్తెలను కని చనిపోయెను.

వయస్సు ముదిరినను సుకుమారుడు తన దుర్గుణములను విడువలేకపోయెను. కడుపున బుట్టిన కన్యలతోనే కాని పనులను చేసెను. ఆ యూరివారుకూడ వారిని వెళ్ళగొట్టిరి. ఊరివెలుపుల నున్న ఒక కుటీరములో వారు తలదాచుకొనిరి.

మాఘమాసములో ఒకనాడు తన కూతుల యలంకరణమునకై పూలం దెచ్చుటకు సుకుమారుడడవికి వెళ్ళెను. ఆనాడు శివరాత్రి యగుటచే, ఒక శివాలయమున భక్తులు శివునకుఁ జేయుచుండిన పూజలను సుకుమారుడలవోకగా విలోకించి, యాపిమ్మట తన దారిం బోయెను. కొంతకాలమున కాతడు వ్యాధి పీడితుడై మరణించెను.

మరణించిన సుకుమారుని గొనిపోవ శివకింకరులును, యమకింకరులునువచ్చిరి. అప్పుడు శివకింకరులు "శివరాత్రినాడు శివునకుఁ గావించిన పూజాది కార్యములను విలోకించిన పుణ్యప్రభావమున సకల పాప విముక్తుడైన సుకుమారుడు శివసాయుజ్యము నందుట కర్హుడ'ని యమకింకరులకుఁ దెలిపి, యాతనిని దమ వెంటఁ గొనిపోయిరి.

ఇట్లు, తెలియకయే శివరాత్రినాడు శివునకుఁ గావించిన పూజాది కార్యములను విలోకించినవారికే శివసాయుజ్యము లభించుచుండగా, భక్తితో శివుని భజించువారికి ముక్తికలుగు ననుటలో సందేహము లేదుగదా!

ఆంధ్రదేశమున శివరాత్రి పండుగకు మిక్కిలి ప్రాముఖ్యము గలదు. శైవులీ పండుగను మిక్కిలి శ్రద్ధగా జరుపుకొందురు.

✳

క్షేత్రయ్య - మధురభక్తి

క్షేత్రయ్య సంగీత, సాహిత్యాలకు సమానప్రతిపత్తినిచ్చి, అభినయంజోడించి అనన్యసామాన్యంగా పదరచనచేసిన ఉత్తమ వాగ్గేయకారుడు. స్థూలదృష్టికి క్షేత్రయ్యపదాలు లౌకిక శృంగారపూరితాలుగా కనిపించడంలో ఆశ్చర్యంలేదు. కానీ సూక్ష్మంగా పరిశీలిస్తే ఇవి భగవత్పరాలనీ ఆత్మనివేదనైక దృక్పథాలనీ క్షేత్రయ్యది మధురభక్తి అని మధురమధురంగా మనకు అవగతమవుతుంది. మధురరసపరిప్లావితుడైన క్షేత్రయ్య రసరాట్టయిన, శృంగార రసాధినేత అయిన గోపాలదేవునియందు ఆత్మనివేదనం గావించిన విధం ఆతని పదాల్లో స్పష్టం అవుతుంది.

క్షేత్రయ్యపదాల్లోని మధురభక్తిని ఆస్వాదించేముందు, భక్తి, మధురభక్తి అంటే ఏమిటో, లాక్షణికులు వాటికి ఇచ్చిన నిర్వచనాలేమిటో తెలుసుకోవడం అవసరం. 'భక్తి' అన్నది 'భజ్' ధాతువు నుండి పుట్టింది. అంటే భజించుట; భగవద్భజనమన్నమాట. సహజంగా చిత్తం పరమేశ్వరుని పాదారవిందముల కడకు పోవడాన్నే భక్తి అంటాడు శంకరాచార్యులు[1]. నారదభక్తిసూత్రాలలో "సాతస్మిన్ పర(మ) ప్రేమరూపా" (సూ-2) [ఆ భక్తి పరమేశ్వరునియెడల పరమ ప్రేమరూపంగా ఉంది.] అంటే "ఈశ్వరుని యెడలగల యుత్తమమగు ప్రేమ యేదియో అదియే భక్తియనబడును"[2]. ఇట్లే శాండిల్య భక్తిసూత్రాలలోను "రసా పరానురక్తిరీశ్వరే (సూ-2) - అంటే భగవంతునియెడ గల పరమప్రీతి" (గాఢానురాగం) భక్తి అని చెప్పబడింది. ప్రీతి పరమపూజ్యమెనదైతే భక్తి - భగవంతునియెడగల ఆ పరమపూజ్యభావమే భక్తి. ఇది తొమ్మిదివిధాలు[3]. అందుతో మధురభక్తి పరమశ్రేష్ఠమైనది. ఈ భక్తిని రసమని నిరూపించినవారు రూపగోస్వామి. భరతుని రససిద్ధాంతమును ఆధారముగ జేసికొని రాధామాధవుల నాలంబనముగాజేసి రాధకు కృష్ణునిపై గల శృంగారరూప భక్తి, రసస్వరూపమైనదని యా రసజనక ప్రక్రియ నంతటిని సాంగోపాంగముగ సంపూర్ణముగ నిరూపించుచు రూపగోస్వామివ్రాసిన గ్రన్థమే "ఉజ్జ్వల నీలమణి" నవరసములకును మూలము మాత్రము భక్తిరసమే యని రూపగోస్వామి యభిప్రాయము[4]. మధురరతియే భక్తిరసమని రూపగోస్వామి సిద్ధాంతం. తరువాత మధుసూదనసరస్వతి తన 'భగవద్భక్తి రసాయనం'లో సముచితంగా భక్తికి రసత్వాన్ని

డాక్టర్ యస్. గంగప్ప యం.ఎ.పి.హెచ్ డి.
కర్నూలు

స్థాపించెను. ఈ ఇద్దరి సిద్ధాంతం ప్రకారం "ఈ భక్తిరసమున కాలంబనవిభావము భగవంతుడు, తచ్చరిత్రలు విభావములు; భగవదాకారచిత్తవృత్తియే స్థాయిభావము. అదియే భగవద్రతి. అనుభావములు తత్కాలమునఁబుట్టిన నేత్రాదివికారములు. వ్యభిచారులు నిర్వేదశంకాహర్షాదులు. ఇది పరమానందస్వరూపమగు భక్తిరసముగా బరిణమించును[5]". మధురభక్తిని వివరించిన పింగళి లక్ష్మీకాంతంగారి మాటలిచట పేర్కొనటం ఉచితం. "ఈప్రేమ మిళితభక్తియే మధురాతిమధురముగా పరిణమించును. ఆ భక్తుడు తాను ప్రేయసిగా

---

1. "అంకోలం నిజబీజ సంతతిరయస్కాంతో
పలం సూచికా
సాధ్వీనైజవిభుం లతాక్షితిరుహం సింధుస్సరిద్వల్లభమ్।
ప్రాప్నోతీహ యథా తథా పశుపతేః పాదారవింద ద్వయం
చేతోవృత్తిరుపేత్య తిష్ఠతి సదాసా భక్తిరిత్యుచ్యతే॥
(శివానందలహరీ. శ్లో 61)

2. మల్లిబోయిన రామసుబ్బయ్య-బ్రహ్మజిజ్ఞాస
పు. 219

3. "శ్రవణం కీర్తనం విష్ణోః స్మరణం పాద
సేవనమ్।
అర్చనం వందనం దాస్యం సఖ్యమాత్మ
నివేదనమ్ ॥"
(భాగవతము-సప్తమస్కంధము)

4. సాహిత్యవాల్లభ్యము—పు. 458, 457

5. కావ్యాలంకార సంగ్రహము—పు. 301

భగవంతుడు తనకౌగిలిలో చేరినట్లు మానసిక సంయోగసుఖము ననుభవించు ఆ క్షణములో ఆతనికి సాయుజ్యసుఖము కలుగును. జీవన్ముక్తుడగును. అట్టి భక్తుడు చేసెడి చేష్టలు, పలికెడుమాటలు లోకమునకు విపరీత కృత్యములుగా తోచినను భగవంతునికిమాత్రం మురిపెంపుచెయ్యులే యగును .... సారాంశమేమనగా ఒక్కొక్క భక్తుని మనస్తత్వమునుబట్టి భక్తితో ప్రేమ కలిసియుండునని, అది ప్రణయంగా మారి శృంగారముగా పర్యవసించుననియు. రత్యాలింగతమైన ఈ భక్తినే వైష్ణవసాంప్రదాయములో 'మధురభక్తి' యందురు.[6] భారతీయేతరులు సైతం దేవతావిషయకమైన శృంగారం భక్తిఅని చెప్పారు. "సంవేదనమగు రసచర్వణశుద్ధము, అక్లిష్టము స్ఫుటమునగు విశ్వప్రేమయని, ఆ విశ్వప్రేమయే వైశద్యమునంది తీవ్రతతో నభివ్యక్తమై మానవుల విషయమున శృంగారమని, దేవతావిషయమున భక్తియని పిలువబడుచున్నదని" కోహెన్ పల్కుచున్నాడు.[7]

ఇలాంటి మధురభక్తిరస సముద్రంలో ఓలలాడినవాడు క్షేత్రయ్య. ఈ పదాల్లో మధురభక్తి పరకోటినందినది. భగవద్భక్తిని శృంగారముగా మార్చుకొన్నవారికి ఉపాస్యవస్తువు పురుషుడుగాను తాము స్త్రీలుగాను అనుభవమునకు వచ్చునందురు.

'సఏవ వాసుదేవోఽసౌ సాక్షాత్పురుషఉచ్యతే
స్త్రీప్రాయమిత రతస్సర్వం జగద్బ్రహ్మ
పురస్సరమ్।
'స్వామి త్వాత్మత్వశేషిత్వ పుంస్త్వాద్యాః
స్వామినోగుణాః
స్వేభ్యోదానత్వ దేహత్వ శేషత్వ స్త్రీత్వ
దాయినః॥

– అనుట వారి మతము. కనుక క్షేత్రయ్యకును గోపాలునియందలి మధురభక్తిచే తనయందు స్త్రీత్వానుసంధానముకలిగి దాని ఫలముగా అన్యాదృశ్యమగు స్త్రీస్వభావానుభవము కలిగియుండును. కాని క్షేత్రయ్యకును అట్టి (ఆకాలపు) భౌతికమగు స్త్రీ రూపలావణ్యములకంటె వేయిరెట్లుఎక్కువ అనుభవమునకు, భావనకు వచ్చినది ఆధ్యాత్మికమగు స్త్రీస్వభావము[8]" – అని చెప్పిన రాళ్ళపల్లి అనంతకృష్ణశర్మగారి మాట అక్షరాల సత్యం. ఇంతెందుకు? ఈ క్షేత్రయ్యకు పూర్వులు, సమకాలికులునైన ఇతర పదకర్తలునైతే ఈ మధుర భక్తిమార్గానుయాయులే గదా! క్షేత్రయ్యనాటికీ సంప్రదాయం స్థిరపడింది. భాగవతంలో గోపికలభక్తిమధురం. జయదేవుడు గీతగోవిందంలో మధురభక్తినేవర్ణించారు. చైతన్యుడు, మీరాబాయి, చండీదాసు, విద్యాపతి మొదలైన వాగ్గేయకారులలోను ఈ మధుర భక్తి వెల్లివిరిసింది. "కృష్ణ సమ్బద్ధమైన భక్తిమార్గములందెల్ల నగ్రగణ్యము భాగవత భక్తిసంప్రదాయము. భాగవతమందలి మధురరసాలంబనములైన గోపికాకృష్ణులాలంబనముగా వెలసినది వల్లభాచార్యుని పుష్టమార్గము. వల్లభసాంప్రదాయమందలి గోపికాకృష్ణుల దృష్టిలో నిడుకొని గోపికలకు శ్రీకృష్ణుని యెడగల మధురరసోజ్జ్వల పరిపుష్టమైన భక్తియందలి పరిస్థితిలోని తుట్టతుదిస్థాయియైన మహాభావము నాధారముగా జేసికొని రాధాకృష్ణపరముగా వెలసినది చైతన్యుని మధురభక్తి సంప్రదాయము.[9]" విద్యాపతి తనపదావళిలో ఆత్మపరమాత్మల పరంగా రాధాకృష్ణులశృంగారం వర్ణించాడు "He (Vidyapaty's) fame, however, rests on his sonnets in the Maithili Dialeet of Bihar In these he uses the strong Love which Radha bore to Krishna as an allegory to describe the relation of the soul to God"[10]

ఇంక మీరాబాయిది

"పురుషుడెవ్వండిచట?
పురుష డాతడొకండె పురుషోత్తముండు
పురుషుడాత డొకండె
పౌలతులము మనమంత,
దివ్యపురుషుని ప్రేమ
తేజః ప్రదీప్తులము"[11]

– అనే మంజుల మధురభక్తి పారవశ్యం. ఏమైనా భక్తికి ప్రేమప్రధానమని పూర్వోక్తమైనట్లు నారద, శాండిల్యభక్తిసూత్రాల్లో స్పష్టం "Bhakti is defined by Sandilya in his "Bhakti Mimamsa" as extreme attachment or devotion to God The word attachment or devotion (అనురక్తి) is here used with the implication of selfless attachment to the Highest . . . Narada has defined Bhakti as supreme or exclusive love directed towards God."[12]

తెలుగులో పదకవితాపితామహుడని పేరుగాంచిన తాళ్ళపాక అన్నమయ్య మధురభక్తి ఈ కోవకు చెందినదే "భగవంతుడు వేంకటేశ్వరస్వామి నాయకుడు. భక్తుడు నాయిక. వేంకటేశ్వరుడు తానొక్కడు పురుషుడు. మానవకోటి స్త్రీ. ఈ స్త్రీ పురుషుల అనంత శృంగారలీలయే విశ్వము. ఇట్టి అలౌకిక మధురభావము అన్నమయ్య శృంగార సంకీర్తనములకు బీజమయినది. ఏతద్భావస్ఫూర్తితో అన్నమయ్య శ్రీవేంకటేశ్వరలీలలను అనంతముగా శృంగార సంకీర్తనలలో కీర్తించినారు. అతడు రచించిన యధ్యాత్మ సంకీర్తనల సంఖ్యకన్నా శృంగారసంకీర్తనల సంఖ్య యధికముగా నున్నది. ఇందుచే

(25వ పేజీలో చూడుడు)

6. సాహిత్యశిల్పసమీక్ష—పు. 164, 165
7. పోతుకూచి సుబ్రహ్మణ్యశర్మ—భారతి అక్టోబరు, 1954
8. ఆంధ్రపత్రిక (సంవత్సరాది సంచిక) 1942-43. పు. 12
9. సాహిత్యవాల్లభ్యము—పు. 452
10. విద్యాపతి పదావలీ-ఏక్-అధ్యయన్—పు. 6
11. అడవి బాపిరాజు-నారాయణరావు (నవల) పు. 229
12. N. Subrahmanya Sastry–Analysis of Bhakti—Journal of Sri Venkateswara Oriental Institute-Tirupati July-Dec. 1950

అన్నమప్రభ

★

విషయాలు

★

తాళ్ళపాక వంశం వారి సాహిత్యాన్ని వెలికిదీసి, ఆస్తిక ప్రపంచాని కందిం చేందుకు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం చేస్తున్న ప్రయత్నాలు అందరికీ తెలిసినవే. సప్తగిరి పత్రికలో కూడా పలుశీర్షికలలో తాళ్ళపాక సాహిత్యాన్నిగూర్చి వ్యాసాలు ప్రచురిత మౌతున్నై. ఈ వ్యాసాలన్నీ ఒకేచోట చోటుచేసుకుంటే సముచితంగా ఉంటుందన్న అభిప్రాయంతో అన్నమ ప్రభ అనే అనుబంధం క్రింద ఈ వ్యాసాలు ప్రచురిస్తున్నాము.

॥ సం ॥

★

అన్నమాచార్య సారస్వత కళారాధనము

శ్రీ కామిశెట్టి శ్రీనివాసులుశెట్టి, తిరుపతి

అన్నమాచార్యులు పాడిన పాటల్లో నృసింహస్వామికి సంబంధించినవి చాలా వున్నవి. ఇతడు తన జీవిత కాలంలో ఎన్నో నారసింహ క్షేత్రాలను దర్శించినాడు. ఆ అధిష్ఠాన దైవతాలమీద లెక్కలేనన్ని పాటలు రచించినాడు. ఈతడు అహోబల నృసింహుని గురించి పాడిన సంకీర్తనలే ఎక్కువ. ఇతడు తన గార్హస్థ్య జీవితాన్ని ఎక్కువగా ఆ క్షేత్రంలోనే గడిపినాడు. సుందరమైన నల్లమలలు అన్నముని రసహృదయమును దోచుకొన్నవి. భవనాశినీ నదీ తరంగాలు వాని మానస వీథిలో చిందులువేసినవి. భక్తుడైన ప్రహ్లాదుని మన్నించి, దుష్టుడైన కశిపుని శిక్షించి చెంచులక్ష్మితో చెట్టు చెట్టూ, పుట్ట పుట్టా తిరిగిన నరసింహుని, ప్రసన్నమైన వీర శృంగారమూర్తిని భావించి భావించి ఆ మధుర భావనలను ఈ సంకీర్తనాచార్యుడు సంకీర్తన రంగభూమికలలో ఆవిష్కరించినాడు. నృసింహుని స్వహస్తాలనుండి సన్యాస్రాశ్రమాన్ని స్వయంగ స్వీకరించిన ఆదివణ్ శఠకోపయతుల వద్ద అన్నమయ్య వైష్ణవ దీక్షనుఅవలంబించి వేదాంతవిద్య నభ్యసించినాడు. నరసింహుడు ఏ ఊరిలో వున్నా ఏ గుడిలో నిలిచినా తిరుమలకు రాక తప్పదు; 'శ్రీ వేంకట' ముద్ర వేసుకోకా తప్పదు. తిరుమల మందిరంలో యోగ నృసింహునికి ప్రత్యేకంగ ఒకగుడి వుంది. *

ఈ పాటలో సుగ్రీవ నారసింహుడు ప్రసక్తమైనాడు. సుగ్రీవునిచేత పూజలందినవాడో! ఏమో! దీనిని స్పష్టంగ తెలిపే చారిత్రక పౌరాణికమైన ఆధారాలు ఏవీ నా దృష్టి కింతవరకు అందలేదు. లేక 'సుగ్రీవ - అందమైన మెడగల' అని అర్థమో! చెప్పలేము. ఈపాటలో బొమ్మ ఇది.

భక్తసులభుడు నారసింహుడు కొలువు తీర్చినాడు. హరిభక్తుడు అన్నముడుపాట పాడు తున్నాడు. సనకసనందనాదులు జయ జయధ్వనులు చేస్తున్నారు. దేవతలు చేతులెత్తి మొక్కుతున్నారు. ఇరు వైపులా నిలబడి మునులు నుతిస్తున్నారు. గంగ సింధు యమున కావేరి గోదావరి మొదలైననదులు స్వామిపాదాలుకడుగుతున్నవి. ఉప్పొంగిన హృదయాలతో సప్తర్షులు పూజిస్తున్నారు. వాయు దేవుడు వీవన వీస్తున్నాడు. నారదుడు. తుంబురుడు మొదలైన దేవగాయకులు హరికథలు గానం చేస్తున్నారు. పరమ యోగులు భావముద్రలలో వున్నారు.

సుగ్రీవ నారసింహుడు సాటిలేని అలంకారాలతో, కోటి మన్మథాకారుడై, సిరులకు నిలయమైన వేంకటగిరి శిఖరాలలో నిలిచి వున్నాడు.

ఇది అన్నముని భావనామయ విశ్వం.

పల్లవి

సుగ్రీవ నారసింహ [1] సులభుఁడ వందరికి
నగ్రేసరుఁడ నీ వవధారు [2] దేవా

చరణాలు

1. సనకాదు లొకవంక జయవెట్టుచున్నారు
ఎనసి సురులు చేతులెత్తి మొక్కేరు
మునులిరు మేలా [3] నుండి మునుకొని
నుతించేరు
అనుపమాలంకార అవధారు దేవా.

2. గంగాది నదులెల్లఁ గడిగీ నీ పాదములు
పొంగుచు సప్తరుషులు పూజించేరు
సంగతి వాయుదేవుండు సరినాలవట్ట మిడీ[4]
సంగజ కోటిరూప యవధారుదేవా

3. పరగ నారదాదులు పాడేరు నీ చరితలు
పరమ యోగీంద్రులు భావించేరు
సిరులు మించినయట్టి శ్రీ వేంకటాద్రిమీఁద
నరుదుగ [5] నున్నాఁడవు అవధారుదేవా.

(అధ్యా రేకు. 380 XI—1—174)

వివరణ : 1. అందమైన మెడగలిగిన లేదా సుగ్రీవుని చేత పూజలందిన నరసింహుడు.

2. 'అవధరించు' ధాతువు ప్రార్థనార్థకరూపం మధ్యమ పురుష ఏకవచనంలో 'అవధారు' అయినది. ఆలకించుము, వినుము అనే అర్థాల్లో వాడుక.

3. ఇరుమేలానుండి : రెండు వైపులా నిలిచి. ఇరుమైల, ఇరుమైలన్ అనీ రూపాలు (చూడు-బ్రౌణ్యం)

4. ఆలవట్టము : పెద్దవిసనకర్ర A banner or large fan like a sun or like a fig leaf, borne in procession సూర్యపాను It is like a large fire screen (చూడు-బ్రౌణ్యము)వాయుదేవుడు పట్టింది సాధ్యమైనంత పెద్దదే కావలె.

5. అరుదుగ : అపురూపంగ, ఆమోఘంగ - అనే అర్థాలలో

* తిరుమల మందిరంలోని యోగ నృసింహుని గురించి కొన్ని వివరాలు

నృసింహస్వామి మందిరము వేంకటేశ్వరస్వామి వారి యాలయ ప్రాంగణమున నీశాన్య దిశయందు విమాన ప్రదక్షిణ పథము లోతట్టున గలదు. తిరుప్పళ్ళియెళుచ్చి (ధనుర్మాస) సందర్భమున ముప్పది దినములు వరుసగా నిత్యమొక తిరుపోనకం, సమర్పితమగుచుండినట్లును విశేషదివసములందు అతిరసప్పడులు నివేదితములగుచుండినట్లును శాసన సాక్ష్యములనుబట్టి తెలియుచున్నది. పంగుణి అమావాస్య, వసంత పూర్ణిమా తిథులందు ఆ స్వామికి అభిషేకములు జరుగునట్లు కందాడై రామానుజయ్యంగారు వసతులు గల్పించియుండిరి. తాళ్ళపాకవారీ నృసింహస్వామిని గీర్తించిరి. .... తాళ్ళపాక కవుల పదకవితలు (ద్వితీయభాగము పు. 281) డా॥ వేటూరి ఆనంద మూర్తి 1976. వీరికి విషయసేకరణలో ఆధారమైనది. T. T. D. Epigraphical Report. P. 56 S Subrahmanya sastry. 1930.

అన్నమ స్వరలహరి

నిర్వహణ : కుమారి శోభారాజు, ఆర్. జి.
సదస్ ఆర్టిస్ట్, టి. టి. డి.

"సుగ్రీవ నారసింహా ...."

[ఈ పాటకు రాగిరేకులో రాగం 'తోండి' అని గుర్తింపబడింది. 'తోండి', 'తోడి' అని రెండు రూపాలూ ఈ రేకుల్లో కనిపిస్తున్నాయి. రేకులో పేర్కొన్న రాగంలోనే ఈ పాటకు స్వరాన్ని కల్పించినవారు సుప్రసిద్ధ సంగీత విద్వాంసులు శ్రీ ఎస్. ఆర్. జానకిరామన్‌గారు. వీరు శ్రీ వేంకటేశ్వర సంగీత నృత్య కళాశాలలో మ్యూజికాలజీ శాఖాధ్యక్షులుగ పనిచేస్తున్నారు. ఈ స్వర రచనను అన్నమస్వరలహరిలో ప్రకటించడానికి అనుమతించిన శ్రీ జానకిరామన్ గారికి మాకృతజ్ఞతలు.

తోడిరాగం గురించి శ్రీ జానకిరామన్‌గారు ఇట్లా అంటారు— తోడి చాలా ప్రాచీనమైనరాగం. ఇది షడ్జగ్రామంయొక్క రిషభమూర్ఛన. సంగీతచరిత్రలో మధ్యయుగంనుండి ఈ 'తోడిరాగం' పేరు ప్రస్తావింపబడుతున్నది. అన్నమాచార్యుల కీర్తనల్లో ఈ రాగం అరుదుగ అగపడుతుంది. ఈ రాగం ఔత్తర రాగంగా కూడ పరిగణింపబడడంకద్దు. ఇది అంత సమర్థనీయంకాదు. ఈ కర్ణాటక తోడిరాగాన్ని పోలిన హిందూస్థానీ రాగంకూడ లేకపోలేదు. మొత్తంమీద ఊహాకందని సూక్ష్మసౌందర్యాలు, సౌకుమార్యాలు ఉన్న ఒక పెద్దరాగం ఇది. దీనిలో నిక్షిప్తమైన అందాలను ఔజ్జ్వల్యంతో ఆవిష్కరించిన కీర్తి సంగీతత్రిమూర్తులదే.]

8వ మేళము

ఆరో: సరిగమపదనిస
అవ: సనిదపమగరిస

రాగము: తోడి — ఆది తాళం (ద్వికళ చౌకము)

—: పల్లవి :—

; , పద నిపదాపా దపపమ గా గరిరీ |
సు . గ్రీ . వ న ర . . . సిం హా . . |

సా, నిగరి సా | నిసరిగ రిసనిధ నీసా ||
– సులభు డ | వం . . . ద . . . రి కి ||

; , సరి గామా దా, ని దదామ దనిసా |
అ . గ్రే స రు . . డ . . నీ . వు |

; దని సా రినీదపమ | గా దపపమ గా గరిరిస ||
అ . వ 'ధా, రు . . | దే . . . . వ . . . ||
సరిగమపమ
. . . . . . (సుగ్రీవ)

చరణము

(అనుపల్లవి రీతిలో ధాతు అమర్చబడినది.)

; నిదపామా పగమా దపదా |
సనకాదు లొ . క వం . క |

; పదని దనిద | దని రిసనిద దనిసా ||
జయ . వెట్టు . | చు . . . . . న్నా . రు ||

; దనిసా , రి సాసా సారిగ రిసని ।
ఎనయ . సురలు చే . . , . . ।

ని నీనిరి సనిదా దమ । దానీ సరిసరి నిసా , ॥
తు తె . . . . . త్రి . । మ్రొ . క్క . . . రు . , ॥

; దదగా గారీ రీమగ గరిరీ రీసా ।
మునులి రు , మే . , ల . . నుండి ।

; , నిగరిసా । నిరి సనిదా నీసా ॥
మునుకొని । ను . తిం . , చేరు

; దనిసరిగారీ సా నిసరిగ రిసనిద దని సరిగా ।
అ . ను . . ప మా లం . . , ... కా . ర , . ।

; గరీ రినీ నిదా దమా । గా గమదని సనిరిస నిదపమ ॥
అ . వ . ధా . . . । రు దే . , . . , ... ॥

గరిసరిగమ
వ . . . . . (సుగ్రీవ)

ముద్రచరణము

; మమ మామామా దదమగరిసరిగ మా ।
శర గనా రి దా . . . . . దు . లు ।

; గమా నిదా దపాపమా । గాపా , గా , రిసా ॥
పా . డే . రు . . . । నీ చ . రి . త లు ॥

; సస రిగగస సరిరిని నిసరిగ రిసనిధ నీసా ।
పర మ . . . యో . . . గీం . . . . ద్రులు ।

; సా , రి , గా , మా , । పా దపపమ పదపద పా ॥
భా . . విం . . . । చే , ... రు ॥

సిరులు మించినయట్టి శ్రీ వేంకటాద్రిమీద
యరుదుగ నున్నాడవు అవధారు దేవ ॥ సుగ్రీవ ॥

ఇందు మొదటిపంక్తిని, తొలిచరణముయొక్క మొదటిపంక్తిలాగను, రెండవపంక్తిని, తొలిచరణముయొక్క చివర పంక్తిలాగను పాడుకొనవలెను. ఈ కీర్తనలోని రెండవ చరణమును కూడ ఈ పద్ధతిలోనే పాడుకొన వలెను.)

3. గంగాదినదులెల్ల గడిగీ నీ పాదములు
పొంగుచు సప్తరుషులు పూజించేరు
సంగతి వాయుదేవుండు సరినాలవట్టమిడీ
అంగజకోటిరూప యవధారు దేవ

అవ:— తనకు కలలో ప్రత్యక్షమైన శ్రీ వేంకటేశ్వరుని స్వరూపమును వర్ణించుచున్నాడు —

53

భూపాలం

ఇప్పు డిటు కలగంటి - నెల్లలోకములకు
నప్పఁడగు తిరువేంక - టాద్రీశుఁ గంటి.
॥పల్లవి॥

1. అతిశయంబైన శే - షాద్రి శిఖరము గంటి
ప్రతిలేని గోపుర - ప్రభలు గంటి,
శతకోటి సూర్యతే - జములు వెలుఁగఁగఁ గంటి,
చతురాస్యుఁ బొడగంటి-చయ్యన మేల్కాంటి.
॥ఇప్పు॥

2. కనకరత్న కవాట - కాంతు లిరుగడఁగంటి
ఘనమైన దీప సం - ఘములు గంటి,
అనుపమ మణీమయ-మ్మగు కిరీటముగంటి
కనకాంబరము గంటి - గ్రక్కన మేల్కాంటి
॥ఇప్పు॥

3. అరుదైన శంఖ చ - క్రాదు లిరుగడఁగంటి
సరిలేని యభయహ - స్తము గంటిని
తిరువేంకటాచలా - ధిపుని జూడఁగఁగంటి
హరిఁగంటి గురుఁగంటి - నంతట మేల్కాంటి * ॥ఇప్పు॥
(5–38)

ఇప్పుడు ఈ విధముగా నేనొక కల గంటిని. ఆ కలలో సమస్త లోకములకు తండ్రియైన శ్రీ వేంకటాచల ప్రభువును జూచితిని.

మహామహిమతో గూడిన శేష శైలముయొక్క శిఖరమును చూచితిని. సాటి లేని అచటి గోపురకాంతులు చూచితిని. నూరుకోట్ల సూర్యుల ప్రకాశము లొక్కుమ్మడి ప్రకాశించుచుండగా జూచితిని. చతుర్ముఖ బ్రహ్మను చూచితిని. వెంటనే నిద్రనుండి మేల్కాంటిని.

ఇరుప్రక్కల రత్నములు దాపిన బంగారు తలుపుల కాంతులు చూచితిని. గొప్పవైన అనేక దీపములు చూచితిని. సాటిలేని మణులతో నిర్మింపబడిన దేవుని కిరీటమును చూచితిని. ఆ దేవుడు దాల్చిన కాంచన వస్త్రమును చూచితిని. ఆ క్షణముననే మేల్కాంటిని.

ఆ దేవున కిరువైపుల అరుదైన శంఖ చక్రాదులను చూచితిని. తులలేని అభయ హస్తమును చూచితిని. శ్రీ వేంకటాచలాధీశ్వరుని జూచు భాగ్యమునకు నోచితిని. శ్రీహరిని గంటిని. ఆచార్యుని గనుగొంటిని. వెనువెంటనే మేల్కాంటిని.

విశే:- అన్నమయ్యకు పదునారవ యేట స్వామి ప్రత్యక్షమయ్యెనని "తాళ్ళపాక అన్నమాచార్యులు అవతరించిన పదారు యేండ్లకు తిరువేంగళనాథుండు ప్రత్యక్షమైతేను" అను తొలి రాగి రేకు మీది వ్రాతనుబట్టి తెలియుచున్నది. అది మొదలు ఆయన భగవంతునిపై అంకితముగా సంకీర్తనములు పాడినట్లు గూడ ఆ రేకుమీదనే వ్రాయబడి యున్నది. తనకు స్వామి బాల్యమున దర్శన మిచ్చుటనే ప్రకృత సంకీర్తనములో ఆయనచెప్పుకొన్నాడని శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు అన్నమాచార్య చరిత్ర పీఠికలో వ్రాసిరి.

శ్రీ వేంకటేశ్వర విగ్రహము చెంత మనకిపుడు చతుర్ముఖబ్రహ్మ కానరాదు. ఆ విగ్రహమునకు అభయముద్రా ముద్రితమైన హస్తము గూడ లేదు. ఐనను ఇది అన్నమయ్యకు కలలో దోచిన రూపు కనుక ఇట్టి విశేషము లాయనకు కనిపించుట వింతగాదు.

హరితో గూడ ఆయనకు కనిపించిన గురుడెవ్వడో మనకు తెలియదు. "తన కాచార్యుడై ముక్తి ననుభవించుచున్న శఠకోపయతి" యని శ్రీ రాళ్ళపల్లి అనంతకృష్ణశర్మగారు వివరించిరి. (తాళ్ళపాక పాటలు - II P. 29)

* * *

(ప) అప్పఁడు = తండ్రి.

(1) ప్రతిలేని = సాటిలేని; చతురాస్యున్ = నాల్గు ముఖముల బ్రహ్మను.

* ఈ పాటలో "మేలుకంటి, మణిమయమగు" అను రేకులోని పాఠములు తాళపునదకకై పై రీతిగా శ్రీ రాళ్ళపల్లి అనంతకృష్ణశర్మ గారిచే సవరింపబడినవి. (చూడు - తా. పా. II. P. 28)

శ్రీ అన్నమాచార్య సంకీర్తనామృతము

శ్రీ సముద్రాల లక్ష్మణయ్య, తిరుపతి

అవ:- శ్రుతి స్మృత్యాదులలో వర్ణింపబడిన పరమాత్ముడే శ్రీ వేంకటేశ్వరుడని చెప్పుచున్నాడు —

54

శ్రీరాగం

నిత్యాత్ముఁడై యుండి-నిత్యుఁడై వెలుఁగొందు
సత్యాత్ముఁడై యుండి - సత్యమై తానుండు.
ప్రత్యక్షమై యుండి-బ్రహ్మమై యుండు సం-
స్తుత్యుఁడీ తిరువేంక - టాద్రి విభుఁడు
॥పల్లవి॥

1. ఏ మూర్తి లోకంబు - లెల్ల నేలెడు నాతఁ
డే మూర్తి బ్రహ్మాదు - లెల్ల వెదకెడు నాతఁ
డే మూర్తి నిజమోక్ష - మియ్యఁజాలెడు నాతఁ
డే మూర్తి లోకైక - హితుఁడు;

ఏ మూర్తి నిజమూర్తి - యేమూర్తియునుఁ గాఁడు
యే మూర్తి త్రైమూర్త - లేకమైన యాతఁ,
డే మూర్తి సర్వాత్ముఁ-డేమూర్తి పరమాత్ముఁ
డామూర్తి తిరువేంక-టాద్రివిభుఁడు ॥నిత్యా॥

2. ఏ దేవు దేహమున - నిన్నియును జన్మించె
నే దేవు దేహమున-నిన్నియు నణంగెమరి,
యే దేవు విగ్రహం - బీ సకల మింతయును
యే దేవు నేత్రంబు - లిన చంద్రులు;
ఏ దేవుఁ డీ జీవు - లిన్నింటిలో నుండు
నే దేవు చైతన్య - మిన్నిటికి నాధార,
మే దేవుఁ డవ్యక్తుఁ - డే దేవుఁ డద్వంద్వుఁ
డా దేవుఁడీ వేంక - టాద్రి విభుఁడు ॥నిత్యా॥

3. ఏ వేల్పు పాదయుగ - మిలయు నాకాశంబు
యే వేల్పు పాద కే - శాంతం బనంతంబు,
ఏ వేల్పు నిశ్వాస - మీ మహా మారుతము
యే వేల్పు నిజదాసు - లీ పుణ్యులు;
ఏ వేల్పు సర్వేశుఁ - డే వేల్పు పరమేశుఁ
డే వేల్పు భువనైక - హిత మనోభావకుఁడు
ఏ వేల్పు కడు సూక్ష్మ - మే వేల్పు కడు ఘనము
ఆ వేల్పు తిరువేంక - టాద్రి విభుఁడు ॥నిత్యా॥ [11-3-8]

శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు నిత్యస్వరూపుడై యుండుట వలననే 'నిత్యుడు' అనబడి ప్రకాశించుచున్నాడు. సత్య స్వరూపుడగుట వలననే తాను 'సత్యుడు' అనబడుచున్నాడు. లోకములో ఎల్లవారికి ప్రత్యక్షమైయుండి పరబ్రహ్మముగా నున్నాడు గావుననే భక్తులచే స్తుతింప దగియున్నాడు.

ఏ దివ్యమూర్తి లోకములనెల్ల పాలించుచున్నాడో, ఎవనిని బ్రహ్మాది దేవతలందరు అన్వేషింతురో, ఎవడు ప్రపన్నులకు తనదైన (నిక్కమైన) మోక్షము నొసంగ జాలియున్నాడో, ఎవడు లోకమునకు ముఖ్య హితము గూర్చువాడో, ఎవడు ఏ యాకారమును తన యాకారముగా గలిగియుండుట లేదో, (నిరాకారుడో). ఎవడు బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులన బడు త్రిమూర్తులు ఏకమైన మూర్తిగా నున్నాడో, ఎవడు సర్వాత్ముడో, ఎవడు పరమాత్ముడో, ఆ దివ్య మూర్తియే ఈ శ్రీ వేంకటగిరినాథుడు.

ఏ దేవుని శరీరమున ఈ సమస్త లోకములు పుట్టినవో, ఎవని శరీరమున ఇవన్నియు లయమగుచున్నవో, ఈ చరాచరమైన సృష్టియంతయు నెవ్వని శరీరమో, సూర్య చంద్రు లెవని నేత్రములో, ఎవడు ఈ సర్వజీవులలో అంతరాత్మయై యున్నాడో, ఎవని చైతన్య మీచేతనములకెల్ల ఆధారమో, ఎవడు ప్రకాశము గానివాడో, ఎవడు అద్వితీయుడో (పుణ్యాపాపాది ద్వంద్వములు లేనివాడో), ఆ దేవుడే ఈ వేంకటాచలనాథుడు.

భూమి, ఆకసము ఏ వేల్పు పాదయుగ్మమో, ఎవని పాదముల తుది, కేశముల తుదియు అంతము లేనివో, ఈ మహావాయు వెవ్వని నిట్టూర్పో, పరమ భాగవతులైన ఈ పుణ్యాత్ము లెవ్వనికి నిక్కమైన దాసులో, ఎవడు సర్వేశ్వరుడో, ఎవడు పరమేశ్వరుడో, ఎవడు ప్రపంచమునకు ముఖ్య హితమునే మనస్సున భావించువాడో, ఎవడు మిక్కిలి సూక్ష్మమైనవాడో. ఎవడు మిక్కిలి స్థూలమైనవాడో, ఆ దేవుడే శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు.

వి:- చరాచరమైన ఈ విశాలవిశ్వము యొక్క సృష్టి స్థితి లయములకు హేతువైన పరబ్రహ్మమును శ్రుతులు, స్మృతులు పురాణములు మున్నగునవి అనేక విధముల వర్ణించుచున్నవి. ఆ పద్ధతిలో ఆ పరతత్త్వమును వర్ణించుచు నిత్య సత్య స్వరూపుడైన ఆ దేవుడే భక్తానుగ్రహ కాంక్షతో శ్రీ వేంకటేశ్వరుడుగా రూపొందియున్నాడని సంకీర్తనాచార్యుడీ సంకీర్తనములో వర్ణించినాడు.

'నిత్యో నిత్యానాం'

(శ్వేతాశ్వతరం 6–13)

అని శ్రుతిమాత పరమాత్ముని నిత్యములలో నెల్ల నిత్యునిగావర్ణించినది. 'సత్యం జ్ఞాన మనన్తం బ్రహ్మ' (తైత్తి-ఆనం) అని సత్య స్వరూపుగానిగూడ పేర్కొన్నది. మరియు కృష్ణుడు సత్యమున ప్రతిష్ఠితుడు, సత్యమతనిలో ప్రతిష్ఠితమై యున్నది. సదసత్తులు అతడే, కావున సజ్జను లతనిని సత్యుడు అని భావింతురని భారతము చెప్పుచున్నది.

సత్యే ప్రతిష్ఠితః కృష్ణః
సత్యమస్మిన్ ప్రతిష్ఠితమ్।
సత్తా సత్తేచ గోవింద
స్తస్మాత్సత్యః సతాం మతః॥

(భార-ఉద్యో-69-13)

అట్టి పరబ్రహ్మము సామాన్య నేత్రములకు గోచరము గాని దైనను వేంకటాద్రిపై అర్చామూర్తి రూపమున ప్రత్య

1. త్రైమూర్తులు = బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరులు.
2. విగ్రహంబు=శరీరము; ఇనచంద్రులు=సూర్య చంద్రులు; అవ్యక్తుఁడు = ప్రకాశము కానివాడు; అద్వంద్వుఁడు=సాటిలేనివాడు, ద్వంద్వములేని వాడు.
3. భువనైక హిత మనో భావకుఁడు = లోకమునకు ముఖ్య హితమునే మనస్సున భావించువాడు.

తుమై స్తుతింపదగియున్నదని పల్లవిలోని తాత్పర్యము.

"స ఏవ కాలే భువనస్య గోప్తా విశ్వాధిపః" (శ్వేతాశ్వతరం-4-15) అను శ్రుతి వచనము చొప్పున లోకముల రక్షించు లోకపాలకు డతడే. "త్రీన్ లోకాన్ పాలయామ్యహమ్" అని వరాహ పురాణమున (గీతామాహాత్మ్యమున) తానే పేర్కొన్నాడు కదా!

"నహి పాలన సామర్థ్యం
ఋతే సర్వేశ్వరం హరిమ్॥
(విష్ణుపురాణం—1-22-21)

అని పరాశరుడుగూడ జగత్పరిపాలన సామర్థ్యము విష్ణుని కొక్కనికే కలదని నుడివెను.

బలగర్వితులైన రక్కసులచే బాధింపబడిన బ్రహ్మేంద్రాది దేవతలు దుష్టనిగ్రహమున నేర్పరియైన ఆ భగవంతునే అన్వేషించుచుందురు. జీవులకు మోక్షమిచ్చుట కతడే సమర్థుడు. అందువలననే ఆయన ముకుందుడు (ముకుం = మోక్షభూమిం దదాతీతి) అని కీర్తింపబడుచున్నాడు. "ధర్మ సంస్థాపనార్థాయ సంభవామి యుగే యుగే" (గీత 4-8) అన్నట్లు ఎన్నో అవతారము లెత్తి ధర్మమును స్థాపించుచున్నాడు గాన లోకమునకు హితము చేకూర్చువా డతడే.

నిర్గుణ తత్త్వ దృష్టితో చూడగా ఆ పరమాత్ముడు నిరాకారుడు. ఐనను బ్రహ్మ, విష్ణు, శివమూర్తులకు కూటస్థమైన మూర్తియు అతడే. కావుననే విష్ణు సహస్రనామమున (77) 'అమూర్తి మాన్' 'అనేక మూర్తిః' అని స్తుతింపబడినాడు, మరియు —

స బ్రహ్మ సశివస్సేన్ద్రః
సోఽక్షరః పరమః స్వరాట్।
స ఏవ విష్ణుః సప్రాణః
సకాలోఽగ్నిః స చంద్రమాః॥
(కైవల్యం—1—7)

అని కైవల్యోపనిషత్తు పేర్కొన్నట్లు సకలదేవతామూర్తియు అతడే

అన్నమయ్య మరొకచో —

త్రిమూర్తుల ఏకమూర్తిత్వమును ప్రకటించుటకే 'భవ కమలభవ మాధవరూప! (11-2-37) అని దేవుని సంబోధించినాడు. ఆ దేవుడు సర్వాత్ముడు. మరియు 'మత్తః పరతరం నాన్యత్కించి దస్తి' (గీత 7-7) అనుటచే ఆయనకంటె పరతరమైనది మరేదియు లేనందున ఆయన పరమాత్మ డనబడుచున్నాడు.

ఆ దేవుని దేహమునుండియే సమస్తము జన్మించినది. సృష్టిక్రమమును వర్ణించుచు తైత్తిరీయ శ్రుతి ఇట్లు చెప్పినది —

'తస్మాద్వా ఏతస్మాదాత్మన ఆకాశః సంభూతః, ఆకాశాద్వాయుః, వాయోరగ్నిః, అగ్నేరాపః, అద్భ్యః పృథివీ, పృథివ్యా-ఓషదయః, ఓషధీభ్యోఽన్నమ్, అన్నాత్పురుషః... (తైత్తి-ఆనం-1)

అనగా ఆత్మనుండి ఆకాశము, దాని నుండి వాయువు, దాని నుండి అగ్ని, దానినుండి జలము, దానినుండి పృథివి, దాని నుండి ఓషధులు, వాటి నుండి అన్నము, దాని నుండి పురుషుడు — జన్మించిరని యర్థము. కావున ఈ సకల సృష్టియు అతని శరీరమే. ఇదియంతయు కడకు లయమగునది కూడ ఆ దేవుని యందే. సృష్టి స్థితి లయములకు కారణమై ఆత్మభువుడైన పరమాత్మను భాగవత మిట్లు వర్ణించినది —

యస్మిన్నిదం యతశ్చేదం
యేనేదం య ఇదం స్వయమ్।
యోఽస్మాత్ పరస్మాచ్చ పరః
తం ప్రపద్యే స్వయంభువమ్॥
(భాగ-8—33)

మరియు "చక్షుషీ చంద్ర సూర్యౌ" (ముండకము 2-1-4) అని శ్రుతి సూర్యచంద్రులను ఆ పరమాత్మని నేత్రములుగా వర్ణించినది.

"అంగుష్ఠ మాత్రః పురుషః
మధ్య ఆత్మని తిష్ఠతి"।
(కఠ 4—12)

'అంగుష్ఠ మాత్రుడైన పురుషుడు ఆత్మ మధ్యలో నున్నాడు' అను శ్రుతి ననుసరించియు,

"ఈశ్వర స్సర్వ భూతానాం
హృద్దేశేఽర్జున తిష్ఠతి।"
(గీత 18—61)

"సర్వభూతముల హృదయ దేశమున ఈశ్వరుడున్నాడు" అను స్మృతి ననుసరించియు జీవులందరిలో ఆ దేవు డంతర్యామిగా నున్నాడని తెలియుచున్నది 'చేతన శ్చేతనానామ్' (శ్వేతాశ్వ6-13) అని శ్రుతిపేర్కొన్నట్లు చేతనుల కాధారమైన చైతన్యమతడే.

"నాహం ప్రకాశస్సర్వస్య
యోగమాయా సమావృతః।"
(గీత-7-25)

'యోగమాయచే ఆవరింపబడిన నేను అందరికి ప్రకాశమైన వాడనుగాను' అను గీతా వచనము ననుసరించి భగవంతుని నిజరూపము జీవులకు వ్యక్తమగుట లేదు.

"ఏకమేవాద్వితీయం బ్రహ్మ" (ఛాందోగ్యం-6-2-1) అను శ్రుతి ననుసరించి ఆ పరబ్రహ్మ అద్వితీయమైనది, అనగా దానికి సాటియైనది మరొకటి లేదు. పుణ్యపాపాది ద్వంద్వములు దాని నంటవు.

"పద్భ్యాం పృథివీ" (ముండకం — 2-1-4) అని భూమినే పరమాత్ముని పాద

తిరుమలలో వివిధములైన కాటేజిల దినసరి అద్దెలు

1-12-78 నుండి మార్పటమైనది.

కనుక యాత్రికులు గమనింప గోరుతున్నాము.

కాటేజిపేరు	రోజుకి అద్దె
1. హెచ్. ఆర్ గవియప్ప కాటేజి.	రు. 100/-
2. నారాయణగిరి కాటేజిలు 1 నుండి 4; 13 నుండి 20.	40/-
3. ట్రావెలర్స్ బంగళా ప్రాంతం లోపల వైపువి, 1 నుండి 8; ఎ నుండి జి 3-వ వరుస 1; సి. యం. సి. 16; వి. వి సి. 6; కె. వి. ఆర్. 4; వి. వి. సి. 1: వి. వి. సి. 8; టి. బి. సి. 10.	30/-
4. పై కాటేజిలలో ఎ. భాగం.	18/-
బి. భాగం.	12/-
5. ట్రావెలర్స్ బంగళా బయట వైపువి. వి. వి. సి; యం. బి. సి; ఎ. టి. సి.	25/-
6. పై కాటేజీలలో ఎ. భాగం;	15/-
బి. భాగం.	10/-
7. టి. బి. కాటేజిలు (3 వ వరుస ఒక్క గది గలవి.)	10/-
8. శ్రీ వేంకటేశ్వర అతిథి భవనం	
ఎ. పెద్దగదులు	35/-
బి. మూలగదులు	25/-
సి. మిగిలిన గదులు	20/-

కార్యనిర్వహణాధికారి.

ములుగా శ్రుతి పేర్కొనుచున్నది. ఇచట భూమ్యాకాశములు రెండును పాదయుగ మనుటచే రెండు పాదములతో భూమ్యాకాశముల నాక్రమించిన వామనుని స్వరూపమును భావింపవలసియున్నది. అతడు సర్వవ్యాపి గాన పాదాంతము, కేశాంతము అంతము లేనివై యున్నవి.

"వాయుః ప్రాణః" (ముండకం - 2-1-4) అనుటచే ఆ పరమాత్ముని నిశ్వాసమే వాయువని తెలియుచున్నది. పుణ్యాత్ములైన భాగవతోత్తములు ఆయనకు దాస్యమొనర్తురు ... 'సర్వస్య ప్రభుమీశానం', 'తమీశ్వరాణాం పరమం మహేశ్వరం' (శ్వేతాశ్వతరం 6-7) అను శ్రుతి వచనముల ననుసరించి సర్వేశ్వరుడు, పరమేశ్వరుడును ఆ దేవుడే.

'అణో రణీయాన్ మహతో మహీయాన్'
(కఠం - 2-20)

'అణోరణియా నహ మేవ తద్వత్ మహానహమ్' (కైవల్యం-20)

యస్మాన్నాణీయో న జ్యాయోఽస్తి కశ్చిత్'
(శ్వేతాశ్వతరం 3-9)

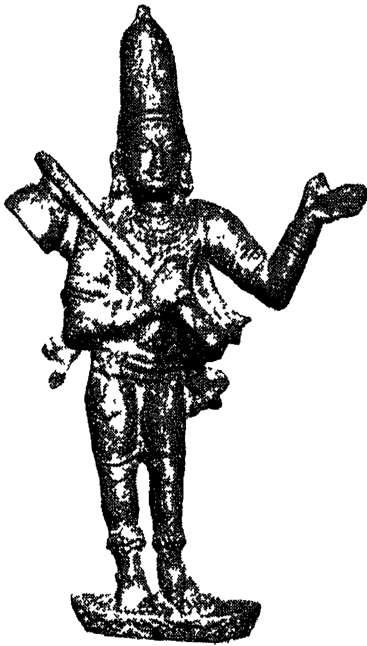
ఇత్యాది శ్రుతులు ఆ పరమాత్మను సూక్ష్మములనెల్ల సూక్ష్మమైన వానిని గాను, మహత్తులలో మహత్తైన వానిని గాను వర్ణించుచున్నవి.

అన్నమయ్య వేదార్థములను ఈ సంకీర్తనమందెట్లు పేర్కొనెనో పరిశీలించి నచో —

'సకల వేదములు - సంకీర్తనములు చేసి
ప్రకటించి నినుబాడి - పావనుండైన
అకలంకుడు తాళ్ళపాకన్నమాచార్యులు'
(అధ్యా — సం-6-24)

అను మాట ఎంత యథార్థమో స్పష్టము కాగలదు.

(సశేషము)

(16వ పేజీ తరువాయి)

నీ యలౌకిక శృంగారభావము అన్నమయ్యలో ఎంత గూఢముగా వేఱూనుకొని చిలువలు పలువలు వేసినదో ఊహింపవచ్చును....అన్నమయ్య శృంగారసంకీర్తనములు వేంకటశైలవల్లభ రతిక్రీడారహస్యముల వెల్లడించుచున్నవి." [13]

ఇదేపద్ధతిలోనే క్షేత్రయ్య తనపదాల్లో మువ్వగోపాలనాయకుని శృంగారంవర్ణించి తరించాడు. తానే నాయిక; రసరాట్టయిన శృంగార రసాధిదేవత మువ్వగోపాలుడు నాయకుడు. క్షేత్రయ్య ఆత్మనివేదనైక భావనతో భగవంతునిపై బాళిగొని, పరమాత్మయందు లీనంకావడానికై పడిన తపన స్పష్టమవుతుంది. క్షేత్రయ్యపదాల్లో ప్రేయసీప్రియుల ఐక్యసంధానంకోసం జరిగిన ప్రయత్నం స్పష్టం. క్షేత్రయ్య నాయికఅయి పరమాత్ముడయిన నాయకునికై విరహం అనుభవిస్తుండగా శారీరకమైన స్తంభన, స్వేద, రోమాంచ. స్వరభంగ వైవర్ణ్య అశ్రుప్రళయాదులన్నియు కలిగినట్లు అనుభవించి వర్ణించితరించాడు; తాను స్వీయ, పరకీయ, సామాన్యగాను అయి పరమాత్మునికై ప్రతీక్షించి తన ఆత్మనివేదనను ప్రకటించుకొన్నాడు. ఇంతేగాదు లోకంలోని కన్య, బాలింతరాలునై తనప్రేమను వ్యక్తంచేసుకొన్నాడు. ఇది మహత్తర సాధనగా, భక్తిమార్గంగా వర్ణించబడింది. ఆర్ష సంప్రదాయంలోనే గాక క్రైస్తవమత సంప్రదాయములోను 'The Doctrine of the Divine Spouse' అనేపేరుతో ప్రచారంలో ఉంది. క్షేత్రయ్య నిండుమనసుతో, విశుద్ధప్రేమతో, తన దైవమగు మువ్వగోపాలుని అనేకరీతుల భావించి దివ్యములగు శృంగారపదచిత్రములగు వెలయించెను. మువ్వగోపాలుని నాయకునిగా, పరమపురుషునిగా క్షేత్రయ్య భావింపగలిగినాడు. తాను రాధగా మారిపోయినాడు. తన ప్రేమభావములను పదరూపమున బాడి ఆనందించినాడు ... పొంగిపొరలు భావములను వివిధరీతులలో అనేకపదములుగా క్షేత్రయ్యచిత్రించెను.... మధురభావసాధనలో ఉత్తమస్థాయినందుకొన్నాడు క్షేత్రయ్య" [14]. ఈ వివిధరీతుల దర్శించిప్రదర్శించిన క్షేత్రయ్య మధురభక్తి సాధన ఎలాంటిదో పరిశీలిద్దాం. అనంతముఖాలైన క్షేత్రయ్య మధురభక్తిని పరిశీలించేముందు ఒకటి మనం గుర్తుంచుకోవడం చాల ముఖ్యం. "ఇక ప్రేయసీభావనలోగాని, ప్రియాతను భావనలో గాని, రాధికాగోపికాది భావనలోగాని, ఈశ్వరారాధనం జరిగినపుడు భక్తునికి ఆ యా భావాలకు అనుకూలమైన పరిస్థితి ఏర్పడటం సహజం. కావ్యాలలోగాని, పదాలలోగాని ఈపరిస్థితి అభివ్యక్తమైనపుడు భక్తుని మానవసహజమైన భావావేశం భక్తులందరిలోను స్పష్టంకావడం సహజమే. [15]". అదే విధంగా క్షేత్రయ్యలోను ఈలాంటి భావావేశం ఉండడంలో అసహజంలేదు. కనుక ఆయా సమయాల్లో కొన్నిపదాల్లో కేవలం లౌకికశృంగారంగా భాసించడం సైతం గోచరిస్తుంది. కాని పై అభిప్రాయాన్ని మనం గుర్తుంచుకొంటే సంపూర్ణమైన ఆత్మనివేదనైక భగవత్ప్రణయమే గోచరించి అలౌకికశృంగారం మనల్నిముగ్ధుల్ని చేస్తుంది. ఇది ఇందులో ఉన్న రహస్యం. ఈఅభిప్రాయం మనసులో గుర్తుంచుకొనే క్షేత్రయ్య మధురభక్తిని పరిశీలిస్తే మనం గూడ పరమానందభరితులం కాగలం. క్షేత్రయ్య పొందిన మధురానందానుభూతిని మనం పొందలేకపోవచ్చు, కాని అలాంటి భావనతో మనం సైతం ఆ మధురభావనను ఆస్వాదింప వీలుంది.

క్షేత్రయ్య నాయికగా, మువ్వగోపాలుడు పరమపురుషుడుగా అత్యంతమనోజ్ఞమైన భావవేగంతో మధురభక్తికిలోనైన సమయంలో ప్రప్రథమంగా ఆతని నోటినుండి వెలువడిందీ క్రిందిపదం. ఈ విషయము ప్రథమప్రకరణంలో స్పష్టంచేయడము జరిగింది. క్షేత్రయ్య మధురభక్తి ప్రారంభదశ కీపదం ఎంతో సహజమై ఒప్పారుతుంది.

" శ్రీపతి సుతుబారికినే-నోపలేక వినువేడితే-
కోపాలా? మువ్వగోపాలా! ॥శ్రీపతి॥

ఏప్రొద్దు దానింటిలోనే-కాపైయుండి నీ
సరసల్లాపాలా? మువ్వగోపాలా!॥శ్రీపతి॥

పైపూత మాటలనేర్పు-జూపుదానిరతిపై వింతతీపేలా? మువ్వగోపాలా! ॥శ్రీపతి॥

చూపుల నవ్వులదేరి-చూడవినాతో క
లాపాలా? మువ్వగోపాలా! ॥శ్రీపతి॥

13. భారతి—సెప్టెంబరు 1952. పు. 281, 282

14. విస్సా అప్పారావు—సంగ్రహాంధ్రవిజ్ఞాన కోశము-సం. 3, పు. 157, 158

15. పి. గణపతిశాస్త్రి—సారస్వత వ్యాసములు-సం॥ పు. 328

రచయితలకు చిత్రకారులకు విజ్ఞప్తి

సప్తగిరి మాసపత్రికకు మత ధార్మిక సంబంధమైన రచనలు, వ్యాసములు, గేయములు, చిత్రములు, ఛాయా (వర్ణ) చిత్రములు పత్రికలో ప్రచురణకు గాను కోర బడుచున్నవి. రచయితలు, చిత్రకారులు ఈ క్రింది విషయములు గమనించవలెను.

★

1. రచనలు చేయువారు 6 అరఠావు పేజీలకు మించకుండా, పేజీలకు ఒక వైపుననే వ్రాసి పంపవలెను. వాటికి సంబంధించిన ఛాయా చిత్రములను కూడ పంపగోరెదము.

★

2. చిత్రములు వేయువారు ఇండియన్ ఇంకుతో వేసి పంపవలెను.

★

3. ఛాయాచిత్రములుపంపువారు చిత్రములలోని వివరములు నిర్దుష్టంగా వ్రాసిపంపవలెను.

4. ప్రచురితమైన వాటికి ఎట్టిపారితోషికము ఈయబడదని గమనింప ప్రార్థన

— సంపాదకుడు,
సప్తగిరి

నాపొందెల్ల దాని కబ్బి యే పొందులేక
యసురసురసే నాపాలా? మువ్వగోపాలా!"
॥శ్రీపతి॥

— ఇంతలో పరమాత్మయందు ఆత్మ తల్లీనం గావడానికై పడే ఆవేదన వ్యక్తమవుతుంది. క్షేత్రయ్య నాయికఅయి ఆ భగవంతుని పొందు అంటే ఐక్యతానుసంధానంకోసం అనుభవించే యాతన సుస్పష్టం.

క్షేత్రయ్య నాయికఅయి సర్వమూ తనకా పరమాత్ముడేనని స్పష్టంచేస్తున్నాడీ క్రింది పదంలో:

"ఇంతతెలిసియుండి-యీ గుణమేలరా
వంతమా? మువ్వగోపాల? నాసామిగ॥ఇంత
అలుకచేసి యింటికి రానైతివి నెనరైన
చెలిక త్తెలున్నారా?-పలుకవచ్చేరా?
చెలిక త్తెనైన నీవే-చెలువుడవైన నీవే
తలచిచూడు నాపాలి-దైవమునీవే ॥ఇంత॥

వింతదానివలెనన్ను-వేరుచేసిరావైతివి
అంతరంగులున్నారా? న-న్నాదరించేరా
అంతరంగమైన నీవే నన్నాదరించిన నీవే
చింతించిచూడ నా జీవస్వామివి నీవే॥ఇంత
శ్రీనిధిమువ్వగోపాల! చేపట్టి నన్నేలితివి
నా నేర్పులెవరైన నానందించేరా?
నా నేర్పులైన నీవే-నమ్మికలిచ్చినా నీవే
ఆనగాబల్కు-దు నాయానందమైన నీవే
॥ఇంత॥

— ఇందులో క్షేత్రయ్య నాయిక అయి పరమాత్మానుసంధానం పొందినట్లు స్పష్టం. తాను నాయికగాను, భగవంతుని చెలికత్తెగాను, చెలువుడుగాను, తనపాలి దైవంగానుతలంచాడు. 'నా జీవస్వామివి నీవే' అనడంలో జీవాత్మపరమాత్మల ప్రసక్తి వాటి సమైక్యం సూచించడం జరిగింది. 'నా ఆనందమైన నీవే' - అనడంలో పరమానందం అంటే మధురభక్తివల్ల కల్గిన మహదానందం స్పష్టమౌతుంది.

ఇంక "ఇద్దరివలెనేకూడి ఎవరున్నారు? తెల్పరా!" అనే పదంలో పురాణపురుషులైన నలదమయంతులు, రుక్మిణీకృష్ణులు, సీతారాములు, రంగనాయకీ రంగేశులు, చంద్రమతీహరిశ్చంద్రులు, రతీమన్మథులు అను జంటలనుతెల్పి వారి ప్రేమతత్వాన్ని స్పృశించి వారి ఏకత్వాన్నిసూచించి నాయిక అయిన క్షేత్రయ్య మువ్వగోపాలదేవుడన్న పరమనాయకునిలో ఏకత్వానుసంధానాన్ని సూచించడం జరిగింది. "ఎందుకువచ్చెనో కోరుమెవరేమన్నారు" పదంలో ప్రణయమానంగల నాయకుని నాయిక అనునయించినట్లు స్పష్టం చేయబడింది, ఇందులో నాయిక నిర్మల అనురాగమూ, అరమరికలేని, కల్లకపటంలేని అమాయకత్వముగా వ్యక్తమవుతున్నాయి. రకరకాలైన భావానుభూతులను పొందిన నాయిక మానసికస్థితి విదితమవుతుంది. నిర్మలమైన ప్రేమకు నిదర్శనం "అక్కరో! యెవ్వని వారు సరసుడుగాడని - అనుకొంటే ఆడుకొనేరు" అనే పదం. పరమపవిత్రమైన ప్రేమపూర్ణ హృదయమయిన నాయిక అంటే నాయికాత్వం చెందిన క్షేత్రయ్య - పరమాత్ముని సుగుణసంపత్తిని స్మరించి తరించడం ఇందులోని విశిష్టత.

"రామ! వానిదలచినపుడే-రవిక
క్రిక్కిరిసి గుబ్బ
లేమో రొమ్ముల్లనిండునే-వాని మాటంటే
నామనసు పైపైనుండునే-వాని జూచితే
నవనిధులబ్బినట్లుండునే........"

అని అనడంలో నవవిధభక్తులలో స్మరణ, కీర్తన, దర్శనం - అన్న త్రివిధాలైన భక్తులు స్పష్టం. అది పారలౌకిక భక్తి, ఆత్మపరమాత్మల పారవశ్యంలో కూడిన ఏకత్వం. తరువాతి చరణాలలో తన్ను కౌగిలిస్తే, తనపైని చేయివేస్తే పరమానందం కలుగుతుందని చెప్పటం జరిగింది. పరమాత్మానుసంధానం పొందిన ఆత్మ పొందే సంతృప్తి "ఎవతె కూడిననేమి చాలు నిది నాతో ననకురే" అనే పదంలో సువిదితమవుతుంది. వీటిలో పరిశుద్ధాత్మ, నిర్మలభక్తి మొదలైన విశిష్టగుణాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. "నేను మంచి దానను గనుక నీతప్పుగాచితిగాని"పదంలో

"అడ్డగిస్తే కొవిపోవు దిక్కు-గలరా?
కట్టి వేసుకొంటే నిన్ను విడిపించ దిక్కు-
గలరా?
నిన్నుగూడి ప్రౌఢికెక్కి-తే దిక్కు-గలరా"

— అని నాయిక నాయకునితో సవాలు చేస్తుంది. ఇందులో ఆత్మకు పరమాత్మ పైగల అధికారం మనకు అవగతమవు తుంది. నాయికాత్వం పొందిన క్షేత్రయ్య ప్రియుడైన భగవంతునితో చేసిన సవాలనీ తెలుస్తుంది.

గోపీకృష్ణుల శృంగారాన్ని తలపింప చేసే ఈ పదంలో క్షేత్రయ్య తనను తానే ప్రశ్నించుకుంటున్నాడు—

"చూడరే అదివడిచే హొయలు సుదతిచేయు జాడలు
ఆడది కులకాంత అత్తింటికోడలు
అలగోపాలుని విడిదికి వెడలెను ॥చూడరే॥
కొండెంత కాపురమె రానుపోను కోమలి కందలమె
దండునగెలిచే మగడు తక్కువేమే
తలవ్రాలెవరికి తప్పించవశమే ॥చూడరే॥
పైటకొంగుజారినను తెలియక-భయమించు కయులేక
తోటివారు నవ్వుదురని యెంచక
దోచునపె అది గయ్యాళి బలేజాణ ॥చూడరే॥
అత్త, మామ, బావ, మరదులనుదిట్టి-అవమానమునుగొట్టి
గుత్తగాను మువ్వగోపాలదేవుని
గూడునపె అది మనిషా మ్రాకా ॥చూడరే॥

— ఈ పదంలో భాగవతంలో సర్వం త్యజించి శ్రీకృష్ణుని వేణునాదలోలురై గోపికలు పరుగున పోయిన విధమూ, దారిని శ్రీకృష్ణుడు "ఇలువడి సున్నచేసి" అన్న పద్యంలో అత్తమామలను, భర్త లను, పిల్లలను వదలివచ్చారే అనిప్రశ్నిం చిన విధమూ, అందుకా గోపికలు

"పతిపుత్రాదికనామమూర్తి వగుచున్ భాసిల్లు నీయందుఁ ద
త్పదిపుత్రాదికవాంఛలన్ సలిపి సంభా వించుట న్యాయమే"[16]

— అని చెప్పిన సమాధానమూ - స్ఫురింప జేస్తుంది. అంటే సర్వమూ పరిత్యజించి భగవంతునియందే ఆత్మనివేదనము చేయ డం మనం గమనించగలం. ఇదే భాగవత సంప్రదాయం. ఇదే గోపీకృష్ణుల-ఆత్మ పరమాత్మల-ప్రణయం-అలౌకికశృంగా రము. ఈ పద్ధతిలోనే క్షేత్రయ్య ఆత్మపర మైన సర్వమూ నివేదించిన నాయిక పై పదంలో వర్ణించాడు. ఆమె భగవంతునిపై గలప్రేమానురాగాలతో తదితరమైనవాటిని మరచిపోయి హొయలుగొల్కు నడకలతో వెడలిందట. ఈ పదంలో సారాలంకార ముంది. ఉత్తరోత్తరం ఉత్కర్షను అభి వర్ణించడం సారాలంకారం.[17] అనుపల్ల విలో 'ఆడది' అన్నాడు మొదట. అంటే ఆడదానికీలాంటి హొయలుకుల్కు నడక లంత మంచిదిగాదనీ అర్థం. తరువాత 'కులకాంత' అన్నాడు. కులకాంతకుతగిన విధంకాదని అర్థం. 'అత్తింటికోడలు' అన్నాడా వెనుక - మరి మగనాలైన అత్తింటికోడలు చేయవలసిన పనేనా? అని ఒత్తిచెప్పడం. అట్లే మొదటి చరణంలో కొండంతకాపురమనీ, రాను పోను అందల మనీ,దండునగెలిచే భర్తకఅడనీచెప్పడంలో ఇది విశిష్టంగా స్ఫురిస్తుంది. ఈ సారాలం కారముతోపాటు 'తలవ్రాలెవరికి తప్పించ వశమే' అని అర్థాంతరన్యాసాలంకారం వాడబడింది. ఇట్లే రెండవ చరణంలో 'అదిగయ్యాళి, బల్‌జాణ', అనీ 'అత్త, మామ బావమరదులను దిట్టి, అవమాన మునుగొట్టి' మువ్వగోపాలుని కూడు తుందా అనీ, 'అది మనిషా మ్రాకా' అనీ చెప్పడంలో ఈ సారాలంకారం పరిపుష్టిని చెందింది. వీటివల్ల ఆ నాయిక మానావ మానాలు వదలి అత్తమామలను, బావ మరదులను లెక్కచేయక మువ్వగోపాలు

16. పోతన-శ్రీమదాంధ్రభాగవతము—దశమ స్కంధము. ప. 976, 986

17. చంద్రాలోకనము పు. 8

నకు తన్ను తాను నివేదించుకొన్నది. ఇందులో క్షేత్రయ్య నాయికఅయి మధుర భావంలోని గాఢతను, సాంద్రతను స్పష్టం చేయడానికై చేసిన రచనాపద్ధతి ఏ పద కర్తకు కాదుగదా, ప్రౌఢకవులకు సైతం సాధ్యంకాదంటే అత్యుక్తికాదు. ఇందుకు సహృదయహృదయాలు సాక్ష్యము! కారణం ఈ మధురభక్తి ఈ మధురానుభూతి అనుభవైక వైద్యంగనుక. ఇదిక్షేత్రయ్య మధురభక్తికి పరాకాష్ఠ!

ఈ మధురకవితలో నాయిక దుర్భర విరహంఅనుభవించడం సర్వసామాన్యమే. క్షేత్రయ్య నాయికాత్వం వహించి మువ్వ గోపాలునిపై విరాళిగొని, దుస్సహవిరహమనుభవించినట్లు అతని పదాల్లో అనేక సాక్షులు, అనేకరీతుల్లో మనంచూడవచ్చు. పైగా రాధాకృష్ణ ప్రేమతత్వంలోనే ఈ విరహం సర్వసాధారణమే. గీతగోవిందంలో కృష్ణునికై రాధ విరహమనుభవించినది. చైతన్యస్వామి రాధగా తాను తలంచి విరహంఅనుభవించడం జరిగింది. "In his (Chaitanya's) normal state, he faithfully mirrored the multifarious moods of Radha's soul ever thirsting for the vivid vision and intense enjoyment of the Lord."[18] ఇది చైతన్యునిలోని మధురానుభూతి. ఇట్లే ఉజ్జ్వలనీలమణిలో రాధకు గలిగిన విరహవేదనను ఎంతో చక్కగా అభివర్ణించాడు తత్కర్త రూపగోస్వామి.[19] విద్యాపతిగూడ తన పదాల్లో విరహవ్యథాభరిత అయిన నాయికను వర్ణించాడు. ఆళ్వారులలోను ఇలాంటి విరహవేదనాభరితమైన కవితఉంది. ఇంతెందుకు భాగవతంలోని గోపికలు అనుభవించిన కృష్ణపరమైన విరహం అనన్యసామాన్యమేగదా? ఇలాగే క్షేత్రయ్య నాయికాత్వంవహించి మువ్వగోపాలునిపై విరాళిగొని దుర్భరమై విరహంతదోదూయమానసుడైనట్లు ఈ క్రింది పదంలోను విదితమవుతుంది.

" ఈ మేను జీవునకు-ఎంత ప్రియ మాయెన్
భామ! మా మువ్వగోపాలు కౌగిటలేని
॥ఈ మేను॥

పడతి నే నొకచోట-ప్రాణేశుడొక చోట
ఎడబాసి మరునిచే ఇడుములకులోనై
కడలేని విరహాగ్ని క్రాగియున్నదిబాల
పుడమిలో వేరెజన్మములేదె సుదతి
॥ఈ మేను॥

మోముజూడ మనసై-మోవియాన నోరూరి
యామకొన్న ప్రేమచే నసురుసురనుచు
సోముకాకలజిక్కి- సొమ్మసిల్లి యీవేళ
కామినిరో! ఎడతెగని కన్నీటవిటులున్న
॥ఈ మేను॥

కంతుకేళి మువ్వగోపాలు కలిసియున్నది
తలచి
వింతతోచి నామనసు వేవిధములాయెన్
ఇంతిరో! విభుసేమమీవరకు వినలేతి
ఎంత గ్రాతవ్రాసియున్నాడో ఇంతకు
తాళియున్న ॥ఈ మేను॥

— ఈ పదంలో క్షేత్రయ్య విప్రలబ్ధఅయి భగవంతుని యెడగల విరహవ్యధను వ్యంజింపజేశాడు. ఇట్లే "ఎవరిననగ పనియేమున్నదమ్మలారా" "ఏమిసేతురా! ప్రాణేశ! నేనెటువలెతాళుదురా!" "ఎంతలేదనియెంచకురా" ఈ మొదలైనపదాల్లో ఉత్కటమైన విరహవ్యథాభరిత మనస్కఅయిన నాయికస్థితిని ఎంతో మనోజ్ఞంగా తనయందారోపించుకొన్నాడు. ఇందలి ప్రతిఫలాపేక్షలేని,ముక్తిపరమైన ప్రణయం వర్ణితం. జీవాత్మ పరమాత్మయందు పరవశించి పొందటానికై పడే తపన, ఇదే మధురభక్తి. ఇంకా "వట్టుపెట్టుసుమ్మీ! వలదు ఈ సరసాలు" పదంలో క్షేత్రయ్య ఈర్ష్యామానఖండిత అయిన నాయిక అయ్యాడు. ఇలాగ క్షేత్రయ్య స్వీయ, పరకీయ, సామాన్య అనే నాయికారూపాన్నిపొంది అనేకరీతుల తన మధురభక్తిని ప్రకటించాడని పై పరిశీలనవల్ల స్పష్టమవుతూంది.

క్షేత్రయ్య పదాల్లో 'ఆత్మీయాంశ' (Personal element) ఉందంటున్నారు.[20] కాని అతని పూర్వనామమయిన వరదయ్య అని గాక అతడు పొందిన మధురభక్తియందే నాయకుడైన భగవంతునికై నాయికారోపణ పొందిన విధమును మనం తలంచవలసి ఉంది. కాని ఇది కేవలం కొన్ని పదాలకు మాత్రమే పరిమితమనీ, అన్నిటినీ ఉత్తమమధురభక్తిగా తలంచడం ఉచితం కాదనీ అంటూ ఆచార్య దివాకర్ల వేంకటావధానిగారు తమ అభిప్రాయాన్ని బలపరిచే కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి "We try to defend this by the aid of allegory and uneasy theories that all these represent the love of Gopis symbolising individual souls, to Krishna, the symbol of Heavenly absolute It is doubtful whether we are spiritualising sex or sexualising spirit, whether we are sublimating earth to to heaven or bringing down the heaven our muddy levels and depths."[21] అనే మాట ఉల్లేఖించారు కాని ఇతఃపూర్వమే వివరించినట్లు క్షేత్రయ్యపదాలను స్వీకరిస్తే అవి తప్పక మధురభక్తిపరిపూరితాలైన పదాలనడంలో సందేహంలేదు. అంటే ఈ మధురభక్తి వ్యక్తీకరణలో మానవసహజమైన ఆవేశం ఈ పదాల్లో వ్యక్తంకావడం సహజమే కదా! క్షేత్రయ్య నాయికాత్వారోపణతో మువ్వగోపాల ప్రియునితో అద్వైతభావం పొంది తరించిన మధురభక్తిపరుడు. ఈ సందర్భంలో జమ్ములమడక మాధవరాయశర్మగారి శ్లోకం ఉల్లేఖనీయం.

" సాహిత్య శ్రీసమున్వేష సంప్రాప్తాద్వైత
భావనః
క్షేత్రజ్ఞో జయతి శ్రీమాన్ మువ్వగోపాల
నాయకః[22]

*

18. Prof K.V. Ramaswami Ayyangar, commemoration vol. (1940) P 581
19. సాహిత్యవాల్లభ్యము—పు. 460-62
20. విస్సా అప్పారావుగారు, క్షేత్రయ్యపదములు—పీఠిక-పు. 26-31
21. శ్రీ దివాకర్ల వేంకటావధాని—సాహిత్యోపన్యాసములు-3 పుటలు 51, 52
22. శ్రీ జమ్ములమడక మాధవరాయశర్మ—విస్సా వారి క్షేత్రయ్యపదములు-పీఠిక-పు. 31.

కపిలేశ్వరాలయం లోని పరిచారకుల పదవులను 180-9-270-10-350 నుండి 240-10-420 కు పెంచ నిర్ణయించుటమైనది.

తిరుపతిలో దేవస్థానం 2 వ సత్రంలో దొంగను పట్టుకొని పోలీసులకు అప్పగించిన అటెండరు శ్రీ కె. రాజగోపాల రెడ్డికి రు. 25/- పారితోషికము, ప్రశంసా పత్రము ఈయ నిర్ణయించుటమైనది.

తిరుమలలో మధ్య నిషేధం అమలుకు గాను నియమింపబడిన ఎక్సైజు ఉద్యోగులు 10 మందికి, దేవస్థాన ఉద్యోగులకు వలెనే తక్కువ ఖరీదుకు భోజన సౌకర్యం, ఉచిత వసతి ఏర్పాటుచేయ అంగీకరించుటమైనది.

నిర్మాణంలో ఉన్న దేవస్థాన ముఖ్య కార్యాలయంలో 100 ఫోన్లు గల స్విచ్ బోర్డు ఏర్పాటు చేసేందుకు అంగీకరిస్తూ దానికి కావలసిన 2 టెలిఫోన్ ఆపరేటర్ల పదవులను కల్పించుటమైనది.

అన్నమాచార్య కీర్తనల ప్రచారానికి గాను రు. 50,000/- కేటాయిస్తూ, అందుకు గాను ఒక ప్రత్యేకాధికారితో అన్నమాచార్య కళామందిరం కేంద్ర స్థానంగా ఒక ప్రత్యేక విభాగం ఏర్పాటు చేయటమైనది. (అన్నమాచార్య కీర్తనల ప్రచారాని కేర్పాటైన కళాకారులు ఈ శాఖ అధీనంలో పనిచేస్తారు) ఇందుకు గాను ఒక గుమస్తా-టైపిస్టు, ఒక అటెండరును కూడా నియమించుటమైనది.

18-1-79వ తేది తీర్మానాలు

శ్రీ వారివసంతోత్సవంలో 3 వ రోజున పాల్గొనే అదనపు వాహనం మోత కూలీలకు లోగడ ఇచ్చే రు. 50/- బదులు 100/- ఈయ తీర్మానించుటమైనది.

తిరుచానూరులోని శ్రీ పద్మావతీ అమ్మవారి ప్లవో (తెప్ప) త్సవంలో పాల్గొనే బ్యాండ్ సెట్టుకిస్తున్న ధనం రు. 400నుండి రు. 600 లకు హెచ్చించుటమైనది.

కల్యాణీ జలాశయం (డాం) నుండి తిరుమలకు గొట్టాలలో నీరు 'పంప్' చేసేందుకు, దానికి సంబంధించిన తదితర కార్యకలాపముల నిర్వహణకుగాను, అసిస్టెంటు ఇంజనీయర్-(1), జూనియర్ ఇంజనీర్లు లేదా సెక్షన్ ఆఫీసర్లు (4), అప్పర్ డివిజనల్ గుమస్తా'1లో. టైపిస్ట్ 1 అటెండర్లు 2, తో ఒక సబ్ డివిజన్, ప్రాథమికంగా ఒక ఏడాదిపాటు ఏర్పాటు చేయుటకు తీర్మానించుటమైనది.

ఇదిగాక దేవస్థాన ఆస్థాన గాయక విద్వాంసులను ఒక్కొక్కరు 12 కీర్తనలకు తాము యోగ్యమనుకున్న రాగాలలో స్వరకల్పన చేయవలసిందిగాను, ఏడాదికొకసారి తిరుమలలో కచ్చేరిజరిపి దానిలో భాగంగా అన్నమాచార్య కీర్తనలను పాడవలసిందిగాను, తమ ఇతరకచ్చేరీలలో కూడా అన్నమాచార్య కీర్తనలను పాడి వాటికి యథాశక్తి ప్రచారం కల్గించవలసిందిగాను కోరుతూ తీర్మానించుటమైనది. ఈ విద్వాంసుల కిచ్చే వార్షిక బహుమానంతోపాటు రు. 3000/- నగదు గాని వస్తురూపంగాని వార సేవకు గుర్తింపుగా ఈయ తీర్మానించుటమైనది.

ఈ క్రింది పుస్తకములకు దిగువ పేర్కొనిన రీతి ధన సహాయము మంజూరు చేయటమైనది.

1. ప్రార్థన భాగవతం (ర. కె. శివ రామయ్య) రు. 5000 మించకుండా.

2. హృదయారవిందం (శ్రీ చేబ్రోలు సుబ్రహ్మణ్యశర్మ) రు. 1,500

శ్రీ శిష్టా సుబ్బారావు వ్యాఖ్యతో దేవస్థానంచే ప్రచురింపబడ్డ భగవద్గీతకు 75,000 ప్రతుల తృతీయ ముద్రణ సాగించాలని నిర్ణయించి రు. 1,66,100/- మంజూరు చేయటమైనది. ఆస్తికజనోపయోగార్థం ఈ పుస్తకాన్ని రు. 1/- విక్రయించాలని కూడా తీర్మానించుటమైనది.

దేవస్థానం ఉద్యోగులకు గుర్తింపు పత్రాలకు (ఐడెంటిఫికేషన్ కార్డులు) ఏర్పాటు చేసేందుకుగాను రు. 30,000/- మంజూరు చేయటమైనది.

జనగాం తాలూకా లోని పాఖాల హరిజన కాలనీలో రామమందిర నిర్మాణానికిగాను రు. 10,000 మంజూరు చేయటమైనది.

ఇటీవల వరదలలో ఉత్తర కాశీలోని శ్రీ విశ్వనాథ సంస్కృత మహావిద్యాలయ భవనం కొట్టుకొనిపోయినందువల్లనూత్న భవన నిర్మాణానికి గాను రు. 25,000 విరాళం మంజూరుచేయటమైనది.

గమనిక :

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థాన సమాచార కేంద్రం దేవస్థాన సిబ్బందితో బొంబాయినగరంలో ప్రారంభించబడింది.

ఇక్కడ శ్రీవారి చిత్రపటాలు ఇతర ధార్మిక గ్రంధాలు లభ్యమౌతవి.

ఈ క్రింది చిరునామాకు సంప్రదించండి;

క్లర్కు - ఇన్‌చార్జి,
తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం సమాచారకేంద్రం,
జి. డి. సోమానీ మెమోరియల్ స్కూల్‌బిల్డింగ్,
కఫేపారడె,
బొంబాయి - 400005.

చందాదారులకు విజ్ఞప్తి

సప్తగిరి మాసపత్రిక చందాదారులలో దిగువ పేర్కొన్న సంఖ్య వారి చందా 31–3–79 తేదీకి అంతమగును. చందాదారులు ఈ విషయమును గమనించి M. O. ద్వారా దిగువ పేర్కొనిన ప్రకారము మనియార్డరు కూపనునందు తమ చందా సంఖ్య పూర్తి విలాసమును పేర్కొని, త్వరలో చందా పంపనియెడల ఆ తేది దరిమిలా పత్రిక పంపబడదు.

4 25 44 45 89 145 146 165 169 231 249 250 316 335 385 386 391 400 423 424 429 430 431 433 554 717 727 728 737 1433 1437 1438 1443 1449 1504 2168 2169 2170 2172 2174 2179 2185 2189 2192 2203 2205 2213 2219 3195 3229 3232 3237 3241 3250 3251 3256 3259 3260 3261 3263 3267 3270 3277 3289 3291 3292 3293 4424 4437 4438 4441 4442 4443 4444 4446 to 4456 4458 4459 4462 4463 4464 4466 4468 4471 4472 4474 to 4480 4503 to 4507 4523 4548 4564 4571.

గమనిక :– (1) సప్తగిరి చందాలు 15 తేదిలోగా చేరునట్లు పంపవలెను. ఆ తరువాత చేరిన చందాలకు మరునెలనుండి మాత్రమే పత్రిక పంపబడును.

(2) కొత్త చందాదారులు కూపనులో 'కొత్తచందా' అని పేర్కొనవలెను. పాత వారు కూపనులో తమ చందా సంఖ్య నమోదు చేయవలెను.

(3) సప్తగిరి చందాలు ఈ క్రింది అడ్రసుకే తమ పిన్‌కోడ్ తెలియజేస్తూ పంపవలయును.

సప్తగిరి మాసపత్రిక సం॥ చందా రు 6/–

మార్కెటింగ్ ఆఫీసరు
పబ్లికేషన్ సెక్షన్
ప్రెస్ కాంపౌండ్, తిరుపతి 517501.

తిరుచానూరు లోని జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల ప్రాంగణంలో 40'×100' ప్రార్థనా మందిరం నిర్మించ నిర్ణయించటమైనది.

తిరుపతిలో 1 వ సత్రంలో మరొక్క వైద్యాధికారి పదవిని మూడేండ్లపాటు కల్పించ నిర్ణయించటమైనది.

ఇళ్ళులేని దేవస్థాన ఉద్యోగుల సౌకర్యార్థం దేవస్థానమే ఇళ్ళు నిర్మించి వారికి రు. 8½% వడ్డీ, అసలు - వాయిదాలలో చెల్లింపు పద్ధతిన ఇచ్చే పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టాలని తీర్మానించటమైనది.

తమకు దొరికిన పర్సును రు. 190.77 పై సొమ్మును సొంతదారునకు అందచేయటంలో నిజాయితీతో తోడ్పడిన శ్రీవారి ఆలయంలో వాహానండుద్యోగి శ్రీ యస్. రామచంద్రుడు, లోయర్ డివిజన్ గుమాస్తా శ్రీ ఇ.నరసింహారెడ్డిలకు ప్రోత్సాహక పారితోషికంగా చెరి రు. 25/– లు ఈయ తీర్మానించటమైనది.

తాళ్ళపాక అన్నమాచార్యులు తదితర తాళ్ళపాక కవుల వాఙ్మయాన్ని (కీర్తనలను) గ్రంథ రూపంలో వెలువరించేందుకు ఒక ప్రత్యేకాధికారి, కాపీ రైటర్, టెక్నీషియన్‌లతో ఒక ప్రత్యేక విభాగం ఏర్పాటుచేసి దానికి శ్రీ గౌరి పెద్ది రామసుబ్బశర్మను ప్రత్యేకాధికారిగా నియమించటమైనది.

దేవస్థాన గ్రంథ నిపుణుల మండలి చేసిన సూచనలను ఈ క్రింది విధంగా ఆమోదించటమైనది.

1. మండలిచే నిర్ణయింపబడిన గ్రంథాల ముద్రణ లేదా ధన సహాయం, లేదా దేవస్థాన పక్షాన ముద్రణ లేదా గ్రంథముల కొనుగోలుకు గాను దేవస్థాన బడ్జెటులో 5 లక్షలు కేటాయింపు.

2 ధార్మిక గ్రంథ ప్రచారానికిగాను ఈ క్రింది పద్ధతుల అనుసరణ:

1. సూచింపబడిన గ్రంథానికి సాహిత్య అకాడమీ నిధానాలలో, గ్రంథ ప్రతులు 50 ఇచ్చే నిబంధనమీద రు. 5000మించని ధన సహాయం.

లేదా

2. ముద్రిత గ్రంథం 50 ప్రతులు కొనుగోలు ద్వారా సహాయం.

3. దేవస్థానమే ముద్రించే పత్రంలో స్వీయరచనకు 8 డెమ్మీ లేదా 8 క్రౌన్ సైజులో పేజీకి రు. 10/- అనువాదమైనచో రు. 7-50 ఇచ్చి హక్కుల కొనుగోలు. పేజీ; సైజు పెరిగినచో దానికి సమంగా చెల్లింపు.

4. దేవస్థానం ముద్రించే ప్రచార, ఇతర గ్రంథాలపై కేవలం ముద్రణ వ్యయం మాత్రమే ధరగా నిర్ణయించి అమ్మటం.

5. సప్తగిరి స్థాయిని పెంచేందుకుగాను రచనలకు రు. 100 మించకుండా స్వీయ రచనకు పేజీకి 15/- అనువాదానికి రు. 7-50 వంతున, ఫోటోలకు ఒక్కొక్కటికి రు. 15/- వంతున, గ్రంథ సమీక్షలకు ఒక్కొక్క దానికి రు. 25/- వంతున పారితోషికం, రచయితలకు 5 పుస్తక ప్రతులు 15 వ్యాస ప్రతులు బహుమానం.

6. ఈ క్రింది గ్రంథాలను ఒక్కొక్కటి 50 ప్రతులు కొన నిర్ణయించడమైనది.
1) సాధువేదన (ర. బి. నరసింహారెడ్డి) 2. స్వ. బలుసు అప్పన్నశాస్త్రి వ్యాఖ్యగల భగవద్గీత (3) శ్రీ మద్భాగవతం (ప్రపంచ పుస్తక సంస్థ విశాఖ)

దేవస్థాన ముద్రణాలయానికి గాను డ్యూరోస్టిచ్ వైర్ స్టిచింగ్ యంత్రాన్ని (పుస్తకాలకు పిన్నులువేసే యంత్రం) కొనేందుకు రు. 11,000 మంజూరు చేయటమైనది.

భారీ గ్రంథముద్రణప్రణాళిక దృష్ట్యా దేవస్థాన ముద్రణాలయంలో ఆఫ్ సెట్ ముద్రణ యంత్రం ఏర్పాటుకు గాను రు. 7,00,000 మంజూరు చేయటమైనది.

కంటి శుక్లాలను తీసేందు కుపయోగించే క్రియో సర్జికల్ కొనుటకు నిర్ణయించి ఇందుకుగాను రు. 25,000 మంజూరు చేయటమయినది.

బొంబాయిలో. దేవస్థాన సిబ్బందితో సమాచార కేంద్రాన్ని నడిపే ప్రణాళికను ఆమోదిస్తూ నెలకు రు. 500 మించని ఖర్చుతో ధార్మిక ప్రబోధ కార్యక్రమాలు ఏడాదికి 12 ఏర్పాటు చేసేందుకు, నిర్ణయించటమైనది. కేంద్ర కార్యక్రమ నిర్వాహణాదులకు గాను రు. 1,000 మంజూరు చేయటమైనది.

ఆదోనిలోని శ్రీ వేంకటేశ్వర కళా కేంద్ర నిర్వహణ సంఘంలో దేవస్థాన పక్షాన శ్రీ వై. మహానందరెడ్డిని నియమించటమైనది.

హైదరాబాదులోని వేమనయోగ పరిశోధనా కేంద్రానికి తగినంత సహాయాన్ని అంగీకరిస్తూ, ఆ సంస్థ కొనదల్చుకొన్న, సికిందరాబాద్‌లోని శ్రీరామకృష్ణ మిషన్ భవనాన్ని దేవస్థానమే కొని సభాభవనానికి ప్రక్కనున్న పఠనమందిరాన్ని చిన్న చిన్న ధార్మిక సభలకు సమాచార కేంద్రనిర్వహణకు కేటాయించి మిగిలిన భవనాన్ని రు. 1/- నామమాత్రపు అద్దెమీద పరిశోధనా కేంద్రంకుఅద్దెకీయాలని, భవనానికి గాను ప్రభుత్వం ఈయదలచుకున్న సహాయాన్ని పరిశోధనా కేంద్రం ఆ సంస్థ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు వినియోగించు కొనవచ్చునని తీర్మానిస్తూ ఇదిగాక ఈ కేంద్ర ప్రారంభానికిగాను రు. 5/-లక్షల విరాళం మంజూరు చేయటమైనది.

లోగడ, కృష్ణా, గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాలలో, దేవస్థానం నిర్మించ సంకల్పి

ప్రత్యేక సౌకర్యాలు.

కాలిబాటవారికి ప్రత్యేకసౌకర్యం

తిరుపతి, తిరుమలల నడుమ మెట్ల దారినవెళ్ళే యాత్రికులసంఖ్య చాలా ఎక్కువగానే ఉంటుంది. వారిలో చాలామంది బరువైన సామానులు మోసుకొని, అధిక శ్రమతో పోతూ ఉండటం చూస్తుంటాం. అలాంటివారి సౌకర్యంకోసం దేవస్థానం చారిత్రాత్మకమైన, గణనార్హమైన ఏర్పాటు చేసింది.

తిరుపతిలో అలిపిరి టోల్‌గేట్‌వద్ద నుండి యాత్రికుల సామానులు దేవస్థాన వాహనాలలో తిరుమలలోని కేంద్రయాత్రిక వసతి కార్యాలయం (సెంట్రల్ రిసెప్షన్ ఆఫీస్) దగ్గరకు చేర్చబడ్తవి. తిరుమల చేరిన వెంటనే యాత్రికులు తమ సామానులను తీసుకొని పోవచ్చు.

ఈ సౌకర్యం వినియోగించుకో దల్చుకున్న యాత్రికులు టోల్‌గేట్ సూపరింటెండెంట్, అలిపిరి, తిరుపతి, వారిని కల్సుకొని, లేదా సంప్రదించి మిగిలిన వివరాలు పొందవచ్చు

అదనపు వైద్యసదుపాయం

ఈ విషయంలోకూడా దేవస్థానం గణనీయమైన శ్రద్ధచూపింది. ఇంతవరకు తిరుమలలో దేవస్థాన ఉద్యోగులకు, యాత్రికులకు ఒకే ఆస్పత్రిఉండి కొందరికి కొంత అసౌకర్యం ఏర్పడేది.

ఇప్పుడు దేవస్థానం, తిరుమలలో దేవస్థాన ఉద్యోగులకోసం ప్రత్యేక వైద్య సౌకర్యం ప్రారంభించింది.

ఇవిగాక ఏడవమైలులోకూడా అదనపు చికిత్సాశాలను ఏర్పాటుచేసింది. కాలిబాటన వస్తూ అస్వస్థులైనవారికి ఇది చాలా ఉపయోగిస్తుందనటంలో సందేహంలేదు.

చిన తుఫాన్ బాధిత రక్షక భవనాలను, సెంటేజి చార్జీలు వసూలు చేయని నిబంధన మీద, ఈ భవనాల రూపు రేఖలు దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి సల హాతో నిర్ణయించే పద్ధతిన రహదారి భవ నాల నిర్మాణ శాఖకు అప్పగించాలని నిశ్చయించటమైనది.

లోగడ నంద్యాలలో నిర్మించుటకు నిర్ణ యించిన కల్యాణ మండపంతోపాటు ఆ ప్రాంగణంలో అతిథిభవనం - సమాచార కేంద్రంకూడా నిర్మించాలని తీర్మానించట మైనది.

బదరీనాథ్‌లోని బదరీ నారాయణ స్వామి ఆలయ జీర్ణోద్ధారణలో మొదటి దశగా జరిగే భవనం మండపం, తదితర నిర్మాణాల విషయంలో అయ్యే ఖర్చును భరించేందుకు, ఈ కార్యక్రమమును దేవా దాయశాఖ స్థపతి ద్వారా జరిపించి అయిన సొమ్మును ఆ శాఖకుచెల్లించేందుకు, ఆలయ పునర్నిర్మాణపు రెండవ దశలో కూడా ఇదేవిధంగా వస్తురూప సహాయం చేసేందుకు అంగీకరించటమైనది.

రిటైరైన ప్రభుత్వోద్యోగులకు పెన్షను బ్యాంకుల ద్వారా, పోస్టాఫీసుల ద్వారా చెల్లింపు జరగాలని ప్రభుత్వం ఇచ్చిన 422 ఆర్థిక ప్రణాళికా విభాగం (ఆర్థిక విభాగం పి. యస్. సి. IV) 3-12-77 తేది ఉత్త రువును దేవస్థానంలో కూడా అమలు జరుప నిర్ణయించటమైనది.

దేవస్థానంలో సూపరింటెండెంటుగా ఉన్న శ్రీ యస్. కృష్ణమూర్తిని ప్రమోట్ చేసి తిరుమలలో రెండవ రిసెప్షన్ ఆఫీస రుగా నియమించటమైనది. శ్రీ పి. వెంకట మునిని కార్యనిర్వహణాధికారి పర్సనల్ అసిస్టెంటు (జనరల్) గా తిరుపతిలో బదిలీ చేయటమైనది. శ్రీ జి. కృష్ణమూర్తిని ప్రమోట్‌చేసి తిరుపతిలో రిసెప్షన్ ఆఫీ సరుగా నియమించటమైనది.

శ్రీ కె. సుబ్బారెడ్డిని తిరుమల నుండి అదనపు కోశాధికారిగ తిరుపతికి బదిలీ చేయటమైనది. శ్రీ పి. కనకభూషణంను ఇన్‌స్పెక్షన్ ఆఫీసరుగానూ, కుమారి ఓ. మునిరత్నమ్మను ఆభరణ శాఖాధి కారి గానూ శ్రీ పి. వాసుదేవన్ ను శ్రీవారి ఆలయంలో పేష్కారు గానూ బదిలీచేయటమైనది.

సూపరింటెండెంటుగా ఉన్న శ్రీ యస్. వెంకటరెడ్డిని ప్రమోట్‌చేసి తిరు మలలో 3 వ రిసెప్షన్ ఆఫీసరుగా నియ మించటమైనది.

భాగవత ధర్మ ప్రచారానికి గాను హైదరాబాదు సికింద రాబాద్ నగర అడ్ హక్ సంఘం వారికి రు. 5,000/- మంజూరు చేయటమైనది.

కృష్ణాజిల్లా హంసలదీవిలో శ్రీ వేణు గోపాలస్వామి ఆలయం ప్రక్క నున్న పుష్కరిణిని పునర్నిర్మించేందుకు అంగీక రించటమైనది.

శ్రీ యన్. వేంకటేశ్వరశర్మను దేవ స్థానంలో శైవాగమ పండితులుగా ఒక సంవత్సరము పాటు నియమించటమైనది.

భక్తిగీతాలు స్తోత్రాల ప్రచారానికి గాను, గ్రామఫోను రికార్డింగ్ వగైరాల కయ్యే ఖర్చు దేవస్థానం భరించి, శ్రీమతి యం. యస్. సుబ్బులక్ష్మిచే అన్నమా చార్య కీర్తనలలో రెండు, స్తోత్రాదు లపై నాలుగు పాడించి మొత్తం ఆరు లాంగ్ ప్లే రికార్డులను తయారు చేయిం చాలని, ఆరునెల్ల కాలంలో ఈ కార్య క్రమాన్ని పూర్తి చేయాలని తీర్మానించ టమైనది.

విద్యార్థులలో హిందూ ధార్మిక, నైతిక విద్యాబోధన, తత్సంబంధ సాహి త్యాన్ని తక్కువధరలకు పిల్లలకు అందించే కార్యక్రమాలు, నిర్వహించేందుకు అభ్యు దయ ప్రాథమిక విద్యాసంస్థకు, ఇచ్చిన సొమ్ము పూర్తివినియోగ ధ్రువ పత్రం సంస్థ పంపే షరతుకు లోబడి, తడవకు రు. 5 లక్షల వంతున రు. 25 లక్షలు విరా ళం ఈయ నిర్ణయించటమైనది.

19-1-79 ముఖ్యమంత్రి డా॥ చెన్నా రెడ్డి శ్రీవారికి కల్యాణోత్సవాదులను జరిపించే సందర్భంలో, ఆయనకు ఆయు రారోగ్య ప్రసాద సూచకంగా శ్రీవారి ప్రసాదంగా 10 గ్రాముల బంగారుపతకం బహూకరించ నిర్ణయించటమైనది.

ధర్మకర్తలమండలి అధ్యక్షులు డా॥ రమేశన్ యం; ; పి. హెచ్. డి. ఐ. ఏ. ఎస్ చే రచింపబడిన 'తిరుమల ఆలయం' అన్న ఆంగ్ల గ్రంథాన్ని 2000 ప్రతులు ముద్రిం చాలని, తమిళం, తెలుగు, హిందీ, భాష లలోను కూడా అనువదింపజేసి అనువాద కులకు గ్రంథ నిపుణులమండలి నిర్ణయం మేరకు పారితోషికం చెల్లించాలని, ఈ భాషలలో ప్రతిభాషలోను 500 ప్రతులు డీలక్స్ ఎడిషన్‌గా ముద్రించాలని నిర్ణ యించటమైనది. *

నాగపూర్‌లో సమాచార కేంద్రం

నాగపూర్‌లో తిరుమల తిరుపతి దేవస్థాన సమాచారకేంద్రం ఇటీవల ప్రారంభింపబడినది. శ్రీ వేంకటేశ్వర, పద్మావతి చిత్ర పటాలు, ఇతర ధార్మిక సాహిత్యం ఇక్కడ లభిస్తుంది.

వివరాలకు: ఆంధ్రసంఘం,
169, నార్త్ అంబజరిరోడ్డు, నాగపూర్; 440010.

(8 వ పేజీ తరువాయి)

నారాయణశాస్త్రి గారు పట్టిన నొక ఛానిని క్రింది రీతినిచ్చియున్నారు.

1. నారదీయము 2. దేవీ పురాణము 3. ధర్మపురాణము 4. ఆది పురాణము 5. బృహన్నారదీయము 6. కాళికా పురాణము 7. శివధర్మపురాణము 8. సౌర పురాణము 9. నందీశ్వర పురాణము 10. చండికా పురాణము 11. బృహద్ధర్మ పురాణము 12. నాంద పురాణము 13. బృహన్నందీశ్వరము 14. వాసిష్ఠము 15. విష్ణుధర్మము 16. దౌర్వాసము 17. శివ పురాణము 18. మారీచము 19. విష్ణు ధర్మోత్తరము 20. కాపిలము 21. సాంబ పురాణము 22. వారుణము 23. నారసింహపురాణము 24. మానవ పురాణము 25. గణేశపురాణము 26. పారాశర్యము 27. భార్గవ పురాణము 28. ఔశనసము 29. లింగ పురాణము 30. వామనము 31. బ్రహ్మాండ పురాణము 32. భవిష్యోత్తరము 33. కల్కిపురాణము. 34. సనత్కుమారీయము.

ఇట్లు పురాణోపపురాణ భేదములచేత ననంతముగ పెరిగిపోయిన పురాణవాఙ్మయమునందలి పదునెనిమిది మహాపురాణములను సత్యవతీ తనయుడగు వ్యాస మహర్షి రచించెనని (వ్యాస శబ్దము బిరుదము మాత్రమే కానిపేరు కాదు. వ్యాసులు 28 మంది కలరు. ఋుతుడను పేరు గల వాల్మీకి 24 వ వ్యాసుడు.) "అష్టాదశ పురాణానాం కర్తా సత్యవతీ సుతః—" అను భారత వాక్యము తెల్పుచున్నది. ఉపపురాణములు లెక్కకుమిక్కిలిగ నున్నను ప్రచారము నందవియును పదునెనిమిది యనియే. వీని కర్తలను కూర్మపురాణ మిట్లు పేర్కొనుచున్నది.

'ఆద్యం సనత్కుమారోక్తం, నారసింహం తతః పరమ్।
తృతీయం వాయవీయం చ, కుమారేణచ భాషితమ్॥
చతుర్థం శివధర్మాఖ్యం, సాక్షాన్నందీశ భాషితమ్।
దుర్వాససోక్త మాశ్చర్యం, నారదీయమతః పరమ్॥
నందికేశ్వర యుగ్మం చ, తథైవోశన పేరితమ్।
కాపిలం వారుణం సాంబం, కాళికాహ్వయమేవచ॥
మాహేశ్వరం తథాకల్కి, దైవం సర్వార్థ సిద్ధిదమ్।
పరాశరోక్తమపరం, మారీచం భాస్కరాహ్వయమ్॥'

అష్టాదశ పురాణములు సాత్త్విక రాజస తామస పురాణములని మూడు విధములు. పద్మపురాణ మీ భేదముల నిట్లు వివరించినది.

'వైష్ణవం నారదీయంచ- తథా భాగవతం శుభమ్।
గారుడంచ తథాపాద్మం, వారాహం శుభదర్శనే॥
సాత్త్వికాని పురాణాని, విజ్ఞేయాని శుభానివై।
బ్రహ్మాండం బ్రహ్మ వైవర్తం మార్కండేయం తథైవచ॥
భవిష్యం వామనం బ్రాహ్మం, రాజసాని నిబోధత।
మాత్స్యం కౌర్మం తథా లైంగం శైవం స్కాందం తథైవచ॥
ఆగ్నేయంచ షడేతాని, తామసాని నిబోధయే॥"

విష్ణు నారద భాగవత గరుడ వారాహ పద్మపురాణములు సాత్త్వికములు. ఇవి విష్ణుదేవుని కీర్తించునవి.

బ్రహ్మ బ్రహ్మాండ బ్రహ్మవైవర్త మార్కండేయ భవిష్య వామన పురాణములు రాజసములు ఇవి అగ్నిని. సరస్వతీ బ్రహ్మలను స్తుతించునవి.

అగ్ని మత్స్య కూర్మలింగ శివస్కాంద ములు తామసములు. ఇవి శివలింగ, గణనాయక, కుమార స్వాములను, దుర్గను పొగడునవి. మత్స్యపురాణము సాత్త్విక రాజస తామస భేదములను పేర్కొనుటతోనాగక సంకీర్ణమని మరియొక భేదమును గూడ నిట్లు వివరించినది.

'సాత్త్వికేషు పురాణేషు మాహాత్మ్య మధికం హరేః।
రాజసేషుచ మాహాత్మ్య మధికం బ్రహ్మణోవిదుః॥
తద్వదగ్నేశ్చ మాహాత్మ్యం తామసేషు శివస్య చ।
సంకీర్ణేషు సరస్వత్యాః పితౄణాంచ నిగద్యతే॥'

(శ్రీ)హరిని కీర్తించునవి సాత్త్వికములు. బ్రహ్మనుపొగడునవి రాజసములు. అగ్నిని,

శ్రీ కల్యాణ వేంకటేశ్వరాలయం

నారాయణవనం.

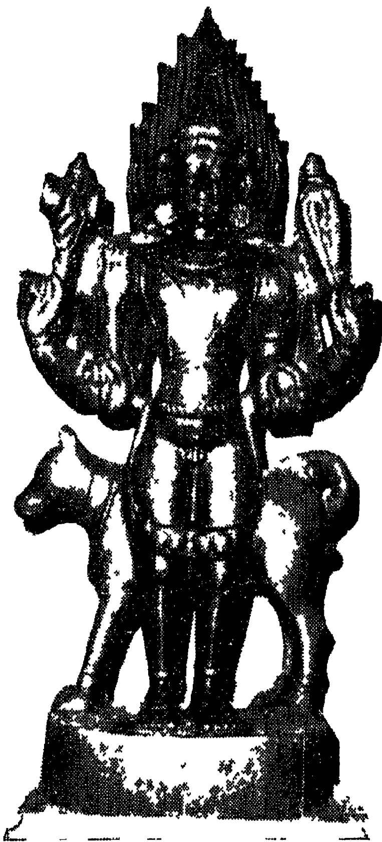
★

నిత్యకార్యక్రమ వివరాలు

సుప్రభాతం ఉ॥	6-30 నుండి		7-00
విశ్వరూపదర్శనం	7-00	,,	8-30
తోమాలసేవ	8-30	,,	9-00
కొలువు, అర్చన	9-00	,,	9-30
శాత్తుమొర & గంట	9-30	,,	10-00
సర్వదర్శనం	10-00	,	11-30
2-గంట, అష్టోత్తరం (ఏకాంతం)	11-30	,,	12-00
తీర్థానం	12-00		
సర్వదర్శనం సా॥	4-00	,,	6-00
తోమాలసేవ, అర్చన (ఏకాంతం)	6-00	,,	6-30
రాత్రి కైంకర్యం			
శాత్తుమొర	6-30	,,	7-00
సర్వదర్శనం	7-00	,,	8-45
ఏకాంతసేవ	9-00		

ఆర్జితాదుల వివరాలు

అర్చన, అష్టోత్తరం	....	రు.	3-00
హారతి	....	రు.	1-00
కొబ్బరికాయకు	....	రు.	0-50
సహస్రనామార్చన	....	రు.	5-00
పూలంగి (గురువారం మాత్రం)	....	రు.	1-00
అభిషేకానంతర దర్శనం (శుక్రవారం)		రు.	1-00
తిరుచ్చి వాహనోత్సవం (వాహకుల రుసుముకాక)		రు.	15-00
సింగమొరై ఖర్చులు	....	రు.	2-50

కాలభైరవుడు. కాళహస్తి.
ఫోటో: శ్రీ యస్. వి. కె శ్రీనివాసన్, తిరుపతి.

శివుని ప్రస్తుతించునవి తామసములు. సరస్వతిని పితృదేవతలను పొగడునవి సంకీర్ణములు), తామస పురాణములు పతనానర్హములనియు, అవి దుర్గతినికలిగించుననియు పారాశర్యోపపురాణము వచించినది. అందుకు కారణము మృగ్యము. సత్త్వరజస్తమో విభాగము పురాణములకు మాత్రమే పరిమితముగాదు. యజుర్వేదము సాత్త్వికమని, ఋగ్వేదము రాజసమని, సామవేదము, గౌతమ శంఖ లిఖితాదిస్మృతులు, న్యాయ సాంఖ్యాది శాస్త్రములు తామసములని యీ భేదము శ్రుతి స్మృత్యాదులకు సైతము విస్తరింపబడినది. సకల చరాచర జగత్సృష్టికి మూలకారణుడగు పరమాత్ముడే సత్త్వ రజస్తమో గుణభేదములతో విష్ణు బ్రహ్మ ఈశ్వరులుగా పేర్కొనబడినాడు. సమస్త సృష్టియు సత్త్వరజస్తమోగుణ పూరితము. త్రిగుణాత్మలగు త్రిమూర్తులలో హెచ్చుతగ్గులు లేనట్లే సాత్త్విక రాజస తామస పురాణముల యందు కూడ హెచ్చు తగ్గులులేవు. వీనికి నిర్గుణము నిరంజనము, నిత్యము శుద్ధమునగు చైతన్యమే మూలమని సకల పురాణ సారాంశము. ఈ రహస్యమును సమరస భావముతో గ్రహించినప్పుడే సమస్త పురాణములకు సమన్వయమును సాధింప శక్యమగును.

ఇక ఆధునిక విమర్శకులీ పురాణముల నెట్లు విభజించిరో తిలకింతము. బ్రాహ్మము పాద్మము బ్రహ్మదేవుని, బ్రహ్మవైవర్తము సూర్యుని, ఆగ్నేయము అగ్నిని, శివ స్కాంద లింగ కూర్మ వామన వరాహ భవిష్య మత్స్య మార్కండేయ బ్రహ్మాండ పురాణములు ఈశ్వరుని. నారదీయ భాగవత గరుడ విష్ణుపురాణములు విష్ణుదేవుని స్తుతించునవియని శ్రీ వి. రామచంద్ర దీక్షితర్ విభజించిరి. అమరసింహునిచేత చెప్పబడిన పురాణ పంచ లక్షణములకు సమీపముననున్నవి. ప్రక్షిప్తములు తక్కువగ చేరినవి, యగు పురాణములు ప్రాచీనము లనియు, పంచలక్షణములకు కట్టుబడక విషయ విస్తారముచేత నొప్పు పురాణము లర్వాచీనములనియు శ్రీ పుసాల్కర్ స్థూల విభజన మొనరించిరి. ఇతని యభిప్రాయమున వాయు, బ్రహ్మాండ, మత్స్య విష్ణుపురాణములు మిక్కిలి ప్రాచీనములు. శ్రీహరి ప్రసాదశాస్త్రి పురాణ వాఙ్మయమును నిశితముగ పరిశీలించి క్రిందిరీతి నారుభాగముల నొనర్చి ప్రశంసార్హులైరి. అవి —

1. విజ్ఞాన సర్వస్వము లనదగిన పురాణములు.
   1. గారుడము 2. ఆగ్నేయము
   3. నారదీయము.
2. తీర్థవ్రత మాహాత్మ్యాదుల నధికముగ వర్ణించు పురాణములు.
   1. పాద్మము 2. స్కాందము
   3. భవిష్యము.
3. ప్రక్షిప్తములుచేరి పెరిగినపురాణములు
   1. బ్రాహ్మము 2. భాగవతము.
   3 బ్రహ్మవైవర్తము.
4. చారిత్రకాంశములు మిక్కిలిగ గల పురాణములు.
   1. బ్రహ్మాండపురాణము 2. వాయు పురాణము
5. మత ప్రాధాన్యముగల పురాణములు
   1. లైంగము 2. వామనము
   3, మార్కండేయము.
6. విష్ణుని యవతార నామములు గల పురాణములు.
   1. మాత్స్యము 2. కౌర్మము
   3. వారాహము.

ఇట్లు ప్రాచీనార్వాచీనుల చేత విభజింపబడిన పురాణవాఙ్మయ మొక విజ్ఞాన సాగరము. ఇందొక్కటి లేదా కొన్ని యేదో నొక దేవత కాధిక్యమును చెప్పినను అన్య దేవతా నిరసనము నెంత మాత్రము చేసినవి కావు.

(ఎ) "ఏకం సత్ విప్రా బహుధావదంతి"
(ఒక సత్యమగు తత్త్వమునే జ్ఞానులు వివిధములుగ వర్ణించుచున్నారు.)

(బి) "ఏకోవశీ సర్వభూతాంత రాత్మా
ఏకంరూపం బహుధాయః కరోతి।
తమాత్మస్థం యేఽనుపశ్యంతి ధీరాస్తే
షాం సుఖం శాశ్వతన్నేత రేషామ్॥

(సర్వ భూతములయొక్కయు అంతరాత్మగా నిలిచిన ఆ ఒక తత్త్వము ప్రియతమమైనది. అది ఒక రూపము నందుండిన ప్రపంచతత్త్వమును వివిధ రూపములయందు సృష్టించినది. ఆత్మయందుండు ఆ తత్త్వమును ఏ జ్ఞానులు దర్శింతురో వారికే శాశ్వత సుఖము లభించును. ఇతరులకు లభింపదు.)

సి) "ఏకో దేవః సర్వభూతేషుగూఢః సర్వ
వ్యాపీ సర్వభూతాంత రాత్మా।

కర్మాధ్యక్షః సర్వ భూతాధివాసః
సాక్షీ చేతా కేవలో నిర్గుణశ్చ ॥"

(ఒకే దైవము అన్ని ప్రాణుల యందును దాగియున్నది. అది ప్రతి పదార్థము నందును వ్యాపించి ప్రతి ప్రాణిని నియమించుచున్నది. కర్మలను నడిపించుచు సర్వభూతములకు నాధారమైయున్నది. సాక్షిభూతము గాను, చైతన్యరూపము గాను, అద్వితీయముగాను, గుణరహితము గాను. అది యున్నది.) అను ప్రమాణములు భారతీయసంస్కృతికి జీవనాడులు. పురాణములలో కొన్నింట శివోత్కర్షము కొన్నింట విష్ణు ప్రాశస్త్యము, మరి కొన్నింట నితర దేవతా ప్రాముఖ్యము వర్ణింపబడి యున్నను ఆ యా మూర్తి విశేషముల వలన జనులకు భక్త్యతిశయము, చిత్తైకాగ్ర్యము అలవడుననెడి నమ్మకముచే నివి యొక్కొక్కటి యొక్కొక్క దేవత కాధిక్యమిచ్చునవే గాని వాని యందు భేదబుద్ధి పాటింపగాదు. అనేకత్వమునకత్వమును దర్శించిన సర్వ సమన్వయ దృష్టి పూరితములీ పురాణములని ప్రస్తుతింపవచ్చును.

కాలము

పురాణముల జన్మకాలము నిదమిత్థముగ నిర్ణయింప నసాధ్యము. ఋగ్వేదమునందు విశేషముగ వాడబడిన పురాణ శబ్దము అధర్వవేద కాలము నాటికి విశేష్యముగ మారినది. తైత్తిరీయ ఛాందోగ్య శతపథ బ్రాహ్మణ బృహదారణ్యకోపనిషత్తులు పురాణముల నిట్లు పేర్కొన్నవి.

ఎ) "వేద ఇతిహాస పురాణగాథా" ...(తైత్తిరీయము)
బి) " ఇతిహాస పురాణం..........(బృహదారణ్యకము)
సి) " ఇతిహాసపురాణం పంచమం వేదానాం వేదమ్" (ఛాందోగ్యము)
డి) " ఇతిహాస పురాణ ఉపనిషత్సూత్ర "....... (శతపథబ్రాహ్మము)

క్రీస్తు పూర్వము 4, 5, శతాబ్దముల నాటి ఆపస్తంభ ధర్మసూత్రములు పురాణముల నుండి కొన్ని శ్లోకముల నుటంకించుటయే గాక భవిష్య పురాణమును పేర్కొనుటయుజరిగినది, ఇంచుమించుగ నీ కాలమునకు చెందినదైన గౌతమధర్మ సూత్రములు రాజ్యపాలన విషయమున ప్రభువు పురాణముల నాదర్శముగ గ్రహింపవలెనని యుద్ఘాటించినది. కౌటిల్యుని అర్థశాస్త్రమున పురాణ ప్రశక్తి చూపట్టుచున్నది. మహాభారతము మత్స్య వాయు పురాణములను పేర్కొన్నది. అమరసింహుని కాలము నాటికే పురాణముపంచలక్షణమని నిర్ధారితమైనది. భాసకాళిదాస అశ్వఘోషులు పురాణముల నెరిగియున్నట్లు నిదర్శనములు గలవు. పాశ్చాత్య విమర్శకులగు వింటర్ నిడ్జ్, విల్సన్ మొదలగువారు పురాణముల జన్మకాలము క్రీస్తుశకమునకు తరువాతనని యభిప్రాయ పడుచున్నారు. వీరి వాదములను సయుక్తికముగ ఖండించుచు క్రీ॥ పూ॥ 4, 5 శతాబ్దములకు పూర్వమే పురాణ రచనము జరిగినదని మేజర్ బసు సిద్ధాంత మొనర్చియున్నాడు. "అధర్వవేద, శతపథ బ్రాహ్మణముల యందును, ప్రాచీనోపనిషత్తుల యందును కనవచ్చు పురాణపదమును గూర్చి మన కేమియు తెలియదు, కాని వేదములవలె నీ పురాణములును ఇతిహాసములతో గలసి వేదకాలమునాటికే పవిత్రములుగ నెంచబడు చుండెన"ని కాణే పండితుని యభిప్రాయము. శైవ వైష్ణవాది మతములు పరస్పరము సంఘర్షించుకొన్న దినములలో (క్రీస్తుశకము 6, 7 శతాబ్దముల కాలము) పురాణముల పుట్టుక యని కొందరు తలంచుచుండగా నివి క్రీస్తు శకారంభమున కీవలివని చెప్పుట కవకాశము కనబడదనియు, కర్మభక్తి జ్ఞాన మార్గములను సులభముగ నుపదేశించుచు నడుమ నడుమ నాస్తికమతముల నణగద్రొక్కుచు శైవ వైష్ణవ మతములను విగ్రహారాధనమును విస్తరింపజేయుచు వచ్చిన యీ పురాణములు హరివంశమునకు క్రీస్తుశకారంభమునకు మధ్యకాలమున నుదయించి యుండుననియు, మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రి గారు భావించు చున్నారు. శైవ వైష్ణవాది మతములు పరస్పరము ప్రతిఘటించు కాలమున అనగా 6, 7, శతాబ్దములలో నుపపురాణము లావిర్భవించి యుండునని కూడ వీరభిప్రాయ పడిరి. మొత్తముపై పురాణములన్నియు వేదవ్యాస విరచితములని ప్రచారము నందున్నను ఆవి యొక కాలమున, ఒక వ్యక్తిచేత రచింపబడినవని మాత్రము చెప్పుటకు వీలులేదు. క్రీస్తుపూర్వమునుండి క్రీస్తుశకము 10 వ శతాబ్దము వరకుకూడ నివి తామరతంపరగ ననేకులచేత నిర్మింపబడుచునే వచ్చినవి. ఏ పురాణము ఏ కాలమున నుద్భవించినదో నిర్ణయించుట దుస్తరము.

(6వ పేజీ తరువాయి)

మనవి

1. ఈ అనువాదం చదివేటప్పుడు పఠితలు ఈ క్రింది విషయమును దృష్టిలో ఉంచుకొన మనవి.

1. ఈ అనువాదానికి ఆధారమైన సంస్కృతమూలప్రతి బొంబాయి శ్రీ వేంకటేశ్వర ప్రెస్సువారు ప్రచురించిన నాగరిలిపి పత్రాత్మిక ప్రతి.

2. ఈ అనువాదానికి సహాయాలుగా వ్యాఖ్యానాలు లేవు. సమగ్రానువాదాలూ లేవు. గోరఖపూర్ గీతాప్రెస్‌వారి కల్యాణ సంక్షిప్త వరాహాంక 51వ సంపుటం హిందీ అనువాదం ఉన్నది. కాని దాని పేరే అది సంక్షిప్తం అని తెలియ జేస్తున్నది. పై మూల ప్రతినీ, ఇంకా మూలానికి వచ్చి ఉంటే వివిధసంస్కరణల ప్రతులనూ, తెలుగులోని నంది మల్లయ ఘంట

సింగన, హరిభట్టుల పద్యానువాదాలనూ, హిందీ ఆంగ్లభాషలలో వచ్చిన అనువాదాలనూ, సొంత ప్రతులను సంపాదించవలసి ఉన్నది. ఈ అనువక్త 18 మహాపురాణాలనూ యథామూలంగా అనువదించి ఇంతవరకూ హిందీ ఆంగ్ల సంస్కృత ఆంధ్రభాషలలో వెలువడి తనకు తెలిసిన విశేషాలతోసహా ప్రచురించదలచుకున్నాడు. కనుక, మహాపురాణాల కన్నింటికీ సంబంధించీ, ప్రత్యేకించి శ్రీ వరాహ పురాణానికి సంబంధించీ ఏవైనా వ్యాఖ్యలూ అనువాదాలూ. విమర్శలూ, వేరు సంస్కరణల ప్రతులూ తమవద్ద కలవారూ, కలచోట్ల వివరాలు తెలిసినవారూ అనువక్తకు తెలిపితేనూ, ఖరీదుకు గాని, కొన్నాళ్లు ఉపయోగించుకొనటానికి గాని, పూర్తి ఉచితంగా గాని, ఇస్తేనూ స్వీకరించి. ఆయా గ్రంథాలలో ఆ విషయం వారిపేర్లతో సహ ప్రకటించి కృతజ్ఞత తెలుపుకొనగలడు. ఈ కార్యభారాన్ని ఇందువల్ల కలుగబోయే లోకోపకారాన్నీ అర్థం చేసుకొని అవకాశం గలవారు సహకరిస్తారని విశ్వాసం.

3. ఈ అనువాదం కుదింపు పెంపు మళ్లింపులు లేక, మూలంలో ఉన్నదున్నట్టు ఉంటుంది.

4. ఎక్కడయినా మూలంలోని పదాలకు అధికంగా చేర్చవలసివస్తే, అలా చేరినపదాలు కుండలీకృతాలు ( ) కాగలవు. ఈ చేరికకు ప్రయోజనం ౧ వివరణమో, ౨ అతుకో, ౩ అధ్యాహారమో కావచ్చు.

5. ఎన్నవశ్లోకం అనువాదం ఎక్కడకు పూర్తిఅయితే, అక్కడ అందుకు గుర్తుగా ఆ శ్లోకసంఖ్య చిన్నఅంకెతో సూచకం కాగలదు. ఇందువల్ల ఇన్నవ అధ్యాయం, ఇన్నవశ్లోకంలో, ఈ విషయం ఇలా చెప్పబడినది, అని నిస్సంకోచంగా నిశ్చితంగా, సాధికారికంగా చెప్పదలచుకొన్నవారికీ, ఆ భాగాన్ని మూలంతోగాని. ఇతరఅనువాదాలతో గాని సరిపోల్చి చూచుకొనదలచుకొన్నవారికీ వీలు,

6. భావపూర్తి అయే వీలునుబట్టి తప్పనిసరి అయితే ఒక్కొక్కప్పుడు అనేక శ్లోకాలను కలిపి అనువదించవలసివస్తే ఆ శ్లోకాలలో తొలి-తుదివాటి అంకెలిచ్చి, వాటినడుమ చిన్న అడ్డుగీత ఇస్తాము. ఉదా: 4-8 అంటే, ఆ అంకెలకు పూర్వం ఉన్న రచనభాగం 4,5,6,6,7,8 వ శ్లోకాలకు అనువాదం అన్నమాట.

7. వేదవ్యాసభగవానుల సంస్కృత వరాహపురాణంలో ఏమి ఉన్నదో తనకు తెలిసినంతవరకూ తెలుగుచదువరులకు తనచేతనైనంత సులభవ్యావహారికవచన శైలిలో తెలియజేయుటమే అనువక్తలక్ష్యం

8. ఎక్కడయినా విశేషంఉంటే అధోజ్ఞాపికలో వివరణం ఉండగలదు.

9. అనువదించేటప్పుడు సంస్కృత పదానికి వీలయినంతవరకూ సులభమైన తెలుగుపదం రావాలన్నదే అనువక్త అభిలాష. అయితే, ఆ కారణంగా వాక్య సౌందర్యాన్ని గాని, సంస్కృతపదాలను గాని వదలిపెట్టాలనే పట్టుదలమాత్రం లేదు. తెలుగైనా సంస్కృతమైనా తెలుగు వారివాడుకకు సాధ్యమైనంత దగ్గరగా ఉండాలన్న చూపుమాత్రం ఉన్నది.

2. పై మనవి 2వ అంశంలో వివరించినట్లు ఈ అనువక్త 18 మహాపురాణాలనూ ఈ ధోరణిలో తెలుగుచేసి సామాన్యపఠితలందరిచేతా చదివించటం తనజీవిత ప్రధానలక్ష్యంగా పెట్టుకొని, ౧. 'ముముక్షువు' లో విష్ణుపురాణమూ. ౨. 'ఆరాధన' లో వామనపురాణమూ, ౩. 'శ్రీరామకృష్ణప్రభ'లో స్కాందపురాణ సూతసంహితా, ౪. 'నా వాణి'లో బ్రహ్మవైవర్తపురాణమూ, ౫.'యథార్థభారతి'లో శ్రీభాగవతమూ, ౬. 'మాతృశ్రీ'లో మార్కండేయపురాణమూ, ౭. ఈ 'సప్తగిరి'లో ఈ వరాహపురాణమూ ప్రచురిస్తున్నాడు.

(ఏడుకొండలదేవుని సప్తగిరిలో ప్రచురింపబడే శ్రీవరాహపురాణానువాదం రచనా ప్రచురణక్రమంలో కూడా ఏడవదికావటం అనుకోనిదే అయినా ఒకవిశేషమే.)

ఇంకా పత్రికలవారు ముందుకు వస్తే వాటిలో తదితర పురాణాలూ ప్రచురించవచ్చు. ఇది సర్వతారకమైన జ్ఞానయజ్ఞమనే విశుద్ధభావంతో వినయంతో ఈపనికి పూనుకొన్నాడు. ఈ వరాహ పురాణంలో గాని, మిగిలిన అనువాదాలలోగాని ఎంత చిన్నదోషం కనిపించినా, ఇంతఇంటే బాగుండునని ఎంత చిన్నసలహా తోచినా, ఉపేక్షించటం ఔదార్యమనుకొని వదలక, తెలియజేయటం దేవసేవ అనుకొని అనువక్తకువ్రాసి, తెలిపితే, వివరించుకొని తప్పు దిద్దుకొంటాడు. అలా దిద్దినవారికి గ్రంథంలో విధిగా, నిరహంకారంగా, తన కృతజ్ఞత వెల్లడించుకొంటాడు. కనుక లోపాలను అనువక్తకు చిరునామాకు వ్రాయండని అణకువతోవేడుకొంటున్నాడు. ఈ అనువాదాలు ఇలా ముందుగా పత్రికలో ప్రకటించుటలో అనువక్త ప్రధాన లక్ష్యమే ఇట్టి దిద్దుబాటు. అ॥

వచ్చేసంచికనుండే

వరాహ పురాణం

వ్యాఖ్యతో ప్రారంభం.

మీరాశి ఫలం

(1-2-79 నుండి 28-2-79)

✕ ✕ ✕

ఈ నెలలో మీ అదృష్టం.

మేషం

(అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పా)

రాహువువలన ఆందోళన, శనివలన ధననష్టం లేదా వివాదాలు లేదా సంతానం నుండి ఎడబాటు. గురువువల్ల, బంధువుల మూలకంగా ఇబ్బందులు. శుక్రునివలన ధనం, నూతనవస్త్రాలు లేదా శృంగారం, ధర్మాచరణంలో పెంపు రవి, కుజుల వలన జయం, ధనం, మంచిఆరోగ్యం, శత్రువులపై జయం లేదా ఉన్నతపదవి. బుధునివలన శృంగారం లేదా వాహన, సంతానప్రాప్తి.

వృషభం

(కృత్తిక 2,3,4,పా, రోహిణి, మృగశిర 1, 2, పా.)

రాహువువలన వివాదాలు. శనివలన ధననష్టం, అయినవారినుండి వేర్పాటు. గురువువలన నిరాశ. శుక్రునివలననూత్న వస్త్రాలు లేదా శృంగారం, నూతనగృహం. కుజునివలన 19వ తేది వరకు ధననష్టం, అవమానం. తరువాత ధనం, జయం. రవి వలన 15 వరకు అనారోగ్యం లేదా ధన నష్టం, ప్రయత్నాలలో వైఫల్యం, తరువాత కాలంలో జయం. బుధులవలన 11 వరకు ప్రయత్నాలకు అవరోధం తరువాత ధనం, జయం.

మిథునం

(మృగశిర 3,4 పా. ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1,2,3 పా.)

రాహువువలన ధనం. శనివలన ధన, వాహన, సేవకజన, దృఢారోగ్య, గృహ సౌఖ్యప్రాప్తి. గురువువలన ధనం. శత్రువులపై జయం. శుక్రునివలన స్త్రీలమూలకంగా ఆందోళన. రవివలన అనారోగ్యం. ముఖ్యంగా నెల 2వ భాగంలో ధననష్టం, నిరాశ. కుజునివలన నెల 15వ తేదివరకు శారీరకహాని, ధననష్టం, అవమానం తరువాత రోజులలో కేవలం ధననష్టం లేదా అవమానం మాత్రమే. బుధునివలన 11వ తేదివరకు ధనం, జయం, నూతనవస్త్రాలు లేదా సంతానావకాశం, తరువాత కాలంలో ప్రయత్నాలలో వైఫల్యం.

కర్కాటకం

(పునర్వసు 4పా, పుష్యమి, ఆశ్లేష.)

రాహువువలన ధననష్టం. శనివలన కూడా ధననష్టం, అసౌఖ్యం. గురువువలన వివాదాలు, ధననష్టం లేదా పదవీచ్యుతి. శుక్రునివలన అవమానం లేదా అనారోగ్యం. కుజునివలన భార్యతో తగాదాలు లేదా కంటిలో గాని కడుపులో గాని బాధ 19వ తేదివరకు. ఆ తర్వాత ధన, గౌరవ భంగం. రవివలన 15వ తేదివరకుప్రయాణము, ఉదరబాధ, ఆ తర్వాత కాలంలో అనారోగ్యం, భార్యకు అసంతుష్టి. బుధుని వలన 11వ తేదివరకు వివాదాలు తరువాత కాలంలో ధనం, జయం, నూతనవస్త్రాలు, లేదా సంతానావకాశం కూడా.

సింహం

(మఖ, పూ. ఫ, ఉత్తర 1వ పా.)

రాహువువలన ఆందోళన. శనివలన శరీరానికి గాయాలు లేదా అయినవారినుండి వేర్పాటు లేదా ప్రయాణం, ప్రయాస లేదా ధననష్టం లేదా కుమారులతో వివాదం. గురువు వలన ప్రయాణం, ప్రయాస. శుక్రునివలన బంధువులరాక, పెద్దలనుండి ప్రశంస లేదా ధన, సన్మిత్రప్రాప్తి లేదా సంతానావకాశం. రవివలన దృఢారోగ్యం శత్రువులపైజయం నెల మొదటిపక్షంలో ప్రయాణం, ఉదరబాధ రెండవపక్షంలోనూ. కుజునివలన 19 వరకుధనం, జయం తరువాత భార్యతోవివాదాలు, ఉదర లేదా నేత్ర బాధ. బుధునివలన 11తేదివరకు జయం, ఉన్నతపదవి తరువాత కాలంలో తీవ్ర వివాదాలు.

కన్య

(ఉత్తర 2, 3, 4 పా. హస్త; చిత్ర 1, 2 పా.)

రాహువువలన ధననష్టం. శనివలన ఆందోళన. గురువువలన ధనం, ఉన్నత స్థితి. శుక్రునివలన సన్మిత్రప్రాప్తి. రవి వలన నెల మొదటిపక్షంలో అనారోగ్యం లేదా శత్రువులమూలంగా బాధలు. కుజుని వలన 19 వరకు సంతానంమూలకంగా గాని, అనారోగ్యంవలన గాని ఆందోళన, శత్రువులమూలంగా బాధలు, తరువాత కాలంలో ధనం, శత్రువులపై జయం. బుధునివలన 11 వరకు భార్యతో లేదా బిడ్డలతో వివాదాలు. తరువాతకాలంలో జయం, ఉన్నతపదవి.

తుల

(చిత్త 3, 4 పా: స్వాతి, విశాఖ 1, 2, 3 పా:)

రాహువువలన సుఖం. శనివలన ధనం లేదా శృంగారం. గురువువలన ధన లేదా గౌరవభంగం. శుక్రునివలన ధనం, గౌరవము, నూతనవస్త్రాలు. రవివలన నెల మొదటి పక్షంలో అనారోగ్యం. రెండవ పక్షంలో శత్రువులమూలంగా లేదా అనారోగ్యకారణంగా ఆందోళన. కుజునివలన 19వరకు జ్వరం, ఉదరబాధ లేదా దుష్టుల వలన ఆందోళన, తరువాతకాలంలో అనారోగ్యం లేదా శత్రువులమూలంగా, సంతానం మూలంగా ఆందోళన. బుధునివలన 11వరకు గృహంలో సమృద్ధి, తరువాత కాలంలో భార్యా బిడ్డలతో తగాదాలు.

వృశ్చికం

(విశాఖ 4 పా. అనూరాధ, జ్యేష్ఠ)

రాహువువలన వివాదాలు. శనివలన ధననష్టం, అగౌరవం. గురువువలన జయం ధనం, ఆహారధాన్యాలు లేదా సంతానప్రాప్తి. శుక్రుని వలన ధనం, ఆహారధాన్యాలు, గౌరవం, వస్తుసమృద్ధి లేదా సంతానప్రాప్తి. రవివలన ధనం, గౌరవం, శత్రువులపై జయం, నెల మొదటిపక్షంలోను అనారోగ్యం రెండవ పక్షంలోనూ. కుజునివలన

(40వ పేజి చూడుడు)

అన్నమాచార్య కళామందిరంలో బహుళద్వాదశి ఆరాధనాజ్యోతిని వెలిగిస్తున్న కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ ప్రసాద్

వార్తలు - విశేషాలు

బహుళద్వాదశి ఆరాధన

అన్నమాచార్య సాహిత్యాన్ని వెలికి దీసి ఆస్తిక సమాజానికందించటంలో దేవస్థానం బహుముఖ ప్రయత్నాలు చేస్తున్నది. అన్నమాచార్య జన్మస్థలమైన తాళ్ళపాక గ్రామాభివృద్ధి అందులో ఒకటి.

శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి భక్తుడు. ఆ స్వామిపై 32,000ల ఆధ్యాత్మ శృంగార కీర్తనలు రచించి పదకవితా పితామహుడని పేరుగన్న తాళ్ళపాక అన్నమాచార్యుల బహుళద్వాదశీ ఆరాధనోత్సవంలో 25–1–79న దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్ ఈ విషయాన్ని వెల్లడించారు.

అన్నమాచార్య ప్రచార ప్రణాళిక ఆధ్వర్యంలో జరిగిన ఈ బహుళ ద్వాదశి ఆరాధనోత్సవంలో శ్రీ ప్రసాద్ ఆరాధనజ్యోతిని వెలిగించారు.

అన్నమాచార్యులు ఫాల్గుణ బహుళ ద్వాదశిన పరమపదమందారని, ఆమహానీయుని స్మృతికి చిహ్నంగా, ప్రతినెల బహుళద్వాదశి ఆరాధనం జరుగుతుందని, ఆరోజున గాయకులు అన్నమాచార్య కీర్తనల గానం చేస్తారనీ ఈ ప్రణాళిక ప్రత్యేకాధికారి శ్రీ కె. శ్రీనివాసులుశెట్టి అన్నారు.

ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించిన శ్రీ పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్, దేవస్థానం తాళ్ళపాక వంశీయుల ముఖ్యంగా అన్నమాచార్య కీర్తనల ప్రచారం విషయంలో బహుముఖ కార్యక్రమం చేపట్టిందని అన్నారు.

తామ్రఫలకాలలో లిఖితమై అజ్ఞాతంగా ఉన్న కీర్తనలను పరిష్కరించి గ్రంథ రూపంలో వెలువరించేందుకు ప్రత్యేకాధికారి పర్యవేక్షణలో ఒక విభాగం ఏర్పాటు చేయబడిందని, అలాగే గ్రంథస్థమైన పాటలలో కొన్నిటిని ప్రత్యేకంగా వేరుపరచి వాటిని స్వరకల్పనతో ముద్రించటం, ఆ ముద్రించిన వాటిలో కొన్నిటిని ప్రచారం చేయించటం ఇంకొక భాగమని అన్నారు.

అన్నమాచార్య కీర్తనలను స్వరపరచి ప్రచారం జరిపేందుకు అన్నమాచార్య కళామందిరం కేంద్రంగా ప్రత్యేక విభాగం ఏర్పాటైందని, ఆర్ష సంస్కృతి సదస్సు క్రింద పనిచేసే సంగీత కళాకారులు ఈ కొత్త విభాగం క్రింద పనిచేసి, కచ్చేరీలు జరిపి, అన్నమాచార్య కీర్తనల గాన విధానం ప్రచారం చేస్తారని, ఇవిగాక ఈ కీర్తనల గానంలో విద్యార్థి వేతనాలపై శిక్షణపొందుతున్న యువగాయకులలో యోగ్యులైనవారిని శాశ్వతంగా నియమించి దేశంలోని వివిధ కేంద్రాలలోనూ, అన్ని దేశాలలోకూడా ప్రచారం చేయించటం జరుగుతుందని, ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొనేందుకు ఆహూతులైన కళాకారులకు ప్రత్యేక పారితోషికాలు ఇవ్వబడతవనీ అన్నారు.

ఆరాధనా కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న శ్రీ డి. పశుపతి బృందం

దేవస్థానం, దేశంలోని పలువురు సంగీత విద్వాంసులద్వారా వారివారి కచ్చేరీలలో ప్రచారం చేయించటమేగాక, రికార్డింగ్ కయ్యే పూర్తి ఖర్చును దేవస్థానమే భరించి శ్రీమతి యం. యస్. సుబ్బులక్ష్మి ద్వారా అన్నమాచార్య కీర్తనలలో రెండు, ఇంకా ఇతర స్తోత్రాలపైన నాలుగు లాంగ్ ప్లే రికార్డులు, తయారు చేయిస్తున్నదని ఈ విషయములలో జరగవలసిన ముందు కార్యక్రమములు జరుగుతున్నవనీ అన్నారు.

అన్నిటికన్న ముఖ్యంగా అన్నమాచార్యుల జన్మస్థలాన్ని చిరస్మరణీయంగా రూపొందించేందుకుగాను, తాళ్ళపాక గ్రామాన్ని దేవస్థానం దత్తత తీసుకొని అక్కడ ఆధ్యాత్మిక చింతనను ఇతోధికంగా పెంపుచేయటమేగాక, ఆ గ్రామానికి కావలసిన కనీససౌకర్యాలు యేర్పరచి దానిని తీర్చిదిద్దే నిర్ణయం తీసుకున్నదని అన్నారు.

ధర్మప్రతిష్ఠాన కార్యదర్శి డా. అర్కసోమయాజి శాస్త్రీయమైన గ్రంథాలు విద్యావంతులకుపయోగించునట్లు, సామాన్యులలో భక్తిభావ ప్రబోధానికి సంగీతంకన్న చక్కని సాధనం లేదని అన్నారు.

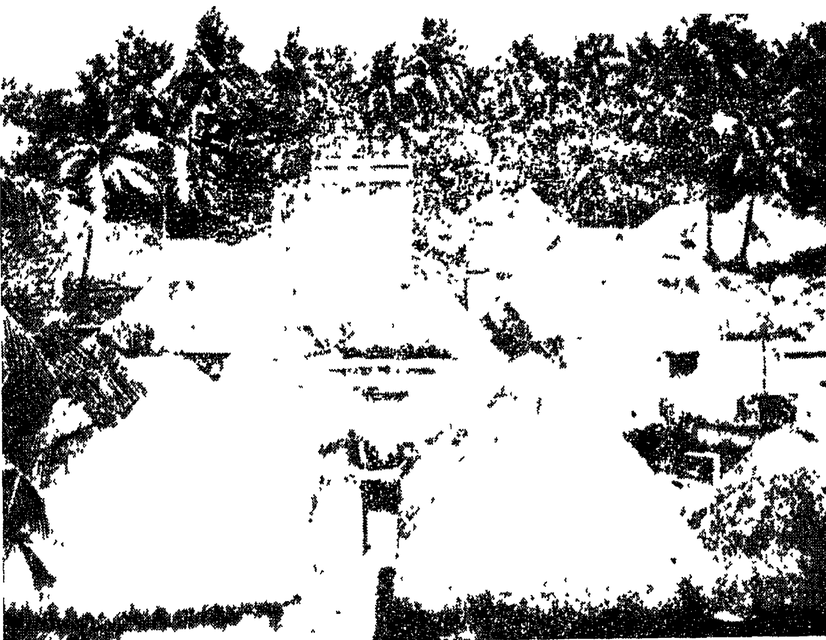
దేవస్థాన ప్రజాసంబంధాధికారి శ్రీ సూర్యనారాయణమూర్తికూడా ప్రసంగించారు.

తరువాత, సంగీత కళాశాల అధ్యాపకులు, అన్నమాచార్య కీర్తనల శిక్షణ పొందే విద్యార్థులు, సదస్సు కళాకారులు, అన్నమాచార్యుని కీర్తనలను గానంచేశారు.

వేదపండిత స్నాతకోత్సవం

వేదశాస్త్రాలతో పాండిత్యం గడించిన వారికి ధ్రువపత్ర, పారితోషిక ప్రదానోత్సవం జనవరి మొదటివారంలో విజయవాడలో జరిగింది.

లబ్బీపేటలోని శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి వారి దేవస్థానంలో జరిగిన ఈ సభస్సులో 11 మంది విద్యార్థులు ధ్రువపత్రాలను, పారితోషికాలను పొందారు.

తాళ్ళపాక గ్రామం-అన్నమయ్య జన్మభూమి

వేదరక్షణ నిధి ఆధ్వర్యంలో జరిగిన ఈ కార్యక్రమానికి దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్ అధ్యక్షత వహించారు. ఈ పథకాన్ని వేద వాఙ్మయ రక్షణకుగాను శ్రీమతి యం. యస్. సుబ్బులక్ష్మి ఏర్పాటుచేసిన విరాళంతో టి. టి. దేవస్థానం నిర్వహిస్తున్నదని అన్నారు.

ఈ నాడు వేదపండితులుకూడా తమబిడ్డలను వేదవిద్యలో ఉంచే విషయం గురించి పునరాలోచన చేయవలసి వస్తున్నదంటే కారణం వేదవిజ్ఞానం అన్నం పెట్టదని అనిపించటమేనని, ఈ దుస్థితి తప్పించి భావి తరాలవారికి వేదవిజ్ఞానం అందుబాటులో ఉండేందుకుగాను కంచి కామకోటి పీఠాధిపతులు జగద్గురు శ్రీశ్రీశ్రీ శంకరాచార్య స్వామివారి ఆశీస్సులతో ఇక్కడ వేదపాఠశాల ప్రారంభించామని ఈ పాఠశాలలో గాని, ఇతర దేవాలయాల సహాయంతో గాని చదివి ఉత్తీర్ణులైన వారిని దేవస్థానం అధ్యాపకులుగా నియమించవచ్చని అన్నారు.

మాజీ న్యాయమూర్తి శ్రీ గొల్లపూడి వేంకటరామశాస్త్రి తమ స్నాతకోపన్యాసంలో, వేదపండితులు తమబిడ్డలు ఇంగ్లీషు విద్యావ్యామోహంలో పడకుండా వేదవిద్యాభ్యాసానికున్న సదుపాయాలన్నిటిని ఉపయోగించుకోవాలని కోరారు. విద్యార్థులకు పారితోషికాలు, ధ్రువపత్రాలు పంచి పెట్టారు.

హిందూధర్మ ప్రతిష్ఠానం కార్యదర్శి (తిరుపతి) డా. అర్కసోమయాజి, సర్వశ్రీ మద్దులపల్లి మాణిక్యశాస్త్రి, కుప్పా లక్ష్మణావధాని, ప్రభృతులు ప్రసంగించారు.

వేదరక్షణనిధి కార్యదర్శి శ్రీ బి. విశ్వనాథరావు నివేదిక సమర్పించారు.

వేదపారాయణ పథకం

వేదవిజ్ఞానాన్ని దాని పూర్వ వైభవంతోను పావిత్ర్యంతోను నిలబెట్టేందుకు వీలైనన్ని బృహత్పథకాలను దేవస్థానం చేపట్టింది. అందులో వేదపారాయణ పథకం ఒకటి.

ఈ విషయంగా దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్ జనవరి 18న పత్రికావిలేఖరులకు వివరిస్తూ పథకంక్రింద ఈ ఏడు రు. 5 లక్షలు వెచ్చించదలచినట్లు తెలిపారు.

ఈ పథకం ప్రకారం ఘనపాఠులను, క్రమపాఠులను రాష్ట్రంలోని వివిధ దేవాలయాలలో ప్రతిదినం మూడుగంటలపాటు వేదపారాయణం జరిపేందుకు నియమిస్తారు. అయితే 70 ఏళ్ళకు పై బడిన వృద్ధపండితులు తమగృహాలలోనే వేద పారాయణం చేయవచ్చు.

ఇంతవరకు 220 మంది పండితులు రాష్ట్రంలోని వివిధ దేవాలయాలలోను నియుక్తులయ్యారు. ఇక ఈ పండితులకు నెలసరి సంభావనగా రు. 300/, ఘనపాఠులకు, రు. 200/-, క్రమపాఠులకు రు.100/- వృద్ధపండితులకు ఇవ్వబడుతున్నది.

కనుక వేదపండితులందరూ ఈ అవకాశాన్ని వినియోగించుకోగలరన్న ఆశాభావాన్ని ప్రసాద్ వ్యక్తం చేశారు.

క్రీడారంగం

విద్యార్థి లోకములో ముఖ్యంగా దేవస్థాన విద్యాసంస్థలలో క్రీడాభివృద్ధి ద్వారా పరస్పరావగాహన, సౌభాతృత్వాలను పెంపుచేసేందుకు గతకొద్ది సంవత్సరాలుగా దేవస్థానం ప్రయత్నిస్తున్న విషయం అందరికి తెలిసినవే.

ఆ బహుళార్థ సాధక కార్యక్రమంలో భాగంగా దేవస్థానం ఇటీవల హాకీ, వాలీ బాల్ పోటీలు నిర్వహించింది.

24-12-78 నుండి 27-12-78 వరకు నిర్వహింపబడిన హాకీ పోటీలను మొదటి రోజున దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ పి. వి. ఆర్. కె. ప్రసాద్ అధ్యక్షతన చంద్రగిరి సబ్‌కలెక్టరు శ్రీ ఎ. పి. వి. ఎస్. శర్మ ప్రారంభించారు. భారత్ హెవీ ఎలక్ట్రికల్ సంస్థ (హైదరాబాదు)కు ప్రథమ బహుమతి; కారోనేషన్ హాకీ క్లబ్ (సికిందరాబాదు) వారికి ద్వితీయ బహుమతి లభించాయి. తిరుపతిలోని ప్రముఖ పత్రికా రచయిత శ్రీ యన్. వరదాచారి బహుమతులను అందచేశారు. 13 సంస్థలు ఇందులో పాల్గొన్నవి.

వాలీబాల్ పోటీలు

28-1-79 నుండి 30-1-79 వరకు తిరుపతిలో జరిగిన ఈ పోటీలను దేవస్థాన కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ ప్రసాద్ అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో అఖిల భారత ఫుట్ బాల్ సంస్థలసంఘ ఉపాధ్యక్షులు శ్రీ యన్ విఠల్ ప్రారంభిస్తూ క్రీడారంగానికి దేవస్థానం చేస్తున్న సేవను ప్రశంసించి, తమ సహాయ సహకారాలపట్ల సంసిద్ధత వ్యక్తం చేశారు.

ఈ పోటీలలో 11 సంస్థలు పాల్గొన్నవి. దక్షిణ మధ్య రైల్వే జట్టుకు (సికిందరాబాద్) కు ప్రథమ బహుమతి; ఆర్టిలరీ సెంటర్ హైదరాబాద్ వారికి రెండవ బహుమతి లభించాయి. శ్రీమతి గోపికా ప్రసాద్ బహుమతులను అందజేశారు.

*

(37వ పేజీ తరువాయి)

1వ తేది వరకు కుమారులమూలంగా గాని, అక్రమంగాగాని ధనం. తరువాత అనారోగ్యం లేదా దుష్టులమూలంగా ఆందోళన. బుధునివలన 11 వరకు ఉత్తమమిత్రులు, తనప్రవర్తన కారణంగా భయం. తర్వాత వస్తుసమృద్ధి.

ధనుస్సు

(మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పా.)

రాహువువలన అధార్మికప్రవర్తన. శనివలన అనారోగ్యం లేదా అధార్మికప్రవర్తనవలన లేదా శత్రువులవలన ఆందోళన గురువువలన అనారోగ్యంవల్ల ఆందోళన లేదా ప్రయాణం, దానిమూలంగాప్రయాస. శుక్రునివల్ల శృంగారం. రవివల్ల నెల మొదటిపక్షంలో ధననష్టం, ఇతరులవలన మోసం, తరువాత ధనం లేదా గౌరవం. కుజునివల్ల శత్రువులమూలంగా లేదా అనారోగ్యంవల్ల లేదా దొంగభయంవల్ల లేదా ఉద్యోగరీత్యా ఆందోళన. తర్వాతకాలంలో ధనం. బుధునివల్ల 11 వరకు అవమానం తర్వాతకాలంలో ధనం, తనప్రవర్తన కారణంగా భయం.

మకరం

(ఉత్తరాషాఢ 2, 3, 4 పా. శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1.2 పా)

రాహువువలన ఆందోళన. శనివలన అయినవారినుండి వేర్పాటు. గురువువలన ధనం, శృంగారం. శుక్రునివల్ల ధనం, నూతనవస్త్రాలు. రవివలన నెల మొదటి పక్షంలో ప్రయాణం, అనారోగ్యం లేదా ధననష్టం, ఉదరబాధ, తరువాత కాలంలో ధననష్టం, నేత్రబాధ లేదా ఇతరుల వలన మోసం. కుజునివల్ల ఉద్యోగరీత్యా లేదా దొంగలభయంవల్ల ఆందోళన. బుధునివల్ల నెల 11వ తేదీ వరకు చెడుసలహాలవల్ల గాని, వివాదాలమూలంగా గాని ధననష్టం. తర్వాతకాలంలో అవమానం.

కుంభం

(ధనిష్ఠ 3,4 పా, శతభిషం, పూర్వాభాద్ర 1,2,3 పా)

రాహువువలన వివాదాలు. శనివలన ప్రయాణం. గురువువలనఅశాంతి. శుక్రునివలన ధనం, స్నేహితులు. రవివలన ధననష్టం లేదా అనారోగ్యం. కుజునివలన ధననష్టం, నేత్రబాధ లేదా భార్యకు అసంతుష్టి, బుధునివలన శత్రువులమూలంగా ఆందోళన, అనారోగ్యం, అవమానం.

మీనం

(పూర్వాభాద్ర 4 పా, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి.)

రాహువువలన ధనం. శనివలన దృఢారోగ్యం, జయం. గురువువలన ధనం, వాహనాలు లేదా నూతనవస్త్రాలు లేదా నూతనగృహం లేదా శృంగారం లేదా సంతానం సంభవం. శుక్రునివలన వివాదాలు, అవమానం. రవివలన గౌరవం, ధనం, జయం, దృఢారోగ్యం నెలమొదటి పక్షంలోనూ, ప్రయత్నాలలో వైఫల్యం రెండవపక్షంలోనూ. కుజునివల్ల 19వరకు జయం తరువాతధనాభావం, భార్యకు అసంతుష్టి, ఉదర లేదా నేత్రబాధ. నెల 11 వరకు బుధునివలన ధనం, స్నేహితులు, వాహనాలు లేదా శృంగారం లేదా సంతానంకూడా సంభవం, తర్వాత కాలంలో శత్రువులమూలంగా గాని, అవమానకారణంగా గాని ఆందోళన. *

Edited and Published on behalf of T. T. Devasthanams by K. Subba Rao, M.A., and Printed at T. T. D. Press by M. Vijayakumar Reddy, Manager T. T. D. Press Tirupati-517501

చిత్తూరుజిల్లాలో

*

ముఖ్యమంత్రి

ముఖ్యమంత్రి నారాయణవనం దర్శించినప్పటి దృశ్యం. వారిలో రెవిన్యూ మంత్రి శ్రీ జనార్దనరెడ్డి, ధర్మకర్తలమండలి అధ్యక్షులు డా. రమేశన్, కార్య నిర్వహణాధికారి శ్రీ ప్రసాద్ ఉన్నారు.

*

ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి డా. మర్రి చెన్నారెడ్డి ఇటీవల వివిధ దేవాలయాలను దర్శించి అర్చించారు. 18–1–79 న ముఖ్యమంత్రి నారాయణవనంలో కల్యాణ వేంకటేశ్వరస్వామిని దర్శించారు.

తరువాత తిరుమలను సందర్శించి 19-1-79 న శుక్రవారాభిషేకోత్సవంలో పాల్గొని శ్రీ వారి ఆశీస్సులను పొందారు. శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారికి కళ్యాణోత్సవం జరిపారు.

*

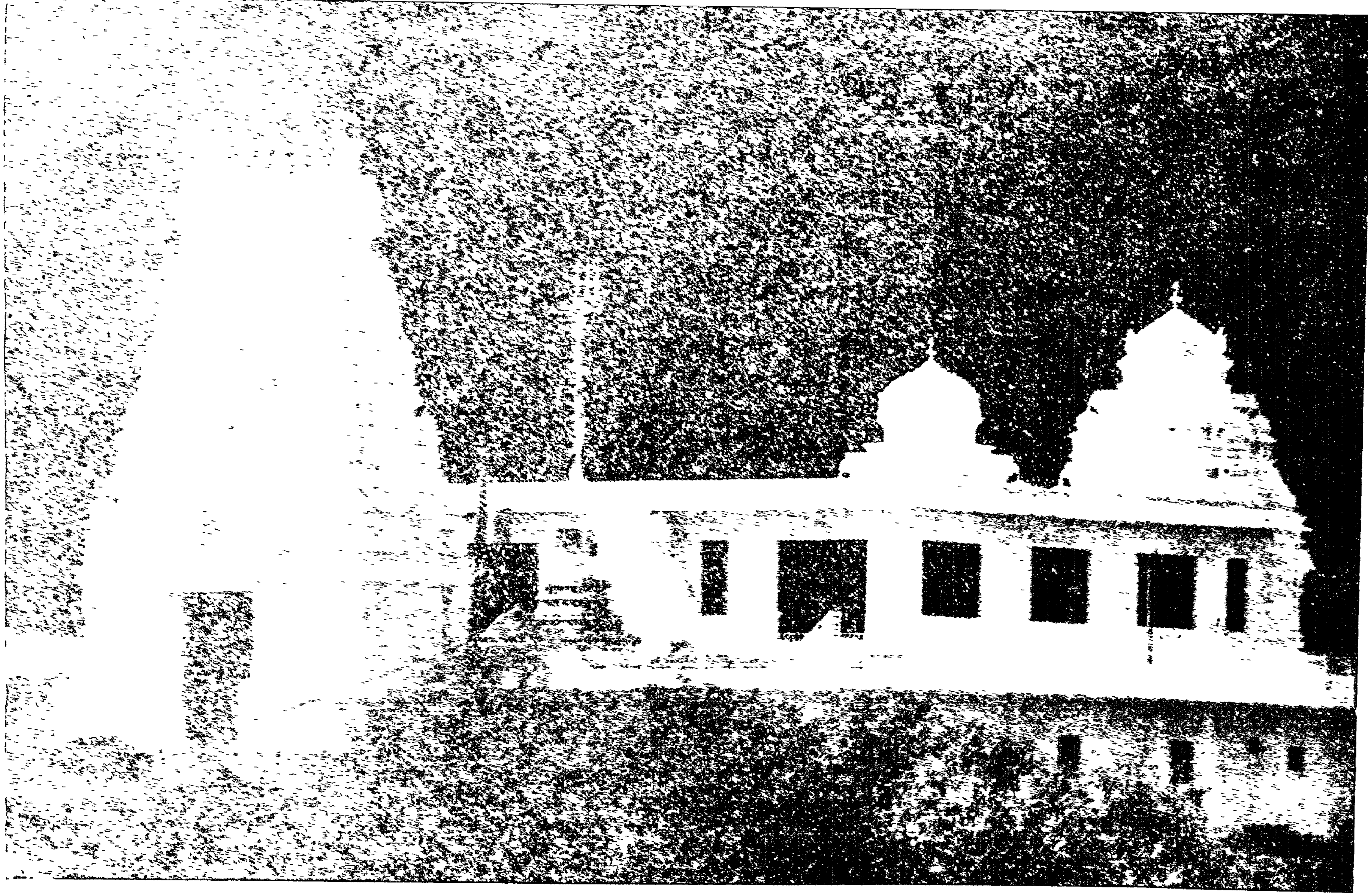

శుక్రవారాభిషేకపాత్రతో డా. చెన్నారెడ్డి.

*

తిరుమలలో శ్రీవారి ఆలయంలో కార్యనిర్వహణాధికారి, ధర్మకర్తలమండలి అధ్యక్షులతో ముఖ్యమంత్రి, ఆయన సతీమణి.

పిట్స్‌బర్గ్‌లోని శ్రీ వేంకటేశ్వరాలయ దృశ్యం.